

Et udvalg af historisk litteratur om Ribe Amt

Fra Ribe Amt bringer hvert år en liste over bøger og tidsskriftsartikler vedrørende Ribe Amts historie. Oversigten er udarbejdet efter oplysninger fra bl.a. Holsted bibliotek, hvor bibliotekar Claus Larsen har været til uvurderlig hjælp, fra enkelte private, fra museer, arkiver og lignende, der villigt har sendt deres udgivelser til redaktionen. Her vil man fortsat være taknemlig for oplysninger, der kan bidrage til at gøre listen så fuldstændig som muligt.

Til orientering skal anføres, at når der i litteraturlisten henvises til Egnsbogen 2000, så er det Grindsted-Billundegnen, der dækkes. Når der henvises til Lokal-årbogen 2000, er det Bramming Kommune, der dækkes. Hvor der henvises til RA 2000, er det Fra Ribe Amt, Historisk Samfund for Ribe Amts årbog 2000.

Historieformidling

By, marsk og geest. Kulturhistorisk årbog for Ribe-egnen. Ribe 2000

Egnsbogen. Lokalhistorisk årbog for Grindsted, Billund og Give. Grindsted 2000

Fra Ribe Amt. Historisk Samfund for Ribe Amt. Esbjerg 2000.

Gesten Sogn. Gesten Sognearkiv 2001.

Lokal-årbogen 2000. Lokalhistorisk Forening for Bramming Kommune. Bramming 2000

Mark og Montre. Årbog for Ribe Amts Museer 2000. Grindsted 2000

Ribe Katedralskole 2000. Ribe 2000.

Sjæklen. Årbog for Fiskeri- og Søfartsmuseet, Saltvandsakvariet i Esbjerg 1999.

Skuret. Bygningskulturens dag 2000. Skov og Naturstyrelsen. Miljø- og Energiministeriet 2000.

Vestjyske Fortællere. Varde 2000.

Varde Landsogn, Tinghøj og Søndermarken. Træk fra 1900 tallet. Varde 2000.

Ølgod Museum 1999. Ølgod Museums årsskrift 1999. Ølgod Museum 1999

Administrationshistorie

Brørup Kommune - på vej ind i det 21. århundrede. Brørup 2000.

Aktieselskaber

Hahn-Pedersen, Morten: »En aktør i Danmarks olieby. Historien om Henning Kruse og Esbjerg Oilfield A/S« i Sjæklen 1999 s. 91-123.

Andelsvirksomheder

Junk, Niels E.: »Andelsmedjen i Vong - Anders Lauridsen fortæller« i Lokalårbogen 2000 s. 102-105.

Arbejderhistorie

Lauridsen, John T.: »Klatterup-erindringer fra et arbejderkvarter i Esbjerg i 1950'erne« i Ra 2000 s. 233-258.

Arkitektur

Benthien, Susanne: »Arkitekt Axel Hansen og hans arbejder - en registrant i Ribe Lokalarkiv« i By, marsk og geest 2000 s. 60-70

Koch, Hanne Dahlerup: »Gader i almindelighed - og Ribes i særdeleshed« i By, marsk og geest 2000 s. 47-59

Søndergaard, Steffen M. Bymiljø Facader og Skilte. Vejledning For Varde Bymidte. Varde Kommune 2000.

Søndergaard, Steffen M.: »Tagbærende stolpekonstruktioner - i Sønderjyllands vesteregnet samt på Rømø og Fanø« i Bygnings Arkæologiske Studier 1999-2000.

Palle, Preben: »Varde Miniby« i Vestjyske Fortællere 2000 s. 9-13.

Arkiver/museer

Benthien, Susanne: »Arkitekt Axel Hansen og hans arbejder - en registrant i Ribe Lokalarkiv« i By, marsk og geest 2000 s. 60-70

Beretninger fra Ribe Amts Lokalarkiver. Fra Ribe Amt 2000 s. 335-360.

Christensen, Carsten Sander: »Informationsteknologi og registrering af museumsgenstande - en historisk dimension og et blik ind i fremtiden« i Mark og Montre 2000 s. 89-100. Hahn-Pedersen, Morten: »Martin Spangsberg - en vestjyde i Zarens tjeneste« i Mark og Montre 2000 s. 75-82.

Hegn, Stig: »Egns museet i ny figur« i Lokalårbogen 2000 s. 34-36

Hoff, Kristine: »Klik på kunsten« i Mark og Montre 2000 s. 41-44.

Holm, Poul, Morten Hahn-Pedersen og Flemming Just: »Bro mellem museums- og universitetsforskning« i Sjæklen 1999 s. 141-150.

Mejdahl, Ulla og Michael Lauenborg: »Nordsøens konger, 250-850 e. Kr.« i Mark og Montre 2000 s. 33-40.

Nielsen, Teresa: »Pippi Langstrømpe og meget, meget mere - den danske kunstner Ingrid Vang Nyman« i Mark og Montre 2000 s. 7-14.

Palle, Preben: »Varde Miniby« i Vestjyske Fortællere 2000 s. 9-13.

Ploug, Marianne: »Vestjyder - os selv og de andre!« I Mark og Montre 2000 s. 23-32

Ploug, Marianne. Rav. Parallelversioner på engelsk: »Amber« og tysk »Bernstein«, Varde 2000.

Tougaard, Svend: »Fokus på hvaler i Danmark« i Mark og Montre 2000 s. 101-106.

Arkæologi

Feveile, Claus: »Klinkpropper - klinkning af tyndvæggede lerkar fra middelalder (?) og nyere tid« i Mark og Montre 2000 s. 83-88.

Frandsen, Lene B.: »Drejekværn af rhinsk basalt fundet ved Fåborg kirke, Ribe Amt« i Mark og Montre 2000 s. 15-22.

Klemensen, Marie F.: »Et middelalderligt benværksted - en arkæologisk undersøgelse på Vægtergade 2, Ribe« i By, marsk og geest 2000 s. 29-46.

Madsen, Per Kristian: Trekantrelieffet over Ribe Domkirkes Kathoveddør - et monument over en angrende, retmæssig konge i By, marsk og geest 2000 s. 5-28.

Siemen, Palle: »Tre høje fra Breinholdtgård Golfbane - en jættestue og to enkeltgravshøje« i Mark og Montre 2000 s. 45-64.

Begravelsesvæsen

Mulvad, Søren: »Ligbærerlauget i Ribe« i RA 2000 s. 215-226.

By, sogne og egnhistorie

Brørup Kommune - på vej ind i det 21. århundrede. Brørup 2000.

Byskov, Søren: »Blåvands kyst under forvandling - fiskerleje, landbrugsland og ferieområde« i Sjaklen 1999 s. 73-90.

Husted, Vagn M. En landsby i Vestjylland. < om Hjortkjær i Grimstrup Sogn> Bramming 2000.

Jensen, Kjeld m. fl.: Om Gesten Sogn. Gesten 2001

Guldberg, Mette: »Nordby i 1700-tallets slutning« i Sjaklen 1999 s. 9-17.

Troelsen, Svend B.: Vester Vedsted sogns slægts- og ejendoms historie. Udgivet som cd-rom i 2000 af Bjarne Sørensen, Mandøvej 14, Vester Vedsted.

Bygningshistorie

Bredmose Simonsen, Johannes: »Esbjerg. Skure på havnen« i Skuret. Bygningskulturens dag 2000 s. 39-44.

Birkkjær, Kræn Ole: »Fremtidens landbrugsbyggeri« i Fortidens landbrugsbygninger, Kulturmiljørådet i Ribe Amt 2000 s. 15-20.

Dragsbo, Peter: »Vestjyske Landbobygninger - historiske

lag og kulturhistoriske bevaringsværdier« i Fortidens landbrugsbygninger, Kulturmiljørådet i Ribe Amt 2000 s. 1-10.

Duun Andersen, Peter: Den vestjyske klitgård: fra Nymindegab til Nissum Fjord. Herning 2000. <Om de vestjyske klitgårdes kulturhistoriske baggrund>.

Søndergaard, Steffen M.: »Bygmester Peder Holden Hansen« i Fortidens landbrugsbygninger, Kulturmiljørådet i Ribe Amt 2000 s. 11-14

Søndergaard, Steffen M. Bymiljø Facader og Skilte. Vejledning For Varde Bymidte. Varde kommune 2000.

Thomsen, Jørgen: »Det stråttækte hus i Miniby« i Vestjyske Fortællere 2000 s. 35-39.

Erindringer

Andersen, Jeffrey: »Hans Kjær - Fra inspektør i Kinas hær til arbejderpioner« i Lokalårbogen 2000 s. 88-94.

Andersen, Niels E. Kriegeren fra Føvling. Haderslev 2000.

Bach Pedersen, Jens: »Fra hedeeegn til hedeeegn« i Egnsbogen 2000 s. 30-40.

Bøvning, Margot: »Humor og arbejdsglæde. En stuegang gennem et lægeliv« i Vestjyske Fortællere 2000 s. 53-73.

Christensen, Karen: »Et lærerpar fra den vestjyske skoleordning 1916« i Vestjyske Fortællere 2000 s. 75-80.

Clausen, Thyge: »Juleslid og julefred« i RA 2000 s. 315-320.

Engkebølle, Jørgen: »Bramming Efterskole 1897-1997 del II« i Lokalårbogen 2000 s. 37-46.

Hansen, Leif: »Mit andet liv som amatørmusiker« i Vestjyske Fortællere 2000 s. 81-94.

Jensen, Kjeld m. fl.: Om Gesten Sogn. Gesten 2001

Jørgensen, Grete: »Soldatergråd - en tak for medmenneskelighed« i RA 2000 s. 313-314.

Knudsen, Hans Sigfred: »Fodboldstøvler for 12 kyllinger« i Vestjyske Fortællere 2000 s. 105-108.

Juhler, Bent: »Min tid som kommunalansat og tilværelsen derefter« i Vestjyske Fortællere 2000 s. 129-138.

Larsen, Karen Magda: »Vi som går køkkenvejen« i Vestjyske Fortællere 2000 s. 143-146.

Lauridsen, John T.: »Klatterup - erindringer fra et arbejderkvarter i Esbjerg i 1950'erne« i RA 2000 s. 233-258.

Lorentzen, Maren Haulrig: »Tingene var mere enkle« i Vestjyske Fortællere 2000 s. 40-44.

Lund-Jensen, Niels Peter: »Erindringer fra Vejrup Østre Skole« i Lokalårbogen 2000 s. 110-114.

Mikkelsen, Otto: »Mere end at »tjæn pæ-ng«« i Egnsbogen 2000 s. 3-8.

Nielsen, Kaj: »Livet mellem Bjerremose og Paradiset« i Vestjyske Fortællere s. 45-52.

Pedersen, Børge: »Nitten år i Filskov« i Egnsbogen 2000 s.

41-44.

Pedersen, Holger: »Drømmen om Amerika og virkeligheden« i Vestjyske Fortællere 2000 s. 119-127.

Steffens, Edith: »Vi leved af kærlighed og sødsuppe« i Lokalårbogen 2000 s. 83-87.

Søgaard Sørensen, Helge: »P. J. Nielsen. Degn og iværksætter i Darum. 27. april 1850 - 1. marts 1940« i Lokalårbogen 2000 s. 115-121.

Sørensen, Bodil: »Vestjyde på godt og ondt« i Vestjyske Fortællere 2000 s. 109-111.

Sørensen, Helma: »Det lille juletræ« i RA 2000 s. 314-315.

Fabrikker og virksomheder

Andersen, Hans Christian: »Brammings ældste butik 100 år« i Lokalårbogen 2000 s. 99-105.

Feldt, John: »Scanlex og Bramming Plast-Industri« i Lokalårbogen 2000 s. 73-82.

Fyhn, Ketty: »Vejrup Mølle« i Lokalårbogen 2000 s. 96-98.

Hahn-Pedersen, Morten: »En aktør i Danmarks olieby. Historien om Henning Kruse og Esbjerg Oliefield Service A/S.« I Sjaklen 1999 s. 91-123.

West, Charlotte: »DLG-Siloen og Hans Christian Thyregod« i Ølgod Museum 1999 s. 60-66.

Fattigvæsen

Nielsen, Henning: »Fattiggård og asyl i Lunde« i RA 2000 s. 259-268.

Fiskeri og jagt

Byskov, Søren: »Blåvands kyst under forvandling - fiskerleje, landbrugsland og ferieområde« i Sjaklen 1999 s. 73-90.

Guldberg, Mette, Søren Byskov og Poul Holm. På Tobisfiskeri. Esbjerg 2000.

Holm, Poul: »Hvordan det danske havfiskeri blev til, 1770-1914« i Sjaklen 1999 s. 19-54.

Jensen, Thyge: »Jagt på sæler« i Sjaklen 1999 s. 125-140.

Sørensen, Ejvind: »Dannebrogssridder i bare fødder. Jens Madsen Terkelsen« i RA 2000 s. 227-232.

Flygtninge

Gammelgaard, Arne. Drivtømmer. Tyske flygtninge i Danmark 1945-1949. Blåvandshuk Egnsmuseum 1993.

Olsen, Harald: »Tyske flygtninge i Oksbøllejren« i Nordisk Kriminalreportage. 2000 s. 421-426.

Foreningsliv

Hansen, Tove: »Lidt om FDF i Darum« i Lokalårbogen 2000 s. 47-51.

Folkelifvorskning

Guldberg, Mette: »Nordby i 1700-tallets slutning« i Sjaklen 1999 s. 9-17.

Ploug, Marianne: »Vestjyder - os selv og de andre!« I Mark og Montre 2000 s. 23-32.

Gårdhistorie

Danske Landbrug. Danske gårde i tekst og billeder: Ribe Amt. < Bd. I. Omhandler gårde i Billund, Blåbjerg, Esbjerg, Fanø, Grindsted, Helle, Ølgod. Bd. IIA. Blåvandshuk, Bramming, Brørup, Holsted samt tilføjelser til Grindsted, Helle m.m. Bd. IIB Ribe, Varde, Vejen>.

Husted, Vagn M. En landsby i Vestjylland. <om Hjortkjer i Grimstrup Sogn> Bramming 2000.

Kristensen, Laust: »Skjoldbjerg. Kartoffeltyskere og hedekolonisering« i RA 2000 s. 195-214.

Manøe, Søren. C. J. Jespersen Ensted - en tidlig dansk gårdmaler. Varde 2000.

Troelsen, Svend B.: Vester Vedsted sogns slægts- og ejendoms historie. Udgivet som cd-rom i 2000 af Bjarne Sørensen, Mandøvej, Vester Vedsted.

Handel og håndværk

Andersen, Hans Christian: »Brammings ældste butik 100 år« i Lokalårbogen 2000 s. 99-105.

Bargisen, Karl Møller: »Pottepigen fra Ølgod, digt eller virkelighed« i Ølgod Museum 1999 s. 67-73.

Clausen, Thyge: »Juleslid og julefred« i RA 2000 s. 315-320.

Feldt, John: »Scanlex og Bramming Plast-Industri« i Lokalårbogen 2000 s. 73-82.

Guldberg, Mette: »Jydepotteproduktionens udbredelse i Ribe Amt« i RA s. 297-304.

Junk, Niels E.: »Andelssmedjen i Vong - Anders Lauridsen fortæller« i Lokalårbogen 2000 s. 102-105.

Hedeopdyrkning

Bundesen, Gregers: »Køhns Hede« i Egnsbogen 2000 s. 9-11.

Kristensen, Laust: »Skjoldbjerg. Kartoffeltyskere og hedekolonisering« i RA 2000 s. 195-214.

Indre Mission

Schlein Jensen, Ruth: »Den store vækkelse i Ansager« i Ølgod Museum 1999 s. 28-34.

West, Charlotte: »DLG-Siloen og Hans Christian Thyregod« i Ølgod Museum 1999 s. 60-66.

Indvandring

Kristensen, Laust: »Skjoldbjerg. Kartoffeltyskere og hedekolonisering« i RA 2000 s. 195-214.

Institutioner

Bruun Nielsen, Arne: »Riber Kjærgård som landbrugsskole og egnens kulturcentrum gennem 50 år« i Lokålbogen 2000 s. 62-68.

Ditlevsen, Ulla: »Alles legestue - fra Nørå til Bramming via Vong« i Lokålbogen 2000 s. 52-61.

Eriksen, Hans Erik: »Kongelig gave til Grindsted og Grene«. Et blad af Grindsted Biblioteks ældste historie« i Egnsbogen 2000 s. 12-15.

Olesen, Grethe: »Plejecenter Østergården« i Lokålbogen 2000 s. 69-72.

Jernbanehistorie

Manø, Søren: »Før Vestbanen kom - om jernbanepåner i det vestjyske« i Ølgod Museum 1999 s. 11-27

Bruun-Petersen, Jens: »Varde-Ringkøbing-Holstebro 1875« i Jernbanehistorisk årbog 2000 s. 14-27. <Den vestjyske længdebane>

Jubilæumsartikler

Andersen, Hans Christian: »Brammings ældste butik 100 år« i Lokålbogen 2000 s. 99-101.

Manø, Søren: »Før Vestbanen kom - om jernbanepåner i det vestjyske« i Ølgod Museum 1999 s. 11-27.

Kirkehistorie

Jensen, Mogens: »Folkekirken i 150 år« i Egnsbogen 2000 s. 45-51.

Madsen, Per Kristian: »Trekantrelieffet over Ribe Domkirkes Kathoveddør - et monument over en angrende retmæssig konge« i By, marsk og geest 2000 s. 5-28

Pedersen, Børge: »Nitten år i Filskov« i Egnsbogen 2000 s. 41-44.

Krigshistorie

Andersen, Niels E. Krigeren fra Føvling. Haderslev 2000

Kunst og kunsthåndværk

Guldberg, Mette: »Jydepotteproduktionens udbredelse i Ribe Amt« i RA 2000 s. 297-304.

Manø, Søren. C. J. Jespersen Ensted - en tidlig dansk gårdmaler. Varde 2000.

Mikkelsen, Otto: »Mere end at »tjæn pæ-^{ng}«« i Egnsbogen 2000 s. 3-8.

Nielsen, Teresa: »Pippi Langstrømpe og meget, meget mere- den danske kunstner Ingrid Vang Nyman« i Mark og Montre 2000 s. 7-14.

Tyrrestrup, Hans: »Tårnets øje« i Vestjyske Fortællere 2000 s. 15-17. <Om Thorstrup kirkes tårn>.

Landbrugsforhold

Bruun Nielsen, Arne: »Riber Kjærgård som egnens landbrugsskole og egnens kulturcentrum gennem 50 år« i Lokålbogen 2000 s. 62-68.

Byskov, Søren: »Blåvands kyst under forvandling - fiskerleje, landbrugsland og ferieområde« i Sjøklen 1999 s. 73-90.

Ernstsen, Søverin: »Læplantning - en miljøvenlig nødvendighed« i Lokålbogen 2000 s. 106-110.

Kristensen, Laust: »Skjoldbjerg. Kartoffeltyskere og hede-kolonisering« i RA 2000. s. 195-214.

Laugsvæsen

Mulvad, Søren: »Ligbærerlauget i Ribe« i RA 2000 s. 215-226.

Musikhistorie

Hansen, Leif: »Mit andet liv som amatørmusiker« i Vestjyske Fortællere 2000 s. 81-94.

Naturforhold

Bak, Olaf: »Et rædsomt vejr - århundredet sagde farvel med orkan« i Lokålbogen 2000 s. 3-10.

Bundesen, Gregers: »Køhns Hede« i Egnsbogen 2000 s. 9-11.

Ilse, Lars og Torkil Funder: »Efter Stormen.« < om orkanen den 3.12.1999>. Ribe Katedralskole s.19-24

Juhl, Mogens: »Stormflodsminder i Ribe - og nærmeste omegn« i By, marsk og geest 2000 s. 72-83

Ernstsen, Søverin: »Læplantning - en miljøvenlig nødvendighed« i Lokålbogen 2000 s. 106-110.

Guldberg, Mette, Søren Byskov og Poul Holm. På Tobisfiskeri. Esbjerg 2000.

Husted, Vagn: »Sct. Knuds Kilde« i Lokålbogen 2000 s. 122-127.

Tougaard, Svend: »Fokus på hvaler i Danmark« i Mark og Montre 2000 s. 105-106.

Personalhistorie

Bach Pedersen Jens. Bach Pedersen, Jens: »Fra hedeegn til hedeegn« i Egnsbogen 2000 s. 30-40.

Birgitte Valvanne. Knudsen, Kai: »Birgitte Valvanne, født Guldager« i Ølgod Museum 1999 s. 35-55.

Damgaard, Marie og Thor. Engkebølle, Jørgen: »Bramming Efterskole 1897-1997 del II« s. 37-46.

Dueholm, Ellen og Jes. Mikkelsen, Otto: »Mere end at »tjæn pæ-^{ng}«« i Egnsbogen 2000 s. 3-8.

Hansen, Lambert. Beck, Musse: »Om du ville være en skjælm« i Journalen årg. 10, nr. 4. s. 26-31. <Om Lambert Hansen (1743-1770), og hans forhold til øvrighed, fæller og matriakatet>.

Jacobsen, Christian. Will, Lone: »Heste spiser man da. Smeden i Guldager« i Vestjyske Fortællere 2000 s. 147-150.

Johansen, Nielsine Margrete. Pedersen, Holger: »Drømmen om Amerika og virkeligheden« i Vestjyske Fortællere 2000 s. 119-127.

Justesen, Just Knudsen. Juhl Magne: »Breve fra Just Knudsen Justesen. En ung Veerst-mands breve fra en dramatisk rejse til Amerika i 1889« i Ra 2000 s. 281-296.

Kjær, Hans. Andersen, Jeffrey: »Hans Kjær - Fra inspektør i Kinas hær til arbejderpioner« i Lokalårbogen 2000 s. 88-95.

Kruse, Henning. Hahn-Pedersen, Morten: »En aktør i Danmarks olieby. Historien om Henning Kruse og Esbjerg Oilfield Service A/S« i Sjøklen 1999 s. 91-123.

Lamp, Marie. Larsen, Karen Magda: »Vi som går køkkenvejen« i Vestjyske Fortællere 2000 s. 143-146.

Nielsen, P. J. Søgaard Sørensen, Helge: P. J. Nielsen. Degn og iværksætter i Darum. 27. april 1850 - 1. marts 1940« i Lokalårbogen 2000 s. 115-121.

Nyman, Ingrid Vang. Nielsen Teresa: »Pippi Langstrømpe og meget, meget mere - den danske kunstner Ingrid Vang Nyman« i Mark og Montre 2000 s. 7-14.

Olsen, Mads Christian. Andersen, Niels E. Krigeren fra Føvling. Haderslev 2000.

Puggaard, Gunnar Schmidt. Puggaard, Anna Sofie: »En Varde-drengs spændende liv« i Vestjyske Fortællere 2000 s. 95-104.

Spangsbørg, Martin. Hahn-Pedersen, Morten: »Martin Spangsbørg - en vestjyde i Zarens tjeneste« i Mark og Montre 2000 s. 75-82.

Sørensen, Laurids. Thomsen, Jørgen: »Det stråttekte hus i Miniby« i Vestjyske Fortællere 2000 s. 35-39.

Terkelsen, Jens Madsen. Sørensen, Ejvind: »Dannebrogsskridder i bare fødder. Jens Madsen Terkelsen« i RA 2000 s. 227-232.

Thyregod, H. C. Møller Kristensen, Frede: »H. C. Thyregod - en af Ølgods mange igangsættere - en filosofisk betragtning« i Ølgod Museum 1999 s. 56-59.

Thyregod, Hans Christian. West, Charlotte: »DLG-Siloen og Hans Christian Thyregod« i Ølgod museum 1999 s. 60-66

Pressehistorie

Vestergaard, Flemming: »En skriverkarls bekendelser« i Vestjyske Fortællere 2000 s. 19-33.

Retsvæsen

Vestergaard, Poul: »Vardes sidste rettersted« i RA 2000 s. 309-312.

Skolehistorie

Bruun Nielsen, Arne: »Riber Kajærgård som landbrugs-skole og egnens kulturcentrum gennem 50 år« i Lokalårbogen 2000 s. 62-68.

Christensen, Karen: »Et lærerpar fra den vestjyske skole-ordning 1916« i Vestjyske Fortællere 2000 s. 75-80.

Engkebølle, Jørgen: »Bramming Efterskole 1897- 1997 del II« i Lokalårbogen 2000 s. 37-46.

Juhl, Magne: »Lærerembedet i Aatte 1816-17« i Slægten nr. 22, 2000 s. 36-43.

Lund-Jensen, Niels Peter: »Erindringer fra Vejrup Østre Skole« i Lokalårbogen 2000 s. 110-114.

Pedersen, Børge: »Nitten år i Filskov« i Egnsbogen 2000 s. 41-44.

Slægtshistorie

Andersen, Niels E. Krigeren fra Føvling. Haderslev 2000.

Troelsen, Svend B.: Vester Vedsted sogns slægts- og ejendoms historie. Udgivet som cd-rom i 2000 af Bjarne Sørensen, Mandøvej, Vester Vedsted.

Sygdoms historie

Bøving, Margot: »Humor og arbejdsglæde. En stuegang gennem et lægeliv« i Vestjyske Fortællere 2000 s. 53-73.

Søfart

Abd-el Dayem: »Udrustning og organisering af det første togt til Ostindien 1618« i Mark og Montre 2000 s. 65-74.

Holm, Poul: »Hvordan det danske havfiskeri blev til, 1770-1914« i Sjøklen 1999 s. 19-54.

Juhl, Magne: »Breve fra Just Knudsen Justesen. En ung Veerst-mands breve fra en dramatisk rejse til Amerika i 1889« i Ra 2000 s. 281-296.

Guldberg, Mette, Søren Byskov og Poul Holm. På Tobisfiskeri. Esbjerg 2000.

Hahn-Pedersen, Morten: »Martin Spangsbørg - en vestjyde i Zarens tjeneste« i Mark og Montre 2000 s. 75-82.

Poulsen, Renè Taudal: »Rederiet »Dania«, 1900-1966 - analyse af et tramprederis strategi« i Sjøklen 1999 s. 55-72

Toldhistorie

Lorentzen, Mogens: »Toldergården i Foldingbro« i RA 2000 s. 305-308.

Turisme

Byskov, Søren: »Blåvands kyst under forvandling - fiskerleje, landbrugsland og ferieområde« i Sjøklen 1999 s. 73-90.

Uldkræmmere

Bach Pedersen, Jens: »Fra hedeegn til hedeegn« i Egnsbogen 2000 s. 30-40.

Ribe Amt eller dele deraf

Birkkjær, Kræn Ole: »Fremtidens landbrugsbyggeri« i Fortidens landbrugsbyggeri, Kulturmiljørådet i Ribe Amt 2000 s. 15-20.

Danske Landbrug. Danske gårde i tekst og billeder: Ribe Amt. <BdI omhandler Billund, Blåbjerg, Eshjerg, Fanø, Grindsted, Helle, Ølgod. BdIIA Blåvandshuk, Bramming, Brørup, Holsted samt tilføjelser til Grindsted, Helle m.m. Bd IIB Ribe, Varde, Vejen.

Dragsbo, Peter: »Vestjyske Landbobygninger - historiske lag og kulturhistoriske bevaringsværdier« i Fortidens landbrugsbyggeri, Kulturmiljørådet i Ribe Amt 2000 s. 1-10.

Duun Andersen, Peter: Den vestjyske klitgård: fra Nymindegab til Nissum Fjord. Herning 2000.

Om de vestjyske klitgårdes kulturhistoriske baggrund.

Guldberg, Mette: »Jydepotteproduktionens udbredelse i Ribe Amt« i RA 2000 s. 297-304.

Holm, Poul: »Hvordan det danske havfiskeri blev til, 1770-1914« i Sjaklen 1999 s. 19-54.

Jensen, Thyge: »Jagt på sæler« i Sjaklen 1999 s. 125-140.

Søndergaard, Steffen M.: »Bygmester Peder Holden Hansen« i Fortidens landbrugsbyggeri, kulturmiljørådet i Ribe Amt 2000 s. 11-14.

Søndergaard, Steffen M.: »Tagbærende Stolpekonstruktioner - i Sønderjyllands vesteregn samt på Rønmø og Fanø« i Bygnings Arkæologiske Studier 1999 - 2000.

Blåvandshuk kommune

Ho Sogn

Bak, Olaf: »Gode oplevelser på vejen i Ho« i Vestjyske Fortællere 2000 s. 139-142

Oksbøl Sogn

Gammelgaard, Arne. Drivtømmer. Tyske flygtninge i Danmark 1945-1949. Blåvandshuk Egnsmuseum 1993.

Olsen, Harald: »Tyske flygtninge i Oksbøl« i Nordisk Kriminalreportage 2000 s. 421-426.

Oksby Sogn

Byskov, Søren: »Blåvands kyst under forvandling - fiskerleje, landbrugsland og ferieområde« i Sjaklen 1999 s. 73-90.

Bramming Kommune

Andersen, Hans Christian: »Brammings ældste butik 100 år« i Lokalårbogen 2000 s. 99-101.

Bak, Olaf: »Et rædsomt vejr- århundredet sagde farvel med orkan« i Lokalårbogen 2000 s. 3-10.

Ditlevsen, Ulla: »Alles legstue- fra Nørå til Bramming via Vong« i Lokalårbogen 2000 s. 52-61.

Engkebølle, Jørgen: »Bramming Efterskole 1897-1997 del II« i Lokalårbogen 2000 s. 37-46.

Ernstsen, Søverin: »Læplantning - en miljøvenlig nødvendighed« i Lokalårbogen 2000 s. 106-109.

Feldt, John: »Scanlex og Bramming Plast-Industri« i Lokalårbogen 2000 s. 73-82.

Hegn, Stig: »Egns museet i ny figur« i Lokalårbogen 2000 s. 34-36.

Husted, Vagn: »Sct. Knuds Kilde« i Lokalårbogen 2000 s. 122-127.

Sørensen, Helma: »Det lille juletræ« i RA 2000 s. 314-315.

Darum Sogn

Andersen, Jeffrey: »Hans Kjær- Fra inspektør i Kinas hær til arbejderpioner« i Lokalårbogen 2000 s. 88-95.

Hansen, Tove: »Lidt om FDF Darum« i Lokalårbogen 2000 s. 47-51.

Lund-Jensen, Niels Peter: »P. J. Nielsen. Degn og iværksætter i Darum. 27. april 1850 - 1. marts 1940« i Lokalårbogen 2000 s. 115-121.

Gørding Sogn

Olesen, Grethe: »Plejecenter Østergården« i Lokalårbogen 2000 s. 69-72.

Steffens, Edith: »Vi levede af kærlighed og sødsuppe« i Lokalårbogen 2000 s. 83-87.

Hunderup Sogn

Bruun Nielsen, Arne: »Riber Kjærgård som landbrugsskole og egnens kulturcentrum gennem 50 år« i Lokalårbogen s. 62-68.

Jantzen, Connie, Lennart S. Madsen og Rikke Agnete

Olsen: »Gl. Kjærgård« i Voldsteder i Danmark - en vejviser, Herning 2000 s. 228.

Vejrup Sogn

Fyh, Ketty: »Vejrup Mølle« i Lokalårbogen 2000 s. 96-98.

Lund-Jensen, Niels Peter: »Erindringer fra Vejrups Østre Skole« i Lokalårbogen 2000 s. 110-114

Vester Nykirke Sogn

Junk, Niels E.: »Andelssmedjen i Vong - Anders Lauridsen fortæller« i Lokalårbogen 2000 s. 102-105.

Billund Kommune

Vorbasse Sogn

Juhl, Magne: »Breve fra Just Knudsen Justesen. En ung Veerst-mands breve fra en dramatisk rejse til Amerika i 1889« i RA 2000 s. 281-296.

Kristensen, Laust: »Skjoldbjerg. Kartoffeltyskere og hede-kolonisering« i RA 2000 s. 195-214.

Brørup Kommune

Brørup Kommune - på vej ind i det 21. århundrede. Brørup 2000.

Esbjerg Kommune

Abd-el Dayem: »Udrustning og organisering af det første togt til Ostindien 1618« i Mark og Montre 2000 s. 65-74.

Bjerg, Kirsten: »Centralhotellet på Esbjerg Torv« i RA 2000 s. 269-280.

Bredmose, Simonsen Johannes: »Esbjerg. Skure på havnen« i Skuret. Bygningskulturens dag 2000. s.39-44.

Hahn-Pedersen, Morten: »Martin Spangsberg - en vestjyde i Zarens tjeneste« i Mark og Montre 2000 s. 75-82.

Hahn-Pedersen: »En aktør i Danmarks olieby. Historien om Henning Kruse og Esbjerg Oliefield Service A/S« i Sjaklen 1999 s. 91-123.

Lauridsen, John T.: »Klatrerup - erindringer fra et arbejder-kvarter i Esbjerg i 1950´erne« i RA 2000 s. 233-258.

Mejdahl, Ulla og Michael Lauenborg: »Nordsøens konger, 250-850 e. Kr.« i Mark og Montre s. 33-40.

Poulsen, René Taudal: »Rederiet »Dania«, 1900-1966 - analyse af et tramprederis strategi« i Sjaklen 1999 s. 55-72.

Siemen, Palle: »Tre høje fra Breinholtgårds Golfbane - en jættestue og to enkeltgravshøje« i Mark og Montre 2000 s. 45-64.

Tougaard, Svend: »Fokus på hvaler i Danmark« i Mark og Montre 2000 s. 101-106.

Tjæreborg Sogn

Sørensen, Ejvind: »Dannebrogssridder i bare fødder, Jens Madsen Terkelsen« i RA 2000 s. 227-232.

Guldager Sogn

Wiil, Lone: »Heste spiser man da. Smeden i Guldager« i Vestjyske Fortællere 2000 s. 147-150.

Fanø Kommune

Bilde, Ann. Fanø portrætter. Valby 2000.

Guldberg, Mette: »Nordby i 1700-tallets slutning« i Sjaklen 1999 s. 9-17.

Søndergaard, Steffen M.: »Tagbærende Stolpekonstruktioner - i Sønderjyllands vesteregn samt på Rømø og Fanø« i Bygnings Arkæologiske Studier 1999 - 2000.

Helle Kommune

Grindsted Kommune

Grindsted Sogn

Bach Pedersen, Jens: »Fra hedeegn til hedeegn« i Egnsbogen 2000 s. 30-40.

Bundesen, Gregers: »Køhns Hede« i Egnsbogen 2000 s. 9-11.

Christensen, Carsten Sander: »Informationsteknologi og registrering af museumsgenstande - en historisk dimension og et blik ind i fremtiden« i Mark og Montre 2000 s. 89-100.

Eriksen, Hans Erik: »Kongelig Gave til Grindsted og Grene« Et blad af Grindsted Biblioteks historie« i Egnsbogen 2000 s. 12-15.

Jantzen, Connie, Lennart S. Madsen og Rikke Agnete Olsen: »Gl. Urup, Grindsted Sogn« i Voldsteder i Danmark - en vejviser, Herning 2000 s. 223.

Jensen, Mogens: »Folkekirken i 150 år« i egnsbogen 2000 s. 45-51.

Mikkelsen, Otto: »Mere end at »tjæn pæ-`ng«« i Egnsbogen 2000 s. 3-8.

Filskov

Pedersen, Børge: »Nitten år i Filskov« i Egnsbogen 2000 s. 41-44.

Sønder Omme Sogn

Jørgensen, Grete: »Soldatergråd - en tak for medmen-neskelighed« i RA 2000 s. 313-314.

Helle Kommune

Hjortkjær

Husted, Vagn M. En landsby i Vestjylland. <om Hjortkjær i Grimstrup Sogn> Bramming 2000.

Fåborg Sogn

Frandsen, Lene B.: »Drejekværn af rhinsk basalt fundet ved Fåborg kirke, Ribe Amt« i Mark og Montre 2000 s. 15-22.

Holsted Kommune

Føvling Sogn

Andersen, Niels E. Krigeren fra Føvling. Haderslev 2000.

Juhl, Magne: »Lærereembedet i Aatte 1816-17« i Slægten nr. 22. 2000 s. 36-43.

Nørre Nebel Kommune

Pedersen, Holger: »Drømmen om Amerika og virkeligheden« i Vestjyske Fortællere 2000 s. 119-127.

Lunde

Nielsen, Henning: »Fattiggård og asyl i Lunde« i RA 2000 s. 259-268.

Hemmet Sogn

Jantzen, Connie, Lennart S. Madsen og Rikke Agnete Olsen: »Borgvold, Hemmet Sogn« i Voldsteder i Danmark - en vejviser s. 223.

Sønder Vium Sogn

Jantzen, Connie, Lennart S. Madsen og Rikke Agnete Olsen: »Gl. Lundsmark, Sønder Vium Sogn« i Voldsteder i Danmark - en vejviser s. 223.

Ribe Kommune

Benthien, Susanne: »Arkitekt Axel Hansen og hans arbejder - en registrant i Ribe Lokalkirk« i By, marsk og geest 2000 s. 60-70

Feveile, Claus: »Klikpropper - klinkning af tyndvæggede lerkar fra middelalder (?) og nyere tid« i Mark og Montre 2000 s. 83-88.

Ilse, Lars og Torkil Funder: »Efter stormen« <orkanen 3.12.1999> i Ribe Katedralskole 2000 s. 19-24.

Jantzen, Connie, Lennart S. Madsen og Rikke Agnete Olsen: »Ribe Ulvs borg« i Voldsteder i Danmark - en vejviser, Herning 2000 s. 229.

Juhl, Mogens: »Stormflodsminder i Ribe - og nærmeste omegn« i By, marsk og geest 2000 s. 72-83

Klemensen, Marie F.: »Et middelalderligt benværksted - arkæologiske undersøgelser på Vægtergade 2 i Ribe« i By, marsk og geest 2000 s. 29-46

Koch, Hanne Dahlerup: »Gader i almindelighed - og Ribes i særdeleshed« i By, marsk og geest 2000 s. 47-59

Madsen, Per Kristian: »Trekantrelieffet over Ribe Domkirkes Kathoveddør - et monument over en angrende retmæssig konge« i By, marsk og geest 2000 s. 5-28

Mulvad, Søren: »Ligbærrelauget i Ribe« i RA 2000 s. 215-226.

Svejstrup Laurberg, M, Niels Jørn Friberg, Christina Kamstrup, Malene Rank: »Frode Schöns legat« i Ribe Katedralskole 2000 s. 34-41.

Vind, Jens: »Det Thura-Falsterske legat« i Ribe Katedralskole 2000 s. 29-33.

Mandø Sogn

Beck, Musse: »Om du ville være en skjælm« i Journalen. årg.10 nr. 4. s. 26-31. < om Lambert Hansen 1743-1770 og hans forhold til øvrighed, fæller og matriarkatet>.

Vester Vedsted

Troelsen, Svend B.: Vester Vedsted sogns slægts- og egnshistorie. Udgivet som cd-rom i 2000 af Bjarne Sørensen, Mandøvej, Vester Vedsted..

Varde Kommune

Bruun-Petersen, Jens: »Varde-Ringkøbing-Holstebro 1875« i Jernbanehistorisk årbog 2000 s. 14-27. <Den vestjyske længdebane>

Bøving, Margot: »Humor og arbejdsglæde. En stuegang gennem et lægeliv« i Vestjyske Fortællere 2000 s. 53-73.

Christensen, Karen: »Et lærerpar fra den vestjyske skoleordning 1916.« I Vestjyske Fortællere 2000 s. 75-80.

Clausen, Thyge: »Juleslid og julefred« i RA 2000 s. 315-320.

Hansen, Leif: »Mit andet liv som amatørmusiker« i Vestjyske Fortællere 2000 s. 81-94.

Juhler, Bent: »Min tid som kommunalansat og tilværelsen derefter« i Vestjyske Fortællere 2000 s. 129-138.

Løgstrup Bjerg, P. m. fl. Varde Landsogn, Tinghøj og Søndermarken. Varde 2000.

Manø, Søren. C. J. Jespersen Ensted - en tidlig dansk gårdmaler. Varde 2000.

Nielsen, Kaj: »Livet mellem Bjerremose og Paradiset« i Vestjyske Fortællere 2000 s. 45-52.

Palle, Preben: »Varde Miniby« i Vestjyske Fortællere 2000 s. 9-13.

Ploug, Marianne: »Vestjyder - os selv og de andre!« I Mark og Montre 2000 s. 23-32.

Ploug, Marianne. Rav. Parellelvationer på engelsk: »Amber« og tysk: »Bernstein«. Varde 2000.

Puggaard, Anna Sofie: »En Varde-drengs spændende liv« i Vestjyske Fortællere 2000 s. 95-104.

Søndergaard, Steffen M. Bymiljø Facader og Skilte. Vejledning For Varde Bymidte. Varde Kommune 2000.

Sørensen, Bodil: »Vestjyde på godt og ondt« i Vestjyske Fortællere s. 109-111.

Thomsen, Jørgen: »Det stråttækte hus i Miniby« i Vestjyske Fortællere 2000 s. 35-39.

Vestergaard, Flemming: »En skriverkarsl bekendelser« i Vestjyske Fortællere 2000 s. 19-33.

Vestergaard, Poul: »Vardes sidste rettersted« i RA 2000 s. 309-312.

Vestergaard, Poul: »Røverkjælder« i Vestjyske Fortællere 2000 s. 112-118.

Billum Sogn

Knudsen, Hans Sigfred: »Fodboldstøvler for 12 kyllinger« i Vestjyske Fortællere 2000 s. 105-108.

Janderup Sogn

Jantzen, Connie, Lennart S. Madsen og Rikke Agnete Olsen: »Elkjærhøj« i Voldsteder i Danmark - en vejviser, Herning 2000 s. 227.

Thorstrup Sogn

Jantzen, Connie, Lennart S. Madsen og Rikke Agnete Olsen: »Æ Voldgrav« i Voldsteder i Danmark - en vejviser Herning 2000 s. 225.

Jantzen, Connie, Lennart S. Madsen og Rikke Agnete Olsen: »Knubholm« i Voldsteder i Danmark - en vejviser. Herning 2000 s. 225.

Jantzen, Connie, Lennart S. Madsen og Rikke Agnete Olsen: »Gl. Nørholm« i Voldsteder i Danmark - en vejviser, Herning 2000 s. 226.

Tyrrestrup, Hans: »Tårnets øje« i Vestjyske Fortællere 2000 s. 15-18. <Om Thorstrup kirkes tårn>.

Vejen Kommune

Hoff, Kristine: »Klik på kunsten« i Mark og Montre 2000 s.41-44.

Nielsen, Teresa: »Pippi Langstrømpe og meget, meget mere - den danske kunstner Ingrid Vang Nyman« i Mark og Montre 2000 s. 7-14.

Askov

Vendeldorf, Allan: »At være eller ikke være - på højskole« i Højskolebladet årg.125, nr. 24. s. 7-8.

Gesten

Jensen, Kjeld m. fl.: Om Gesten Sogn. Gesten 2001.

Foldingbro

Lorentzen, Mogens: »Toldergården i Foldingbro« i RA 2000 s. 305-308.

Ølgod Kommune

Bargisen, Karl Møller: »Pottepigen fra Ølgod, digt eller virkelighed« i Ølgod Museum 1999 s. 67-73.

Jantzen, Connie, Lennart S. Madsen og Rikke Agnete Olsen: »Gl. Lindbjerggård« i Voldsteder i Danmark - en vejviser Herning 2000 s. 224.

Knudsen, Kai: »Birgitte Valvanne, født Guldager« i Ølgod Museum 1999 s. 35-55.

Manøe, Søren: »Før Vestbanen kom - om jernbaneplaner i det vestjyske« i Ølgod Museum 1999 s. 11-26.

Møller Kristensen, Frede: »H. C. Thyregod - en af Ølgods mange igangsættere - en filosofisk betragtning« i Ølgod Museum 1999 s. 56-59.

West, Charlotte: »DLG -Siloen og Hans Christian Thyregod« i Ølgod Museum 1999 s. 60-66.

Ansager

Schlein Jensen, Ruth: »Den store vækkelse i Ansager« i Ølgod Museum 1999 s. 28-34.

Historisk Samfund for Ribe Amt

Generalforsamling og årsmøde 2001

Historisk Samfund for Ribe Amt afholdt sin årlige generalforsamling på Hotel Arnbjerg i Varde den 5. april 2001

Valg af ordstyrer

Bestyrelsen foreslog fhv. museumsleder Søren Manøe, Ølgod som ordstyrer. Han blev valgt og takkede for valget, konstaterede at generalforsamlingen var lovlig indvarslet og overlod derefter ordet til formanden for aflæggelse af beretningen.

2. Beretning

Som bekendt kan Historisk Samfund for Ribe Amt fejre sit 100 års jubilæum næste år. En sådan mærkedag bør naturligvis ikke gå upåagtet hen, og fødselsdagsaktiviteterne skal forberedes i tide.

Netop det var da også én af de store arbejdsopgaver, der stod øverst på bestyrelsens arbejdsplan for virksomhedsåret 2000/2001. I forbindelse med generalforsamlingen blev bestyrelsen tilført friske kræfter og nye ideer - Edel Overgaard og Roll Præstegaard blev valgt som nye bestyrelsesmedlemmer, og Edel Overgaard ved det efterfølgende konstituerende møde valgt til ny kasserer, mens de øvrige poster i bestyrelsen forblev uændret.

Over de mange gode tanker og ideer til jubilæumsaktiviteter bredte sig desværre hurtigt efter generalforsamlingen sidste år en mørk og truende sky - ikke alt forekom i Historisk Samfund som det plejede. Det gjaldt f.eks. med hensyn til indbetaling af kontingent, deltagelse i sommerudflugten m.m. Set i bakspejlet vurderede bestyrelsen måske situationen mere dystert end den egentlig var, men det blev nød-

vendigt at stille spørgsmålet, om der overhovedet ville blive et 100-års jubilæum at markere? Ingen udgiftskrævende aktiviteter måtte sættes iværk, før bestyrelsen følte sig på sikker grund.

En af urofaktorerne var som nævnt, at kontingentet for 2000 - trods rykkerkampagne - løb meget langsomt ind. Heldigvis endte det ikke så galt, som det tegnede til, men det kunne vi trods alt ikke vide der i juni 2000. Vi måtte desuden konstatere yderst begrænset tilslutning til sommerudflugten, og lige efter sommerferien måtte vi atter se en begrænset tilslutning til et andet af vore arrangementer, en heldagsudflugt til Dronningeudstillingen på Frederiksborg Slot. Det gav bestyrelsen noget at grunde over - og vi brugte en del møder på det. Vi fandt bl.a. ud af, at der måtte gøres mere ud af vores PR-virksomhed. Direkte udsendelser til medlemmerne kunne ikke undværes, men der skulle også bringes omtaler i medierne forud for diverse arrangementer. Desuden konstaterede vi, at andre arrangører af kulturhistoriske arrangementer i Ribe Amt havde problemer identiske med vore - lav deltagelse i eller ligefrem aflysning af arrangementer var ikke forbeholdt Historisk Samfund. Dette sidstnævnte forhold fik Historisk Samfund for Ribe Amt til at indkalde museer, arkiver og folkeuniversiteter i Ribe Amt til et møde i Grindsted d. 24. oktober om mulighederne for samarbejde. Nogle af aftalerne har I allerede mærket som medlemmer af Historisk Samfund, nemlig udsendelse af andre arrangørers programmer. Måske følger der aftaler om fælles arrangementer - mulighederne er mange, men hvad samarbejdet mere præcis ender med vil tiden vise.

Som nævnt var der plads til mange flere deltagere i sommerudflugten søndag d. 14. maj. Den havde Ringkøbing Amt som mål. Vejrguderne var i hvert fald med os - det var strålende solskin og til tider næsten for varmt. Guide på turen var Børge Gade, der arbejder på Holstebro Museum til daglig, og han fortalte kyndigt om seværdighederne undervejs. Formiddagskaffen blev indtaget på Bregninggård, der i dag er ungdomsskole, men som har en meget speciel hovedbygning tilbage fra ca. 1580. Ikke mindst terrakotta-udsmykning er enestående i arkitekturhistorisk henseende. Derfra fortsattes mod nord med bl.a. stop i Vedersø Kirke, inden frokosten blev indtaget i Thorsminde. Naturligvis var der også mulighed for at se museet for fundene fra de forulykkede engelske skibe Defence og St. George, inden turen fortsatte til Skærum Mølle, hvor vi blev vist rundt i de store bygninger, som nu er omdannet til folkeuniversitetscenter. Det var sidste stop på en vellykket, men varm udflugt - blot kunne der som nævnt let have været flere med end tilfældet var.

Som bekendt var første halvdel af 2000 præget af en vis pessimisme, men optimismen vendte heldigvis tilbage igen i august måned. Det begyndte med præsentationen af Fra Ribe Amt tirsdag, d. 15. august i Skjoldbjerg. Det forekommer måske ikke umiddelbart at være det mest oplagte sted at holde et møde, men i denne sammenhæng kunne det næppe være bedre valgt. Skjoldbjerg er nemlig oprettet som kartoffel-tysker koloni, og en af årbogens artikler handlede om koloniens historie. Dette emne, men også årbogen som helhed, gav anledning til megen omtale i medierne - og det skabte positiv omtale af Historisk Samfund. Som sædvanlig var der tale om en god blanding af artikler, emnemæssigt spændende fra ligbærelauget i Ribe til en serie artikler om begrebet

jul under Anden Verdenskrig. Der blev stor efterspørgsel efter årbogen, medlemmerne havde i mellemtiden fået kontingentet betalt, og mange nye meldte sig ind i Historisk Samfund. Det var en glædelig udvikling.

Samtidig konstaterede vi betydningen af positiv presseomtale, og pressekontakt blev der lagt yderligere vægt på til de kommende arrangementer. Igen med stort udbytte.

Vi så det første gang i forbindelse med Historisk Søndag, d. 24. september. Dagens aktiviteter var koncentreret om Vorbasse-egnen, hvor museumsinspektør Mogens Hansen, Grindsted Museum fungerede som guide. Første stop blev gjort ved Dalgas-statuen ved Høllund Søgaard, og efter stoppet der havde vi adgang til parken ved selve Høllund Søgaard. Dernæst fulgte kaffebordet på Vorbasse Kro, inden arrangementet sluttede på Vorbasse Museum, hvor udstillingen har hedeopdyrkningen som emne. Der var virkelig pæn tilslutning til Historisk Søndag - omkring 70 personer deltog.

Det var mange, men skulle dog snart blive overgået. Det skete i forbindelse med efterårs-mødet lørdag d. 4. november med temaet »Sønderside - byen under sandet«.

Mødet blev holdt i Ho og handlede om den nu forsvundne større havneby Sønderside, der lå syd for Ho. Først samledes deltagerne i Ho Kirke, hvor vikarierende sognepræst Anne Grete Kristensen, Oksbøl, fortalte om kirkens historie. Fra kirken gik deltagerne over på Ho Kro, hvor kaffebordet ventede. Der var bestilt kaffe til 50, men med over 135 deltagere blev det først et praktisk problem af få lavet kaffe/te og brød samt dækket bord til så mange deltagere (der blev for øvrigt serveret kringler, der var lavet efter en 100 år gammel opskrift), og dernæst blev det et logistik problem at få alle fremmødte ind i salen, så de kunne høre de to

foredrag om Sønderside. Først fortalte arkæolog Lene Frandsen fra Varde Museum om de udgravninger, museet havde gjort for at finde sporene under sandet efter den forsvundne by. En god lysbilledserie dokumenterede de spændende udgravninger. Dernæst fortalte professor Poul Holm fra Syddansk Universitet Esbjerg om Søndersides historie ca. 1400-1700 og ikke mindst om fiskeriets økonomiske betydning for samfundet i almindelighed og Sønderside i særdeleshed.

At slutte virksomhedsåret 2000 med en sådan succes bestyrkede bestyrelsens opfattelse af, at Historisk Samfund stadig er i live og har en mission, men det var også blevet understreget, at vi selv har en væsentlig opgave med at få omtalen af vore mange og gode arrangementer ud til en bred kreds. Både ved Historisk Søndag og Efterårsmødet fik vi nye medlemmer, og nye medlemmer skal der hele tiden til for at holde medlemstallet oppe. Derfor sætter bestyrelse også stor pris på den medlemshvervning, som en del af vore gamle og trofaste medlemmer udfører.

Lad mig slutte bestyrelsens beretning af med at takke medlemmerne for udvist interesse i 2000. Også en tak til vore faglige samarbejdspartnere i amtet, Ribe Amts Lokalarkiver og amtets museer. Med Ribe Amts Lokalarkiver har vi bl.a. samarbejdet om projekt »Mit liv i år 2000«, hvorfra der afrapporteres i første halvdel af 2001. Endelig skal der lyde en tak til alle de personer, som har medvirket ved vore møder og arrangementer i årets løb. Uden økonomisk støtte var vores virksomhed heller ikke mulig, så tak til Ribe Amt, kommuner og private for bidrag. Til sidst vil jeg gerne benytte lejligheden til at takke bestyrelsen for godt og inspirerende samarbejde - som får jubilæumsaktiviteterne 2002 som hovedemne i det virksomhedsår, vi nu er inde i.

Beretningen godkendtes uden bemærkninger

3. Regnskab

Kassereren aflagde regnskab, der ligeledes godkendtes uden kommentarer.

4a. Valg til bestyrelsen

På valg var Jørgen Dieckmann Rasmussen, Mogens Hansen, Hans Jørgen L. Larsen og Søren Mulvad. Alle modog genvalg og valgtes.

4b. Valg af Suppleanter

På valg var J. Hedegaard Rasmussen og Sv. E. Thygesen, der ligeledes genvalgtes.

4c. Valg af revisorer

På valg var Johs. Godsk Hansen og Jens Chr. Nielsen, der begge genvalgtes.

5. Fastsættelse af kontingent

Bestyrelsen foreslog at kontingentet fra år 2002 forhøjedes med 25 kr. til 125 kr. Dette vedtoges.

6. Indkomne forslag

Ingen indkomne forslag.

7. Eventuelt

Under eventuelt takkede formanden Historisk Samfunds samarbejdspartnere og bestyrelsesmedler for året 2000. Derefter afsluttede Søren Manøe generalforsamlingen med at takke for god ro og orden.

Efter generalforsamlingen af holdt museumsinspektør Per Kristian Madsen, Nationalmuseet, et spændende foredrag med titlen: »Kongernes Jelling og Jelling Monumenterne - forskningsformidling og et nationalt mindesmærke«.

Foredraget var arrangeret i samarbejde med Folkeuniversitetet.

Nye medlemmer 2000

Andst: Elin Fisker.

Billund: Margit Bakkesen. Mary Højrup. Åse Mikkelsen.

Brørup: Inge Brems. Elisabeth og Axel Baadsgaard. Gyrithe Lauridsen.

Donslund: Thomas Matrups.

Endrup: Hartvig Vind Jensen.

Esbjerg: Kåthe Bødker. Marja og Gunnar Christensen. Åge Hansen.

Bent Erik Jensen. Grete Jessen. Hans Kirchner. Gerda Kristensen.

Jørgen Moesner. Myrthuegård Natur- og kulturcenter. Sonja og Ove

Sørensen. Holger Thordsen. Knud Øhlensløger

Gesten: Carsten Mortensen.

Grindsted: Karl Erik Lindberg. Helle Lundberg.

Gørding: Hans Ejler Nielsen.

Hejnsvig: Sigvald Jørgensen. Kristian Øhlensløger.

Holsted: Ole Nielsen

Malt: Hans Elbæk

Nørre Nebel: Sigrd Sørensen

Ribe: Dorthe Høyer. Anna Cathrine Klinge. Anna Lorenzen

Sejstrup: Tea Schmidt.

Sønder Omme: Poul Erik Andersen.

Varde: Palle Hansen. Ulla Kyndesen. Hanne Filskov Langelund.

Vejen: Edith Uttenthal

Vester Nykirke sognearkiv

Vilslev: Roll Prøestegaard

Uden for Ribe Amt

Haderslev: Ruth Madsen

Hasle: Herluf Hansen

Løgstør: Laust Kristensen

Ringkøbing: Johannes Pedersen

Struer: Emma Snitgaard

Vejle: Erik Rasmussen

Regnskab 2000

Indtægter

Kontingent	99.510,00
Tilskud:	
Bramming	1.000,00
Ribe Amt	17.600,00
Grindsted	1.000,00
Helle	500,00
Brørup	500,00
Ølgod	800,00
Ribe	2.000,00
Fanø	500,00
Blåvandshuk	906,45
Blåbjerg	1.000,00
Billund	1.000,00
Holsted	1.000,00
Vejen	1.000,00
Esbjerg	2.200,00
Varde	1.500,00

Øvrige tilskud

Lida og Oskar Niensens Fond ..	2.000,00	34.506,45
Nettorenter	2.205,24	
Foreningsindtægter i alt	136.221,69	
Nettoindtægter ved bogsalg	7.337,01	
I alt	143.558,79	

Udgifter

Løn	10.000,00
Kontorhold	15.293,49
Møder/udflugter	6.744,40
Bestyrelsen	12.087,80
Årbogen	90.088,92
Porto	10.936,50
Foreningsudgifter i alt	145.151,11

Status pr. 31.12.1999

BG Bank 688-00-04152	473,80
Girokonto 604-3194	24.025,54
Obligationskonto 4960167878	74.698,78
Kasse	252,25
Boglager	3.000,00
Tilgode for genoptrykning	8.000,00
	110.450,37

Momsgæld

697,51

Egenkapital

Saldo 1.1.2000	111.345,18
Årets underskud	1.592,32
Saldo 31.12.2000	109.752,86
Balance	111.345,18
	111.345,18

Foranstående regnskab har vi revideret, bank- og kassebeholdninger er afstemt med foreliggende kontoutdug.

Den 7. marts 2000

Sign. Johs. Hansen Jens Chr. Nielsen

Fra lokalarkivernes arbejdsmark Ribe Amt 2000

Ribe Amts Lokalarkiver (RAL)

Bestyrelsens beretning 2000

Lad min indlede beretningen for 2000 med at udtale mindeord om arkivleder Leif Therkildsen, Tistrup, som døde i sommeren 2000. Han var ikke med i lokalarkivbevægelse i mange år, men nåede alligevel at blive et kendt ansigt - ikke mindst fordi han fik en principiel afgørelse på, at man som efterløkker må arbejde på et lokalarkiv, uden det får konsekvenser for efterlørdningen. Det var en vigtig afgørelse, som han glad og gerne oplyste andre lokalarkivfolk om, bl.a. på møder og kurser. Vi havde også glæde af ham i organisatorisk sammenhæng, idet han var revisorsuppleant for RAL.

Det er et betydningsfuldt årsmøde i Ribe Amts Lokalarkiver, vi er samlet til her i år. Sidste år fejrede vi nemlig RALs 25 års jubilæum i forbindelse med årsmødet i Holsted, og i år kan foreningen, der er i sin bedste alder, så begynde sin virksomhed ikke blot i et nyt århundrede, men også i et nyt årtusinde. Det indledes meget passende på Ungdomsgården.

Markeringen af jubilæet 2000 blev forholdsvis beskedent markeret med gratis kaffebord, hvad I tydeligt kan læse ud af årsregnskabet. Det var meget velbesøgt, hvad man jo så også kan læse ud af regnskabet, men den egentlige anledning var formodentlig ud over det gratis kaffebord, at Asbjørn Hellum, SLAs daværende formand, samt Susanne Conradsen, der er leder af SLAs sekretariat, var til stede for at fortælle om SLAs arbejde på landsplan og for kredsene. Det gav naturligvis også RALs medlemmer mulighed for at »skyde på pianisten«. Efter Asbjørn Hellums indlæg var der da også en livlig diskussion, hvor det lokale arbejde blev perspektiveret over for det landsdækkende, og helt konkret fik lokalarkiverne i Ribe Amt anvist blot én af fordelene ved at være en del af en større familie, nemlig Danpa, Danmarks nationale privatarkivdatabase. Anvender SLA-medlemmer edb-registreringsprogrammet Arkibas, og har de indleveret et udtræk fra deres database, er oplysningerne om denne del af deres samlinger gjort søgbare for den ganske verden via Internettet.

Foreløbig dækker basen kun egentlige arkivfonds, men det varer næppe mange år, før oversigter over alle de forskellige typer materialer i lokalarkivernes samlinger er tilgængelige. Vel at mærke hvis man anvender SLAs registreringsprogram Arkibas og i øvrigt tilhører SLA-familien.

At netop det organisatoriske var emnet for årsmødet i 2000 var ingen tilfældighed. RALs bestyrelse hører ofte medlemmerne sige, at de har nok i det lokale samarbejdet og at de intet får for kontingentet til landsorganisationen. I lyset af mange lokalarkivers beskedne budgetter er SLA-kontingentet stort. På den anden side er minimumskontingentet en meget billig måde for lokalarkiver at annoncere på, såvel i SLAs Arkivvejviser som på SLAs hjemmeside. Når et arkiv findes der, kommer der henvendelser fra nær og fjern. Det gælder forespørgsler af lokalhistorisk art, det gælder afleveringer af arkivalier, som ellers ikke havde fundet tilbage til det sogn, de hører til. Og oven i købet får man løbende orientering om nyt i arkivbranchen via bladet OmSLAget, man får materiale til SLAs gule arkivhåndbog, kursus-tilbud, SLA-udgivelser m.m. Der er megen nyttig viden og inspiration at hente i et SLA-medlemskab.

Som det også blev nævnt på RALs generalforsamling sidste år, var organisationen i gang med strukturændringer. Udviklingen på området har I kunnet læse om i forskellige udsendelser samt i OmSLAget. Kort fortalt går forslaget ud på at underopdele landsorganisationen SLA i tre sektioner: En sektion for kommunearkiver (eller offentlige arkiver i arkivlovens forstand), en sektion for lokalarkiver samt endelig en sektion for andre arkiver. Ved valg samt repræsentation fra hver af de tre sektioner sammensættes en hovedorganisation, der repræsenterer alle arkiver udadtil. Der er som bekendt ekstraordinær generalforsamling i SLA lørdag, d. 10. marts om forslaget til ny struktur, så ved den lejlighed kan I gøre jeres synspunkter gældende. Lad mig sige straks, at den nye struktur på landsplan ingen virkninger får på amtsplan. Vi skal ikke til at lave om på den nu-

værende struktur. Der ændres dog heller ikke ved det grundlæggende forhold, at RAL er en sammenslutning af SLA-medlemmer i Ribe Amt. Det vil sige, at lokalarkiver skal være medlem begge steder. Bramming Lokalarkiv har valgt at melde sig ud af SLA med virkning fra 1. januar 2001. Det har fået som naturlig konsekvens, at Bramming-arkivet ikke længere er medlem af RAL, som herefter har ændret 50 medlemmer. Vi har nemlig ved årskiftet fået Sønder Omme Egnarkiv som nyt medlem. På RALs vegne vil jeg gerne byde det nye medlem velkommen i vores kreds.

Der arbejdes dog med andet end organisatoriske spørgsmål i RALs bestyrelse. År 2000 har haft sit eget projekt, nemlig indsamlingen *Mit liv* i år 2000. Amtskonsulent Birgitte Herreborg Thomsen vil fortælle mere om det i sin beretning, men jeg vil blot benytte lejligheden til at understrege, hvordan lokalarkiverne med netop dette projekt har understreget deres forankring i nutiden. Vi er med til at dokumentere tanker og levet liv for eftertiden - umiddelbart tyder det på, at det er meget spændende og forskellige indlæg, der er blevet indleveret, og som efter bedømmelsen vil finde plads i amtets lokalarkiver.

Kurser og oplysende møder er grundlæggende aktiviteter i RALs virksomhed. Dog har vi været ude for en række aflysninger af specialkurser - man mærker hvordan konsulenten løser konkrete problemer på arkiverne, så der ikke som tidligere er så stort behov for at tage på amtsdækkende kurser. At der ikke er problemer med at samle arkivfolk til arrangementer, hvis overskriften bare er den rigtige, ses af årets sidste to arrangementer: Et arkivbesøg og en tema-aften om sognefilm. Begge arrangementer havde et fint fremmøde.

Som det fremgår ovenfor er amtskonsulentens arbejdsopgaver ikke blevet færre med årene. Snarere tværtimod. Samtidig er det blevet mere tidskrævende, når stadigt flere opgaver skal løses lokalt. Birgitte H. Thomsen har forstået at håndtere situationen, men som det også er jer bekendt, har hun valgt at prøve kræfter med et job i Flensborg. Fra 1. marts har hun et års orlov fra sin stilling som amtskonsulent i Ribe Amt. Der er opslået en stilling som vikar, men stillingen er ikke besat endnu og bliver det sandsynligvis først til 1. april. Indtil da vil amtskonsulentfunktionen blive varetaget af medarbejdere fra Esbjerg Byhistoriske Arkiv. Bestyrelsen er kede af, at Birgitte Herreborg Thomsen tager orlov, men forstår også hendes grunde, og ikke mindst de private dertil.

Også i bestyrelsen vil der finde udskiftning sted. Efter næsten 15 år i bestyrelsen har Olga Pedersen fra Aa-

strup Sognearkiv valgt at træde ud - andre lokalhistoriske opgaver er kommet til at fylde så meget, at hun har følt hun måtte indskrænke, og det blev altså RAL valgt faldt på. I sin tid i RALs bestyrelse har hun ydet en stor indsats for lokalarkiverne, og jeg ved, mange er kede af hendes beslutning, som man på den anden side dog også godt kan forstå.

Lad mig til slut bringe en stor tak til samarbejdspartnere og trofaste støtter. Det gælder ikke mindst Ribe Amt, som med støtte til indkøb af mikrokort har bragt os endnu et skridt nærmere den landsdækkende samling, som lokalhistorikere og slægtsforskere i Ribe Amt har så stort udbytte af. Det gælder også for amtets støtte til arkivernes årsberetninger samt til projekt *Mit liv* i år 2000. Desuden skal der lyde en tak til Historisk Samfund for Ribe Amt samt Ribe Amts Museumsråd, som er vores faglige samarbejdere i det daglige og med hvem en række projekter afvikles for at udnytte ressourcerne bedst muligt.

Jørgen Dieckmann Rasmussen
Formand

Amtskonsulentens beretning

Året 2000 bød som de tidligere år, hvor jeg har været konsulent for Ribe Amts Lokalarkiver, på mange forskellige opgaver. Men først og fremmest vil jeg fremhæve det store projekt, som Ribe Amts Lokalarkiver satte i gang sidst i 1999 i samarbejde med Historisk Samfund for Ribe Amt, nemlig projektet *Mit liv* i år 2000. Vi indledte med at opfordre alle borgere i Ribe Amt til at fortælle om deres liv i år 2000, om deres dagligdag, deres håb og drømme, deres forventninger til og tanker og overvejelser om det nære og det fjerne - set i lyset af det særlige vi oplevede sidste år, nemlig at det var det første år i et nyt årtusinde. Den opfordring var der mange der efterkom - der var i hvert fald mange mennesker der henvendte sig og gerne ville høre mere om projektet. Og mit indtryk er, at rigtig mange faktisk syntes vældig godt om projektets idé og som umiddelbart gerne ville deltage i det.

Selve projektet sluttede jo egentlig den sidste dag i år 2000, og der var så afleveringsfrist for bidrag den 1. februar 2001. Indtil i dag har vi modtaget 40 bidrag, og der kommer i hvert fald to-tre mere i løbet af marts, dem har vi givet lidt ekstra afleveringsfrist på grund af praktiske problemer. At der er indkommet 40 bidrag synes vi er meget flot - i betragtning af at projektet har været krævende på den måde, at man ikke blot kunne del-

tage ved at udfylde en kupon med krydser eller besvare et spørgeskema, men selv skulle opfinde den måde man gerne ville lave sit bidrag på. Mange har gjort virkelig meget ud af det, vi har bl.a. modtaget flere meget omfangsrige dagbøger med billeder der hører til. Så vi er meget glade for den store interesse man har vist projektet, og vi håber at vi, efter at have kigget grundigt på alle bidragene, kan lave et fejende flot afslutningsarrangement på hele projektet engang i foråret - der skal jo blandt andet afvikles en konkurrence, hvor de tre bedste bidrag præmieres. Det glæder vi os meget til, men først skal alle bidragene jo gå igennem, og det er et spændende arbejde der er i gang dér.

Som I ved, måtte Ribe Amts Lokalarkiver efter en lang række af meget velbesøgte kurser, der indgik i to særlige kursusrækker, aflyse flere af de næstfølgende kurser på grund af for få tilmeldinger. Det har dels givet anledning til nogle overvejelser om den kursusvirksomhed, som Ribe Amts Lokalarkiver gerne vil stå for, dels været hovedårsag til, at Ribe Amts Lokalarkiver ikke har budt på så mange kurser og arrangementer som tidligere set. Dog har der i 2000 været to aftenarrangementer i form af arkivbesøg: Den 21. september 2000 besøgte vi Aastrup Sognearkiv i Glejbjerg, hvor arkivleder Olga Pedersen viste os rundt og fortalte om arkivet, dets historie og virksomhed. Der var ca. 40 deltagere denne aften, og mit indtryk er at alle fik et godt udbytte med hjem. Den 22. november 2000 besøgte vi Vester Vedsted Lokalhistoriske Arkiv, som har lokaler i Vadehavscenteret syd for Ribe. Vi kombinerede dette besøg med et kig på Vadehavscenterets udstilling og med en fremvisning af sogne- og kommunefilm. Det var også en god aften med 51 deltagere.

På grund af erfaringerne med de aflyste kurser lavede RALs bestyrelse en spørgeskemaundersøgelse blandt amtets arkiver for at finde ud af hvilke ønsker for kurser arkivmedarbejderne har, og for at finde ud af hvordan bestyrelsen bedst imødekommer disse ønsker. Vi spurgte specifikt om, hvorvidt der var interesse for kurser i bevaring og kassation, i registreringsprincipper, i gotisk skriftlæsning, i billedsamlinger/billedhåndtering, i avisudklipsregistrering, eller i arkiverne og IT, og om der var nogen ønsker om afvikling af lokale Arkibas-kurser. Vi spurgte også, om der var interesse for kurser for alle arkiver i amtet, for et eller flere arkiver inden for samme kommune, eller blot for konsulentbesøg. Vi fik svar fra 14 arkiver, og det er tydeligt, at der ikke er nogen interesse for at RAL skal arrangere kurser i gotisk skriftlæsning. Der er heller ikke stor interesse for kurser for alle arkiver i amtet. Bestyrelsen konkludere-

de, at Ribe Amts Lokalarkiver måske skal overveje, at arrangementer for alle arkiver i amtet skal have en mere foredragspræget eller underholdende karakter, mens kursusvirksomheden skal foregå for mindre grupper, d.v.s. for arkivmedarbejdere fra et eller flere arkiver, f.eks. inden for samme kommune. Men det er tydeligt, at der er god interesse for de foreslåede kurser i bevaring og kassation, i registreringsprincipper og i billedsamlinger/billedhåndtering, men blot i form af mindre kurser eller som konsulentbesøg. Der var ikke særlig stor interesse for kurser i Arkibas, og det skyldes muligvis, at konsulenten har været på mange arkivbesøg i forbindelse med at arkiverne har fået Arkibas, og at disse arkiver har fået flere opfølgende konsulentbesøg med hjælp til f.eks. at oprette, registrere og få begyndt godt på indkomstjournalisering og registrering.

Der indkom flere forslag til fremtidige kurser, der ønskes afholdt i RAL-regi, og det er følgende: Videoredigering samt opbevaring og behandling af gamle bånd, kildesøgning til ejendoms historie samt Arkiverne og Internettet. Uddannelsesudvalget vil tage disse forslag med i sine overvejelser om fremtidige kurser.

For bestyrelsen og selvfølgelig også for undertegnede er det positivt at se, at der åbenbart er stor tilfredshed med den bestående konsulentordning, hvor arkiverne har mulighed for at trække på konsulenten ikke blot i forbindelse med vejledning, men også i forbindelse med mindre kurser og arkivbesøg, hvor der arbejdes med mange af de spørgsmål, arkivets medarbejdere ellers ville tage på kursus for at finde løsninger på.

Det er min opgave at redigere beretningerne for arkiverne, og det er altid noget jeg gør med største fornøjelse, fordi det giver mig et godt indblik i hvad der er sket på de enkelte arkiver i løbet af året. Desuden får jeg en god fornemmelse af, hvad der rører sig på arkivområdet i Ribe Amt - og det var også tilfældet i 2000. Som altid vil jeg opfordre jer til i jeres beretninger for arkivet at fortælle om både spændende afleveringer og om aktiviteter og arrangementer på arkivet i årets løb.

I 2000 udkom der to numre af RAL-Nyt, i juni og december. Redaktøren, Olga Pedersen og jeg laver bladet sammen, og vi synes, at det lykkedes at få to meget fine blade ud sidste år. Igen vil jeg som altid opfordre jer til at skrive til bladet - der er mulighed for mange former for indlæg: Udover fortællinger for arkivet eller om arkivets samlinger kan man bruge de nye rubrikker i bladet, Børsen og Efterlysninger, hvor man dels kan sætte arkivrelevante ting til salg og dels efterlyse både oplysninger og håndbøger m.m., man har brug for i arkivsammenhæng. Brug bladet - det er jer, læserne, bladet

er til for, men uden jeres hjælp og en lille indsats fra jeres side er det svært at sende et godt blad på gaden.

Jeg vil gerne slutte af med at takke RALs bestyrelse for 2000, og jeg vil også gerne takke alle arkiver og arkivmedarbejdere i amtet for året der gik. Som I alle ved, har jeg fra i morgen, den 1. marts, fået en et-årig projektansættelse ved Arkivet og Studiefdelingen for Det Danske Centralbibliotek for Sydslesvig i Flensborg, hvor jeg skal arbejde med EDB-registrering, ompakning og delvis digitalisering af en billedsamling. Jeg har

fået bevilget orlov i et år fra min stilling som konsulent for arkiverne i Ribe Amt, og bestyrelsen er i gang med at finde en vikar for mig. Jeg håber, at I vil bruge konsulentordningen lige så meget som I plejer, og med det vil jeg gerne sige tak for denne omgang og ønske jer alle et godt år i 2001.

Birgitte H. Thomsen
Amtskonsulent

Beretninger fra amtets lokalhistoriske arkiver 2000

Billund Kommune

Lokalhistorisk Arkiv

Billund Centret, Hans Jensensvej 6, 7190 Billund.

Tlf.: 75 33 24 72

Åbningstid: Tirsdag kl. 19-21 samt efter aftale

Leder: Kaj Schmidt, Søndermarksvej 411,

7190 Billund. Tlf.: 75 33 13 92

Lokalhistorisk Arkiv for Grene Sogn har haft 58 afleveringer i år 2000. Deriblandt bør fremhæves en aflevering fra den nedlagte børnehave Børnebiksen med en stor mængde fotos af de mange hold børn, som i årenes løb har været i denne institution.

Arkivet har haft Linda Nielsen ansat et halvt år i jobtræning. Hun har opsøgt en del tidligere forretningsindehavere eller deres efterlevende ægtefæller og har lavet lydbandoptagelser om de nedlagte forretninger. Uddrag af optagelserne er skriftligt offentliggjort i Billund Ugeavis. Hun har desuden indtastet folketællinger 1834, 1845, 1860, 1880 og 1901 samt fra kirkebøgerne: Døbte, viede og begravede i 1814-91. Hun er i færd med at indtaste 1755-1813 til Dansk Data Arkiv.

Der er gjort god brug af arkivet med ca. 110 besøg i år 2000, hvilket er en stigning på ca. 50%, begunstiget af en hel dags åbning i vinterhalvåret, da Linda Nielsen var i jobtræning på arkivet. Arkivet har sammen med den lokalhistoriske forening haft en udstilling i Den jyske Sparekasse, hvor Billunds udvikling blev sammenstillet med Sparekassens 80 år i Billund.

Vorbasse Lokalhistoriske Arkiv

Vorbasse Museum, Kirkegade 3, 6623 Vorbasse.

Tlf.: 75 33 37 17

Åbningstid: Tirsdag kl. 19-21 samt efter aftale

Leder: Sven Tygesen, Stadionvej 4 A, 6623 Vorbasse.

Tlf.: 75 33 31 39

Arkivets postadresse: Stadionvej 4 A, 6623 Vorbasse

Vorbasse Lokalhistoriske Arkiv har meddelt, at der intet af betydning er at berette for året 2000.

Blåbjerg Kommune

Blåbjerg Lokalhistoriske Arkiv

Sønder Allé 21, 6830 Nr. Nebel. Tlf.: 75 28 71 18

Åbningstid: Mandag kl. 8.30-11.30 samt efter aftale med lederen

Leder: Sigrød Sørensen, Jernbane Allé 8, 6830 Nr. Nebel. Tlf.: 75 28 83 46

Blåbjerg Lokalhistoriske Arkiv har i år 2000 haft besøg af 126 personer samt hjulpet en del pr. telefon. Arkivet har haft besøg af 21 elever fra 3. klasse på Nr. Nebel Skole, som var meget interesseret i, hvad arkivet havde om deres hjem og gamle billeder derfra.

Arkivet har modtaget 35 indleveringer deriblandt en større samling protokoller fra Nr. Nebel med flere sognes gensidige Brandforsikring, der er nedlagt. Ligeledes har arkivet modtaget en stor samling private billeder fra egnen. Den 29. november viste vi gamle film fra lokalområdet på video, men der var ret begrænset deltagertal.

Blåvandshuk Kommune

Blåvandshuk Lokalhistoriske Arkiv

Kirkegade 3, 6840 Oksbøl. Tlf.: 75 27 15 48

Åbningstid: Efter aftale med lederen, dog er arkivet almindeligvis bemandet mandag-fredag kl. 9-12

Leder: Peter Krogh, Skolevænget 13, 6840 Oksbøl.

Tlf.: 75 27 13 13

E-mail: blaoks@image.dk

Hjemmeside: www.varde.bibnet.dk/arkiv/blhuk.htm

Året 2000 har været forholdsvis rolig for arkivet. Der er løbende afleveret billeder og arkivalier til samlingen. Registreringsarbejdet har beslaglagt en stor del af vores tid, idet vi nu er begyndt at registrere Blåvand-afdelingens samling i programmet Arkibas.

Ved Oksbøl bys arrangement, Oksbøl omkring 1900, lavede vi en udstilling på Blåvandshuk Museum, som fortalte om tiden deromkring. Der er desuden blevet

vist forskellige lysbilledserier fra egnen for de ældre på ældrecentret Poghøj. Der arbejdes fortsat med at samle materiale til en bog om Flygtningelejren i Oksbøl.

Bramming Kommune

Bramming Byhistoriske Arkiv

Jernbanegade 8 B, 1., 6740 Bramming. Tlf.: 75 17 39 20
 Åbningstid: Efter aftale med lederen
 Leder: Olaf Bak, Sportsvej 19, 6740 Bramming.
 Tlf.: 75 17 45 51

Arkivets postadresse: Sportsvej 19, 6740 Bramming

Bramming Byhistoriske Arkiv havde i år 2000 en enkelt udadrettet, større aktivitet, idet arkivet sammen med kommunens øvrige fem lokalarkiver deltog i den fælles udstilling. Det forløbne århundrede, som etableredes i Bramming Egnsmuseum, der stillede lokale til rådighed.

Af diverse forespørgsler forekom der 35 (mod 34 året før). Der blev udleveret i alt 28 kopier (15), og 13(38) personer aflagde besøg i arkivet. Af udlån var der 9(8), og der indgik i alt 37(50) gaver eller afleveringer til arkivet. Af slægtsspørgsmål var der 2(0), heraf et fra Arizona.

I det nye år går arkivet i gang med at anskaffe et helt nyt edb-anlæg med henblik på at gå på Internettet.

Darum Sognearkiv

Nørrebyvej 12, Store Darum, 6740 Bramming
 Åbningstid: 1. oktober - 31. marts: Onsdag kl. 15-17
 samt efter aftale med lederen
 Leder: Erling Schmidt, Refshedevej 9, Store Darum,
 6740 Bramming. Tlf.: 75 17 90 11
 Arkivets postadresse: Refshedevej 9, Store Darum, 6740
 Bramming

Arkivet har i årets løb modtaget 18 afleveringer. Blandt det indkomne var der bl.a. materiale vedrørende Darum og Nørå skoler.

Af andre afleveringer kan nævnes Årsskrift for Kjærgård Landbrugsskoles Elevforening. Afleveringen indeholder næsten samtlige numre fra 1950-1997.

I foråret var de seks sognearkiver i Bramming Kommune fælles om at arrangere en udstilling på egns museet i Bramming. Udstillingen viste ved hjælp af billeder og genstande udviklingen i de seks sogne fra 1900-2000. Bramming Egnsmuseum kunne oplyse, at udstillingen var velbesøgt, bl.a. af flere skoleklasser.

Arkivet har haft 12 henvendelser såvel inden som uden for arkivets åbningstid, f.eks. vedrørende lån af

materialer til undervisningsbrug i skolen, hjælp til slægtsforskere i ind- og udland og kopiering af billeder fra arkivets billedsamling.

Gørding Sognearkiv

Plejhjemmet Østergården, Nørremarken 23, 6690 Gørding

Åbningstid: 1. og 3. mandag i hver måned kl. 19-21
 samt efter aftale med lederen

Lukket i juli måned

Leder: Nora Olesen, Hessellundvej 14, 6690 Gørding,
 Tlf.: 75 17 88 75

Arkivets postadresse: Hessellundvej 14, 6690 Gørding
 Sognearkivet har i årets løb haft mange besøgende, og den stigende interesse for slægtsforskning mærkes tydeligt. Arkivet har fortsat et godt samarbejde med Gørding Skole, hvorfra klasser hvert år er på besøg for at finde oplysninger til emner eller opgaver.

Til den årlige lokalhistoriske aften havde arkivet dialektaften med oplæsere, der stammede fra Thy, Fyn og Sjælland. Vi sang også sange fra de forskellige egne. I april havde arkivet en stand på forårsmessen i Gørding Hallen. Mange kom forbi. Der var stor interesse for ejendoms- og gårdhistorie-bøgerne samt avisudklips-bøgerne. Ved den lejlighed modtog arkivet også enkelte afleveringer.

Ejler Nielsen arbejder stadig med gårdhistorierne. Han er næsten sognet rundt. I efteråret havde arkivet eksisteret i 25 år. Jubilæet blev festligholdt ved vores lokalhistoriske aften i januar 2001. Til projektet Mit liv i år 2000 fik arkivet indleveret to manuskripter, og de blev videregivet til RAL.

Hunderup Sognearkiv

Kjærgårdvej 9, Hunderup, 6740 Bramming
 Åbningstid: Vinterhalvåret: 1. og 3. mandag hver måned kl. 19.30-21.30 samt efter aftale med lederen
 Leder: Thea Boesen Schmidt, Puggårdsvej 3, Sejstrup,
 6740 Bramming
 Tlf.: 75 17 33 42
 Arkivets postadresse: Puggårdsvej 3, Sejstrup,
 6740 Bramming

Om Hunderup Sognearkivs virksomhed i 2000 kan bl.a. oplyses, at arkivet medvirkede ved RALs arrangement i Vester Vedsted om sognefilm. Arkivleder Thea Boesen Schmidt fortalte om Hunderup sognefilmprojektet, og Jens Chr. Jensen beskrev det mere videotekniske. Ud-klip fra filmen blev også vist, og arkivet høstede stor anerkendelse for den.

Vejrup Sognearkiv

Vejrup Endrup Fritidscenter, Skolevænget 5, Vejrup, 6740 Bramming

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Hans Andreasen, Grisbækvej 11, 6740 Bramming.

Tlf.: 75 19 00 63. Fax: 75 19 09 63

Arkivets postadresse: Grisbækvej 11, 6740 Bramming

Vejrup Sognearkiv har desværre ikke fået andet lokale, men har på ny søgt mange steder, også ved Bramming Kommune, der vil se på en mulig placering ved et nyt byggeri ved skolen. Arkivet har søgt om mere plads i biblioteket, og fra kommunens side var der forståelse for ønsket, men ikke fra bibliotekets personale. Det er svært at forstå for alle i sognet, da biblioteket kun har åbent én gang om ugen i tre-fire timer.

Arkivets samling vokser støt. Der er modtaget en blanding af udklip, protokoller fra mejeriet og slægts-historiske oplysninger - alt har betydning, og arkivet siger aldrig nej. På den måde får vi på arkivet de bedste forudsætninger for at svare på henvendelser. Arkivet har tillige modtaget en meget fin samling pressefotos fra JyskeVestkysten.

Vester Nykirke Sognearkiv

Kontorbygning, Endrup Andelsmejeri, Bygaden 43, Endrup, 6740 Bramming

Åbningstid: 1. mandag hver måned kl. 19-21. Lukket i juni, juli og august

Leder: Else-Marie Christensen, Bygaden 68 C, Endrup, 6740 Bramming. Tlf.: 75 19 12 10

Arkivets postadresse: Niels Erik Junk, Gummemarksvej 8, Vong, 6740 Bramming

Vester Nykirke Sognearkiv har i året 2000 haft et meget roligt år. Der har været nogle få telefoniske forespørgsler. Alle arkivalier, billeder og optegnelser modtages med stor interesse.

Brørup Kommune

Historisk Arkiv for Brørup og Omegn

Biblioteket, 6650 Brørup. Tlf.: 75 38 18 78

Åbningstid: Torsdag 15-17 samt efter aftale med lederen. Leder: Kaj Larsen, Okslundvej 39, Lindknud, 6650 Brørup. Tlf.: 75 38 81 57

I december sker der så mange ting, så vi har prøvet at arrangere et nytårsmøde. I år 2000 inviterede arkivet til en filmaften, men interessen var beskedent.

Ved generalforsamlingen ønskede formanden Ingrid Nøhr og arkivlederen Laurids Clausen ikke at fortsætte,

og begge gik også ud af bestyrelsen. Ordstyreren Peter Christensen, Holger Busch Nielsen og Gerda Philipp blev nyvalgte. Den nye bestyrelse vil stræbe sig for at yde lige så god service som den afgåede. Der afholdes et møde én gang om måneden for at drøfte indkomne sager.

I sommerens løb har arkivet fået egen telefon, EDB er blevet installeret og programmet Arkibas er købt. Vi synes her på arkivet, at programmet er tungt at arbejde med. Vor edb-mand er ikke imponeret af firmaets hotline, men sammen med to andre er han tilmeldt det kursus, der afholdes i slutningen af marts, og det vil forhåbentligt løse nogle af problemerne, så vi kan begynde at registrere arkivets samlinger.

Vi har modtaget en del indleveringer - ca. 35, heraf et par meget omfattende. Interessen for arkivet er god - der kommer mange forespørgsler, såvel fra besøgende som pr. telefon og gennem breve. Vi prøver at hjælpe, så godt vi kan.

Efter forslag fra Carstensen, Lokalkarkivet for Holsted Kommune, deltog vi sammen med Holsted-arkivet i julemessen i Holstedhallen for at gøre opmærksom på vore arkiver, og næste år vil vi sammen deltage i Brørup-hallen.

Nationalmuseet har opfordret til at hjælpe med at registrere mindsten i vores område. Formanden har været i marken og derefter indsendt resultatet, som vi har modtaget et takkebreve for.

Bestyrelsen har besøgt andre arkiver, når der har været åbent hus. Vi vil også gerne se besøgende på vores arkiv, men helst ikke for mange, for selvom man siger: »Hvor der er hjerterum, er der husrum«, er vort lokale meget lille, men vi håber på en snarlig forbedring.

Esbjerg Kommune

Esbjerg Byhistoriske Arkiv

Torvegade 47, Postboks 522, 6701 Esbjerg

Tlf.: 75 18 18 55. Telefax: 75 18 09 40

E-mail: jd@esbkomm.dk

Åbningstid: Mandag-fredag kl. 10-16, torsdag tillige kl. 16-18

Leder: Jørgen Dieckmann Rasmussen

År 2000 vil af flere grunde blive et år, der for Esbjerg Byhistoriske Arkiv går over i historien. Såvel ude som inde skete der store forandringer.

Det udvendige var en blanding af stormskadeudbedring og udvendig vedligeholdelse. Orkanen fredag, d. 3. december 1999 var ikke god for arkivets i forvejen utætte tag. Hovedparten af teglene var fra husets opfø-

relse i 1905, og den friske vestenvind havde gennem årene resulteret i en lang række utætheder. Selv små vindpust kunne skabe huller, men dødsstødet kom med orkanen i 1999. Nu var der kun en løsning tilbage: En total udfskiftning af taget. Arbejdet blev påbegyndt i september 2000 og kom til at strække sig ind i 2001. Det blev nemlig kombineret med behandling af facaden ud mod Torvegade og ind mod Esbjerg Museum samt en renovering og linoliebehandling af alle vinduer i denne del af bygningen.

Udefra lignede huset nærmest en utilnærmelig borg, og det var også noget specielt at arbejde med arkivarbejde på en byggeplads i så lang tid. På grund af vinduesrenoveringen blev alle vinduer afblændet med finerplader, og dette ekstraordinære vintermørke varede stort set i hele den periode, arkivet var pakket ind i stillads og afskærmningsnet. Den lange renoveringsfase blev dog glemt, da vi så det næsten færdige resultat. Torvegade 47 har fået et flot udtryk, takket være Esbjerg Kommunes afdeling for bygningsvedligeholdelse og deres faglige rådgiver, arkitekt Erik Winkler, Århus. Nu mangler bare nogle enkelte vinduer m.m. at blive renoveret - så er huset tiptop udvendigt. Indvendigt er der stadig rum, der venter på istandsættelse og indretning, og de indvendige vandskader fra orkanen mangler endnu at blive udbedret. Det skulle meget gerne ske i løbet af 2001.

De indvendige forandringer kom ikke mindst på det elektroniske område. 2000 blev for alvor året, hvor Esbjerg Byhistoriske Arkiv fik elektroniske tilbud ud over Arkibas, som har været anvendt siden 1990. Mest markant kom det til udtryk med den såkaldte borgerdatabase, som arkivet begyndte at gøre tilgængelig elektronisk og søgbar via Internettet. Oplysningerne stammer fra de såkaldte skattemandtalister, og i første omgang er det oplysning om alle borgere i Esbjerg 1899, der er blevet publiceret. Året er ikke tilfældigt, for det år blev Esbjerg købstad og skulle derfor have et andet grundlag af skrive skat ud fra end sognekommunen Esbjerg havde haft. Derfor gik man i gang med at skrive borgerne, såvel unge som gamle, op i store protokoller på samme måde som kendes fra folketællinger. Protokolrækken findes sammenhængende bevaret frem til 1930'erne. Esbjerg Borgerdatabase, som barnet kom til at hedde, fik en overordentlig god modtagelse i pressen. Så god, at TV-Syd i begyndelsen af september bragte et længere indslag om databasen, hvori arkivassistent Anita Dragsted, der havde indtastet dataene, og IT-medarbejder Nicolai Dupont Heidemann, som havde stået for den tekniske udformning, medvirkede. Den

gode pressedækning resulterede efterfølgende i en flittig brug af Borgerdatabasen, såvel af slægtsforskere, lokalhistorikere, almindelig interesserede samt personer fra udlandet. Esbjerg Borgerdatabase udvides med borgere fra skattemandtalisterne fra 1904 i forbindelse med lanceringen af arkivets nye hjemmesiden medio 2001, men alene oplysningerne fra 1899 fortæller meget interessant Esbjerg historie. Næppe mange forestillede sig, at 31 af de 12748 indbyggere i Esbjerg i 1899 var født i USA. Det med ind- og udvandring er åbenbart ikke en helt så enkel sag.

2000 blev også året, hvor arkivets første hjemmeside så dagens lys. Den indgik som en del af Esbjerg Kommunes samlede internetudbud, og pludselig blev det muligt at erhverve sig viden om arkivets materialer, aktiviteter, udstillinger m.m. døgnet rundt alle ugens dage. Det var dog kun begyndelsen på den elektroniske formidling. Sidst på året havde arkivet en internetassistent i praktik, og sammen med arkivets IT-medarbejder udformede han en internetversion af arkivets registreringsprogram Arkibas. Den lanceres også sammen med arkivets nye hjemmeside i 2001.

Spørgsmålet om digital formidling af arkivets store billedsamling var dog ikke løst, men en bevilling i december 2000 på 200.000 kr. fra Esbjerg Seminariums Fond til indskanning af fotos m.m. om industri og industrialisering m.m. bliver forhåbentlig startskuddet til at gøre Esbjergs fotografiske kulturarv tilgængelig via Internettet.

Endelig skal det nævnes, at arkivet har været stærkt involveret i Esbjerg Kommunes projekt vedr. elektroniske dokumenthåndtering, specielt med hensyn til journaliseringsprincipper og arkivudtræk. Arkivets IT-medarbejder deltog sammen med Aalborg Stadsarkiv i Aalborg Kommunes udtrækningsprojekt af elektroniske data og erhvervede her nyttig viden om udtræk af elektroniske data til arkivformål. Desværre strandede Esbjerg Kommunes projekt på grund af lønsumsreduktionen i september og forventes først optaget igen i midten i 2001.

At elektronikken begynder at fylde meget i arkivets virksomhed betyder dog ikke, at aktiviteterne har ligget stille på de andre områder. 218 afleveringer blev det til, store og små mellem hinanden. Også aflevering af nye materiale finder sted. F.eks. skal kan det nævnes, at scrapbøger og fotos fra det nu lukkede Vestjysk EDB-Center blev afleveret i 2000. Også en meget stor privatsamling af lokale småtryk fandt vej til arkivet. Alle disse afleveringer, som arkivet har fået i årets løb, indgår i den stadigt voksende fond af viden, som Esbjerg Byhi-

storiske Arkiv stiller til rådighed for borgere og andre interesserede. Blot må vi beklage, at det tager længere tid end ønskeligt at gøre større afleveringer tilgængelige. Der mangler simpelthen personale til løbende at udføre det tidskrævende registreringsarbejde, som er en forudsætning for, at de forskellige materialer kan stilles til rådighed for gæsterne.

Brugere bliver der flere og flere af, og henvendelserne ændrer løbende karakter. Hjemmesiden og dens tilbud har sine brugere, men den elektroniske formidling har også sine begrænsninger, så mange webgæster følger op med besøg i arkivet. Kirkebøger og folketællingslister er meget populære materialegrupper, men faktisk bruges alle materialetyper flittigt. Det er også populært at låne materiale fra andre arkiver, ofte i store mængder. I 2000 var der 24 sådanne indlån, og der blev i alt indlånt 76 enheder. Dog besvarer ikke alle brugere forespørgslerne selv, hvad de 201 skriftlige forespørgselsager til arkivet vidner om.

Omkring 3.000 personer har gæstet arkivets læsesal i løbet af 2000, men i det tal indgår ikke alle de deltagere, der har været til foredrag, rundvisninger m.m. Over 50 foredrag, rundvisninger og byvandring har arkivet holdt i løbet af 2000. Bl.a. medvirkede arkivleder Jørgen Dieckmann Rasmussen ved det velkomstarrangement for 700 personer, der blev holdt i anledning af folkedansernes landsstævne i Esbjerg i juli 2000. Arkivet stiller dog også op for mindre forsamlinger, hvad mange af de mange andre arrangementer med forening, daghøjskoler m.m. beviser. Af arkivets egne arrangementer blev søndagsmatineerne og fyraftensforedragene om Esbjergs gader særligt populære.

Til arkivets formidlingsaktiviteter i øvrigt hører også udgivelse af bøger samt udstillingsvirksomhed. Hvis man ser bort fra Esbjerg kalenderen, der udkom som altid i midten af november, lå udgivelsesvirksomheden stille i 2000. Dog blev det i sommerens agurketid til en række artikler i JydskeVestkysten om Esbjergs historie gennem 100 år fortalt i ti-år samt en artikelserie om fotodokumentation, som ikke blot løb i sommermånederne, men også omkring jul og nytår. Til gengæld var der god aktivitet og nye initiativer på udstillingssiden. Der var nemlig tale om et samarbejde med Det Centrale Børnebibliotek, A. Pushkin i St. Petersburg. Det havde stået på siden 1998 og var led i det, der var begyndt som et gensidigt kulturudvekslingsprojekt mellem Esbjerg og St. Petersburg i 1998, og som kulminerede i oktober 2000 med St. Petersburg Festivalen, hvor mange russiske kunstnere gæstede Esbjerg og Ribe Amt. Esbjerg Byhistoriske Arkiv fastholdt, at der var tale om

*To børn leger med vand fra brandhane, 1952. Fotografiet blev brugt til plakaten for Alle tiders Børn.
(Foto: Knud Rasmussen, B 44)*

gensidig udveksling af kultur. Fra russisk side var man interesseret i en udstilling om børn og unges forhold i Esbjerg/Danmark, og vi var til gengæld interesseret i en udstilling om belejringen af St. Petersburg fra 1941-44. Når vi nu alligevel skulle lave en udstilling til Det Centrale Børnebibliotek, A. Pushkin i St. Petersburg, kunne vi lige så godt også vise den i Esbjerg.

Denne udstilling åbnede den 10. august i forbindelse med Esbjerg Festuge. Formålet med udstillingen var at vise ændringer og fælles træk i børn og unges dagligdag i Esbjerg i det 20. århundrede. De største ændringer skete i 1960'erne og 70'erne, hvor den nordiske velfærdsmodel blev realiseret. Noget af det, der karakteriserede perioden, var højkonjunktur, mangel på arbejdskraft, rationalisering og effektivisering inden for industrien, flere kvinder på arbejdsmarkedet, fri abort,

Ralph Jørgensen, åbner udstillingen *I krig og fred*, d. 10. oktober 2000. Foto: Brian Kristensen (Esbjerg Byhistoriske Arkiv).

krav om ligestilling mellem mænd og kvinder, ligeløn, ungdomsoprør, fremmedarbejdere og offentlige vuggestuer og børnehaver. Alle disse omvæltninger påvirkede i allerhøjeste grad børn og unges liv, som det også kommer til udtryk i arkivets store billedsamling. Udstillingen blev meget populær og havde mange besøgende.

Inden åbningen af *Alle tiders børn* havde arkivet modtaget ca. 60 billeder fra Det Centrale Børnebibliotek, A. Pushkin, i St. Petersborg, der viste træk af børn og unges liv under den tyske belejring af Leningrad, som St. Petersborg hed dengang. Desuden var der en billedserie, der viser hvordan børn og unge lever i dag i St. Petersborg.

Da belejringen af Leningrad begyndte i august 1941, var der 2.500.000 indbyggere i byen, heraf 100.000 flygtninge. Da blokaden blev hævet, var der kun 600.000 indbyggere tilbage. Ca. 900.000 var blevet evakueret, 100.000 var ved fronten, og ca. 900.000 døde under belejringen. En del af billederne viser børn og unge i uniform, som arbejdskraft i våbenindustrien, som sårede på hospitalerne, som forældreløse på børnehjemmene osv. I det hele taget fremgår det tydeligt, at børnene ligesom de voksne både var ofre for krigen, men også

selv aktive aktører i den. Den nutidige billedserie viser en række børn og unge i situationer, som lige så godt kunne udspille sig i Esbjerg som i St. Petersborg. Begge steder er især ungdommen stærkt præget af den amerikanske ungdomskultur.

Udstilling, der fik titlen *I krig og fred*, åbnede den 11. oktober som optakt til St. Petersborg Festivalen. Det har været utrolig spændende at udarbejde en udstilling om børn og unge i Esbjerg, der ikke alene skulle vække genklang hos nostalgiske esbjergensere, men også fortælle folk uden kendskab til Danmark om danske børns forhold i det 20. århundrede.

2000 blev endnu et spændende og aktivt år i Esbjerg Byhistoriske Arkiv. Det blev rundet af på en ny måde ved at invitere brugere af huset og andre, som vi har haft samarbejde med i årets løb, til en »nytårskur« torsdag d. 28. december. Ca. 80 mennesker mødte op. Med lidt kransekage og mousserende vin takkede arkivet for opmærksomhed, samarbejde og afleveringer i årets løb, ligesom der blev orienteret om nogle af det nye års aktiviteter og initiativer. Det blev et populært arrangement, som flere mente allerede var blevet en tradition efter denne første gang.

Fra Esbjerg Idrætsarkiv ses Soussa Pokalen: En vandrepokal som skulle tilfalde vinderen af Det Danske Mesterskab i redskabsgymnastik (enkeltmands). I 1929 vandt Harry Holm, Hermod, Esbjerg, pokalen til ejendom efter at have erobret tre mesterskaber i træk 1927-1929. Foto: Esbjerg Idrætsarkiv.

Esbjerg Idrætsarkiv

Gl. Vardevej 62, 6700 Esbjerg. Tlf.: 75 45 60 57

Åbningstid: Dagligt 9-13 samt efter aftale

Leder: Niels Jørgen Højbjerg, Vestervangen 15, 6715 Esbjerg N. Tlf.: 75 12 29 75

Året 2000 blev travlt for Idrætsarkivet. Efter syv år i ca. 40 m² i Gammelby Friidscenter flyttede arkivet til ca. 150 m², hvor det naturligt hører hjemme, nemlig Gl. Vardevej 62, midt i Idrætsparkens område. Lokalerne er ændret og renoveret af Esbjerg Kommune, som vi skylder tak. Lokalerne stilles ligeledes til rådighed uden lokaleleje.

I maj måned indtrådte Erik Smedegaard i udvalget, og med viden- og arbejdskraft har han været til stor hjælp. I december måned blev Steen Larsen ansat på arkivet igennem arbejdsmarkedsafdelingen i fire timer hver dag. Sammen med Biddy Eriksen gør han en stor indsats for arkivets arbejdsopgaver.

Flytningen til Gl. Vardevej har gjort, at Esbjerg Idrætsarkiv er blevet mere synlig. Arkivet har i det sidste halve år mærket det på telefonbetjeningen samt besøg af klubber/senior klubber og enkeltpersoner.

Guldager Sognearkiv

Guldagervej 76, 6710 Esbjerg V

Åbningstid: 1. mandag i hver måned kl. 18.30-21.00 samt efter aftale med lederen

Leder: Christian Jakobsen, Guldagervej 76, 6710 Esbjerg V. Tlf.: 75 11 60 24

Året forløb roligt uden de store tiltag og arrangementer. Der har været en del mindre afleveringer året igennem, og sognearkivet har i stigende grad modtaget slægtsforskningsmateriale fra forskellige egne af landet. Det er spændende læsning, som vi er meget glade for at modtage.

Vi har arbejdet med sognearkivets usorterede fotosamling og fået udvalgte fotos affotograferet på Byhistorisk Arkiv i Esbjerg. Den planlagte årtusindskifte-fotografering af Guldagers huse og gårde er også godt i gang.

I det lokale blad NordvestNyt har vi haft artikler om livet i Guldager for 50-70 år siden. Der har været et sammendrag af nu afdøde Birgitte Petersens erindringer, samt en artikel om Guldager Forsamlingshus (det gamle der nu er revet ned), skrevet af tidligere gårdejer Niels Peter Jørgensen, Guldager.

Arkivleder Christian Jacobsen melder om jævnlige besøg året igennem, men traditionen tro finder disse for størstepartens vedkommende sted uden for åbningstiden efter aftale.

Historisk Samling fra Besættelsestiden 1940-45

Torvegade 47, Postboks 522, 6701 Esbjerg.

Tlf.: 76 10 03 18. Fax: 75 18 77 77

E-mail: hsbno@post4.tele.dk

Åbningstid: Tirsdag kl. 10-12 og torsdag kl. 10-12 samt kl. 13-18

Leder: Niels Wium Olesen

År 2000 stod i udviklingens tegn. For første gang siden 1993 kunne Historisk Samling fra Besættelsestiden udvide antallet af medarbejdere. Hele fem nye ansatte blev det til. De fire var studerende fra Syddansk Universitet Esbjergs historiestudium. Den femte var historikeren Palle Andersen, som blev ansat fra 1. oktober via en ekstern bevilling. Der var også udvikling på andre fronter. Bl.a. blev Samlingen involveret i et større internationalt forskningsprojekt under Statens Humanistiske Forskningsråd.

Fonden afholdt bestyrelsesmøde den 14. april 2000. På mødet blev beretningen for 1999, det reviderede regnskab for 1999 og budgettet for 2001 godkendt. Samlingens leder Niels Wium Olesen fremlagde en revideret handlingsplan for det næste års virke. Projekt i Udviklings- og studiemiljø for historiestuderende blev drøftet særligt indgående. Bestyrelsen udtrykte glæde over, at Esbjerg Seminariums Uddannelsesfond havde ydet økonomisk støtte til etableringen af projektet. Det blev besluttet at igangsætte projektet i august, så den nye årgang på historiestudiet kunne få overstået eksa-

miner og ferie. Engagementet i international forskning under Statens Humanistiske Forskningsråd blev også drøftet. Bestyrelsen takkede alle, der i årets løb har vist interesse for Samlingen. En særlig tak til Samlingens loyale frivillige medarbejdere, der som altid har ydet et godt og stort arbejde. Endelig skylder bestyrelsen Esbjerg Kommune stor tak for en altid velvillig indstilling over for Samlingen.

Af aktiviteter blev der året igennem arbejdet på mange fronter. De løbende udadvendte aktiviteter fortsatte. På mange tilbagemeldinger kan vi spore den for tiden stigende interesse for besættelsestidens historie. Igen og igen kan vi konstatere, at besættelsestiden engagerer. I medierne har den ene sag efter den anden præget dagsordenen, og på Samlingen mærker vi en afsmittende virkning. Der kommer således flere og flere henvendelser på Internet, og i mange tilfælde kan man spore påvirkningen fra den offentlige debat. Der er dog ikke kun tale om en afsmittende virkning. Samlingen medvirker selv til at holde besættelsestidens historie højt på dagsordenen. Blandt andet i form af flere kronikker fra lederen Niels Wium Olesens side.

Projekt i Udviklings- og studiemiljø for historiestuderende blev reelt påbegyndt den 23. august. Projektet havde dog en længere forhistorie. Fondens bestyrelse drøftede allerede i foråret 1999 mulighederne for at indgå i samarbejde med Syddansk Universitet Esbjergs historiestudium, der begyndte sit virke med en ny årgang studerende i september 1999. Bestyrelsen besluttede at etablere et projekt med historiestuderende ansat som studentermedhjælpere til udførelse af praktiske arkivopgaver. Herigennem ville vi tilbyde de studerende gode, praktiske faglige erfaringer allerede under uddannelsen. Hensigten var også at fremme interessen for besættelsestidens historie blandt de studerende. Næste trin i udviklingen af projektet var at finde det økonomiske grundlag. Her hjalp Esbjerg Seminariums Uddannelsesfond til med økonomisk støtte i december 1999. Denne støtte blev igen ydet i december 2000.

Blandt otte ansøgninger blev de fire studerende der var råd til udvalgt, og de påbegyndte arbejdet på Samlingen den 23. august. Deres arbejdstid er typisk en enkelt dag om ugen af fire timer. I begyndelsen gennemgik de et kursusforløb under ledelse af Niels Wium Olesen, hvor de blev introduceret til Samlingen og til arkivarbejdets grundprincipper. Sideløbende hermed påbegyndte de det praktiske arbejde i form af konkrete opgaver. Disse spændte fra besvarelse af forespørgsler pr. e-mail til sortering og registrering af nye afleveringer. Det skal blive spændende at se, hvordan projektet

udvikler sig i fremtiden. Allerede nu kan vi konkludere, at de studerende arbejder til gavn for Samlingen. Vi mener også at kunne sige, at de får noget til gengæld i form af faglige erfaringer. Det er også håbet, at projektet som helhed støtter Esbjergs stilling som en god studieby.

Helt uafhængig af projekt i Udviklings- og studiemiljø blev det via en ekstern bevilling det muligt for Samlingen at ansætte historikeren Palle Andersen. Han har speciale i besættelsestidens historie og en diplomuddannelse i Østeuropa-kundskab på Jysk Åbent Universitet. Han har desuden arbejdet som gymnasieleærer. I 1996 tog han et kursus på det internationalt anerkendte forskningscenter for Holocauststudier Yad Vashem i Jerusalem. Palle Andersen arbejder på Samlingen med publikumsbetjening, registrering samt vejledning af gymnasieelever o.a. I 2000 påbegyndte han udarbejdelsen af et undervisningsforløb om tysk nazisme og Holocaust, som skal tilbydes ungdomsuddannelserne.

Nyhedsbrevet fortsætter sin fremgang. Oplaget er nu på 600 eksemplarer. Af disse sendes godt 500 til faste abonnenter. Vi kan også notere en stadigt større gennemslagskraft. Det sker oftere og oftere, at Nyhedsbrevet citeres i den landsdækkende presse. Vi kan med stolthed hævde, at Nyhedsbrevet er et af de centrale fora for interessen for besættelsestidens historie. Sidst på året havde vi den glæde, at Frihedsmuseets Venners Fond bekendtgjorde, at de vil støtte udgivelsen økonomisk de næste to år.

Udstillingen, Den Danske Kamp - en multimedieudstilling om besættelse og historiebevidsthed, som blev vist i Esbjerg og på Frihedsmuseet i København, fortsatte sin færd rundt i landet. Udstillingen havde fire stop i år 2000. I København, på Museet for Frøslevlejren, i Kolding og i Odense. Det er glædeligt, at interessen har været så stor. Niels Wium Olesen har flere steder holdt foredrag i forbindelse med udstillingen. Overalt udvikler der sig i forbindelse hermed interessante diskussioner, hvor forskellige holdninger til besættelsestiden, historieformidling og kollektiv erindring diskuteres.

Samarbejdet med Esbjerg Folkeuniversitet i forbindelse med foredragsrækkerne i forår og efterår var igen i år 2000 et mødested for Samlingens brugere, såvel nye som gamle. I foråret gentog vi succesen fra 1996 med en række biografiske foredrag. Så forskellige personer som Mogens Fog, Frits Clausen, Thomas Døssing og Hartvig Frisch blev biograferet af historikerne Michael Kjeldsen, John T. Lauridsen, Hans Kirchhoff og Niels Finn Christiansen.

Efterårets foredragsrække bestod af to foredrag.

Først tog vi imod Knud J. V. Jespersen, der med udgangspunkt i det da nyligt udkomne bind to i hans værk, Med hjælp fra England, holdt et foredrag om det politiske spil mellem Storbritannien, det partipolitiske liv i Danmark og modstandsbevægelsen. Dernæst bød vi velkommen til endnu en gammel kending af Samlingen, nemlig professor emeritus Henning Poulsen, der holdt foredrag om det fra dagspressen og andre medier helt aktuelle spørgsmål om Danmarks placering i den tyske krigsøkonomi.

I årets løb er Samlingen blevet besøgt af otte folkeskole- og gymnasieklasser, som har modtaget foredrag og er blevet introduceret til Samlingen. Flere gymnasieklasser har deltaget i længere undervisningsstilbud på Samlingen. Desuden er Samlingen blevet besøgt af adskillige elever eller grupper fra folkeskolen, gymnasierne, HF og HTX, som arbejder med projektopgaver. Gruppen af gymnasie- og HF-elever har været et fremtrædende islat heri. De har søgt vejledning til store projektopgaver, hvor Palle Andersens erfaring som gymnasielærer er kommet dem til gode.

Besøgene på Samlingens hjemmeside (www.hsb.dk) bliver stadig flere og flere. I 2000 var der over 6.000 besøgende. Muligheden for at rette forespørgsler til Samlingen via e-mail benyttes stadig i stigende grad. De nye ansatte på Samlingen har gjort det muligt at bibeholde denne service over for brugerne. Samtidig er besvarelsen af forespørgslerne også god faglig træning for de ansatte studentermedhjælpere.

Registrering og andre aktiviteter: Samlingens speciallitteratur om Anden Verdenskrig og beslægtede emner registreres fortsat af Kaj Kongshøj fra gruppen af frivillige medarbejdere og Centralbiblioteket. Bogsamlingen er regionens bedste, når det gælder Anden Verdenskrig, ikke mindst med hensyn til udenlandsk litteratur. Den benyttes flittigt af især ungdomsuddannelserne, når de skriver projektopgaver. Hilda Pedersen, Dorthe Petersen og Anni Sønderborg fortsætter arbejdet med registrering af avisudklip. Den stadigt stigende interesse for besættelsestidens historie afføder et væld af avisartikler. Nu er samlingen oppe på over 3.000 registrerede udklip. Hilda Pedersen har også ydet en stor indsats med kopiering af materiale til brug for Niels Wium Olesens forskning. Ib Rahbek har i 2000 registreret oberst Vagn Bennikes og Anton Toldstrups arkiver, der begge er tilvejebragt ved den enestående arkivaflevering fra dr.phil. Aage Trommer. Begge arkiver er nu registreret elektronisk. Registraturen kan søges over Internet. Ib Rahbek skrev også to artikler til Nyhedsbrevet. Palle Andersen har overtaget ansvaret for registreringen af

Samlingens arkivalier. Han deltog i november i to SLA-kurser, hvor arkivprogrammet Arkibas blev gennemgået. Hans arbejde med registreringen af Samlingen fortsættes i samarbejde med studentermedhjælperne.

Palle Andersen etablerede et nyt undervisningstilbud til Samlingens brugere. Det er særligt henvendt til ungdomsuddannelserne. Emnet er tysk nazisme og Holocaust. I den senere tid har vi været vidne til en stigende interesse for dette emne, og med det nye tilbud håber vi at imødekomme denne interesse og gerne også at stimulere den. Palle Andersens mangeårige arbejde med emnet kommer nu Samlingen tilgode. Tilbuddet omfatter et med læreren planlagt undervisningsforløb med tilhørende undervisningsmateriale.

Af udadvendt aktivitet har Samlingens medarbejdere publiceret adskillige artikler, debatindlæg og kronikker i de danske dagblade, ligesom Niels Wium Olesen er blevet interviewet til såvel TV2 som Radio Syd (DR).

Samlingen er blevet besøgt fire gange af foreninger/højskoler/daghøjskoler, hvor gæster har modtaget foredrag, og dele af Samlingens arkivalier er blevet fremvist. Dorthe Petersen har i årets løb holdt adskillige foredrag på baggrund af sin bog Thue og hans tid. Niels Wium Olesen har holdt syv foredrag på universiteter, uddannelsesinstitutioner, højskoler, arkiver og i foreninger rundt om i landet samt deltaget i konferencer i København, i Det Kongelige Videnskabernes Selskab, i Selskab for Samtidshistorisk Forskning, samt Selskab til Forskning i Arbejderbevægelsens Historie, hvor han holdt foredrag.

Institut for Historie på Københavns Universitet bekræftede de positive relationer til Samlingen på en meget konkret måde. Lektor Hans Kirchhoff foranledigede, at instituttets bibliotek gav Samlingen en større bogsamling af speciallitteratur om Anden Verdenskrig og den tidlige Kolde Krig. Gaven skulle i følge Kirchhoff ses i lyset af »den status, som HSB har fået i den sydjyske universitetsverden«.

En anden gave værd at bemærke kom fra Syddansk Universitet, Odense, hvor lektor Aage Trommer afleverede store dele af sit forskningsarkiv, blandt andet arkiver med materiale fra Anton Toldstrup og Vagn Bennike. Ved samme lejlighed fik vi lovning på, at det materiale, som lå til grund for professor Knud J. V. Jespersens arbejde med tobindsværket Med hjælp fra England, også skal til Esbjerg. Det drejer sig om kopier fra SOEs arkiver i London. Hermed får HSB et tilnærmelsesvist komplet materiale vedrørende SOEs arbejde i Danmark.

Statens Humanistiske Forskningsråd udpegede i begyndelsen af året Niels Wium Olesen til at være en af

tre danske repræsentanter i et større internationalt forskningsprojekt om de besatte lande under Anden Verdenskrig. Der er tale om det hidtil største internationale forskningsprojekt om Anden Verdenskrigs historie. Over en periode på fire år skal der arbejdes på udgivelsen af en række antologier om de besatte lande. Det er European Science Foundation, som finansierer forskningsprojektet. Første møde blev holdt i Trento, Italien, i december. Niels Wium Olesen deltog og holdt foredrag om Rigsdagsvalget i Danmark 1943. Niels Wium Olesen deltager endvidere i et netværk af yngre besættelsestidsforskere, der alle arbejder på at opnå ph.d.-graden. Igennem dette arbejde udbygges de i forvejen gode relationer til universiteterne.

Niels Wium Olesen er medlem af redaktionen for tidsskriftet *Den Jyske Historiker* og sidder i bestyrelsen for Selskabet til Forskning i Arbejderbevægelsens Historie (SFAH). Samarbejdet med presse og andre medier var igen i år godt.

Samlingen vil gerne afslutningsvis sige tak til Samlingens revisor Jens Chr. Nielsen, der på frivillig basis har påtaget sig opgaven med at revidere Samlingens regnskab. Også en tak til den nærmeste og gode samarbejdspartner i det daglige, Esbjerg Byhistoriske Arkiv. Sidst, men ikke mindst en stor tak til alle, der i 2000 skænkede penge, dokumenter og bøger eller lignende til Samlingen. Afleveringerne er i den sidste ende det vigtigste fundament for Samlingens fremtidige arbejde.

Hjerting Lokalarliv

Gl. Guldagervej 12-14, 6710 Esbjerg V

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Grete Gregersen, Engvænget 2, 6710 Esbjerg V.

Tlf.: 75 11 57 87

Arkivets postadresse: Engvænget 2, Postboks 3315, 6710 Esbjerg V.

E-mail: 4g@mail.tele.dk

Året 2000 har været ganske utroligt, hvad angår indleveringer til arkivet. Arkivet er for alvor blevet et sted, hvor man afleverer sine arkivalier, og det er vi utroligt glade for. Forhåbentligt vil det fortsætte fremover.

Arkivet oplevede ganske vist en kedelig ting, idet Jon & Dittes Hus på Gl. Guldagervej 12 skulle have nyt tag. Uheldigvis var det midt i et regnfuldt efterår, så det resulterede i, at vi fik vand ned i arkivet. Det i sig selv var ikke særlig spændende, men der blev hurtigt sat en af fugter op, og heldigvis skete der intet med vor store bogsamling på 418 bøger, ligesom arkivalierne heller ikke tog skade.

Maler Andreas Callesen Sørensen født den 24. august 1906 i Hjerting. Foto: Hjerting Lokalarliv.

Arkivet har fået indleveret en ganske unik samling af gamle skitser og forslag til, hvordan man kunne få malet sine døre, paneler, trappeopgange, vægge og skabslåger samt meget flotte dekorationer til f.eks. fyldningsdøre. Alle skitserne er udført i linolie-maling og i flere tilfælde belagt med bladguld. Der er flere forslag til blomsterbuketter, som man bl.a. ser i gamle kirker på gavlen af kirkebænkene. Der er også skitser, der viser, hvordan der kunne males paneler, så de lignede forskellige træsorter.

Efter gennemgang af de 70 skitser kan man se, at Andreas Callesen Sørensens speciale nok har været teaterdekorationer, for dem findes der flere af, ligesom en skitse til et forretningsskilt fortæller det, samt at han har haft atelier på første sal et sted i Hjerting. Der er også flere skitser med hele alfabetet og talrækken i forskellige stilarter, bl.a. også i gotisk skrift. Man må nok komme frem til, at Andreas Callesen Sørensen har været en meget alsidig maler her i Hjerting. Tak til Peter og Rigmor Hansen i Hjerting, for at have indleveret alle disse fantastiske skitser.

Andreas Callesen Sørensen er født i Hjerting den 24. august 1906 og er død i Århus i 1974. Han blev udlært maler i 1928. Arkivet har fået nogle oplysninger fra en niece, Elly Møller, der bl.a. fortæller, at farbror Dres havde taget sand med fra Hjerting, som skulle bruges ved jordpåkastelsen ved hans begravelse, og det blev også gjort. Andreas Callesen Sørensen rejste fra Hjerting i 1945 sammen med sin hustru Rosa og deres datter Katrine. Katrine skulle i dag bo i Struer. Andreas Callesen Sørensen og familie boede i Hjerting på adressen Guldagervej 26 og havde ifølge skitsen til forretningskiltet, telefon nr. 2. På en af skitserne står der følgende: »Fej først for dit eget hus, saa du kan feje for mit og andres, saa vil engang hele menigheden blive ren«.

Der forestår nu et meget omfattende restaurerings- og registreringsarbejde, men det er arkivets hensigt, såfremt vi når det, at arrangere en udstilling på den kulturdag, som skal afholdes i Jon & Dittes Hus den 23. september 2001.

Hostrup Sognekirke

Kokspang Fritidscenter, Kokspangvej 54,
6710 Esbjerg V

Åbningstid: 1. torsdag i hver måned kl. 19-21 samt efter aftale med lederen

Leder: Elna Vogt, Kokspang Hedevej 5, 6710 Esbjerg V.
Tlf.: 75 26 91 65

Arkivets postadresse: Kokspang Hedevej 5,
6710 Esbjerg V

Året 2000 har været et stille år for arkivet. Der er indleveret protokoller og lignende fra diverse foreninger, og så har der været tid til at registrere ting, der har ligget og ventet.

Vi har endvidere haft tid til at få en snak om sognet, mens vi, der er lidt op i årene, endnu kan huske, og da vi er så heldige at have én med i vort udvalg, der har en særdeles god hukommelse, får vi mange gode snakke om sognet.

Skads Sognekirke

Mølhøjvej 10, Andrup, 6705 Esbjerg Ø.

Åbningstid: 1. mandag i måneden kl. 18.30-19.30 samt efter aftale

Leder: Finn Ryneld, Majgårdsparken 23, Andrup, 6705 Esbjerg Ø Tlf.: 75 16 00 48

E-mail: skads-kirke.ryneld@post.tele.dk

Skads Sognekirke har i det forløbne år støt og roligt fortsat det igangværende arbejde med at registrere og arkivere de afleveringer, der er tilgæet arkivet siden op-

rettelsen og ibrugtagningen af vore lokaler i 1997/98. Vi føler os derfor heller ikke helt så usikre i arbejdet længere, men synes efterhånden, at vi har fået en vis indsigt og rutine. En stor del af de afleveringer arkivet har modtaget, er da også registreret og arkiveret, men mange venter endnu. Ligeledes modtager arkivet heldigvis løbende nye afleveringer. Der er således ikke udsigt til, at arkivets medarbejdere bliver arbejdsløse foreløbigt. Alligevel håber vi naturligvis, at man stadig vil have arkivet i venlig erindring, inden materiale af lokalhistorisk interesse kasseres, og værdifulde kilder til fortiden derved går tabt.

Som fortalt sidste år har Skads Sognekirke modtaget et grundigt forstudie til en gårdhistorie for hele sognet, foretaget af lokale beboere. Et par af arkivets medarbejdere har i det forgangne år arbejdet videre med dette materiale, og vil også gøre det i tiden fremover. Det er vort håb, at resultaterne ad åre vil kunne udgives under en eller anden form. Ligeledes pusler arkivlederen med tanker om en fotodokumentation af sognet, som det ser ud i dag, da nutiden som bekendt er fremtidens historie.

Arkivet takker for såvel interesse som for afleveringer i år 2000 og håber, at endnu flere må finde vej til vore lokaler i det kommende år.

Vester Nebel Sognekirke

Sognehuset, Vester Nebel Skole, Stokbrovej 16, 6715 Esbjerg N. Tlf.: 75 16 99 89

Åbningstid: Sidste torsdag hver måned kl. 18.30-20.30 samt efter aftale med lederen

Leder: Henning Jørgensen, Lifstrup Hovedvej 54, 6715 Esbjerg N. Tlf.: 75 16 92 46

E-mail: henning.joergensen@esbjerg.mail.telia.com

Atter et år er gået for Vester Nebel Sognekirke. I år 2000 har vi ført 38 indkomstjournaler, hvilket er noget mere end de sidste par år. Hovedparten af afleveringerne er dog ganske små. Arkivet har modtaget ca. 230 billeder, heraf er enkelte meget gamle fra forrige århundrede. Af betydningsfulde arkiver har vi fået købmand Jakobsens arkiv. Jakobsen drev købmandsforretning i Lifstrup 1931-1973. Endvidere har arkivet af foreningsarkiver modtaget dele af VNØ's arkiv og brugsforeningens arkiv.

I arkivets almene åbningstid har der ikke været det store besøgstal. Arkivet har dog haft en del henvendelser fra slægtsforskere (også én fra Canada), og det er selvfølgelig altid en stor fornøjelse, når man kan hjælpe disse. Som sædvanlig har vi på andre tider prøvet af tiltrække lidt publikum. Arkivet har således haft udstil-

lingseftermiddag og en filmforevisnings-eftermiddag kombineret med en udstilling, henholdsvis om opdyrkning og udstykning af Lifstrup Hede og om Ølufvad Skoles historie. Desuden har der været aftentur på kirkegården. Alle gange har der været et rimeligt antal besøgende.

År 2000 blev året, vi valgte til at optage en ny sognefilm. Arkivet har en række småfilmsoptagelser fra 1957 og frem i tiden. De sidste 20 år blev der dog ikke optaget noget vedr. sognets dagligdag, men det har vi altså gjort i 2000. Dog med en almindelig Camcorder, og vi har endnu ikke klippet sekvenserne sammen. Tilsammen skulle filmen vise dagligdag, aktiviteter og nogle begivenheder i V. Nebel Sogn i år 2000. Endvidere har arkivet medvirket ved forfatningen af et jubilæumsskrift i anledning af brugsforeningens og foderstofforeningens 100 års jubilæum.

Til slut vil arkivet gerne takke Esbjerg Kommune og Skads Herreds Brandkasses Fond for deres villige økonomiske støtte. Desuden vil vi også takke vor lokale idrætsforening VNI for lokalet, som arkivet har rådighed over.

Fanø Kommune

Sognearkivet i Nordby

Niels Engersvej 5, Nordby, 6720 Fanø. Tlf.: 75 16 62 60

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Anne Jensen, Kikkebjergvej 18, Nordby,

6720 Fanø. Tlf.: 75 16 32 28

Arkivets postadresse: Kikkebjergvej 18, Nordby, 6720 Fanø

I år 2000 har arkivet modtaget 66 afleveringer, herimellem mange spændende ting. Der er papirer fra matrikuleringen, der først skete 1929-30, protokoller vedrørende søfart, regnskabsbøger, materiale fra Anden Verdenskrig samt erindringer - herunder et barns oplevelse af en fars gerning på søen. Endvidere skøder, afskrift af fæstebrev og beskrivelser af turismen i ældre tid samt en eksamensopgave om børnepasningens historie og som sædvanlig en masse billeder.

Arkivet har haft 215 besøgende, ligesom der er modtaget en del skriftlige og telefoniske henvendelser.

Arkivet har med tak modtaget tilskud fra Fanø Spare- og Laanekasse, Fanø Kommune og Skads med flere Herreders Brandkasses Fond.

Sønderho-arkivet

Sognegården, Landevejen 41, 1, Sønderho, 6720 Fanø
Åbningstid: Mandag kl. 19-21 samt efter aftale med lederen

Leder: Jørgen Lind, Møllegården, Vester Land 46, Sønderho, 6720 Fanø. Tlf.: 75 16 41 14

Arkivets postadresse: Møllegården, Vester Land 46, Sønderho, 6720 Fanø

Året 2000 er forløbet ret stille i arkivet, bl.a. fordi lederen har været travlt optaget af sit erhverv. Det har således været nødvendigt at holde lukket flere mandage på grund af arbejdspres. Uanset dette har arkivets »edmedarbejder«, Mette Heegård, støt kørt videre med at føre indkomstjournalerne og alle arkivalierne ind i Arkibas, og hun er næsten nået helt igennem. Derefter skal vi så småt i gang med den egentlige registrering.

Der er igen kommet en del afleveringer til arkivet. Traditionelt modtager vi en del fotos, postkort og breve, ejendoms- og personlige papirer, men foruden dette har vi modtaget noget materiale vedrørende Sønderho Skole omkring 1915. Det drejer sig blandt andet om brændselsproblemer.

Samlingerne af sejlskibsrederierne er blevet yderligere suppleret med bl.a. en håndskrevet regnskabsbog og trykte regnskaber fra Aktieselskabet Georg Schwalbe af Sønderho - et meget værdifuldt materiale.

Arkivets i forvejen ret store samling af den lokale Sønderho-musik, der hidtil nu »kun« har ligget på grammofonplader, spole- og kassettebånd, er nu blevet overført til CD og endda suppleret med optagelser, som arkivet ikke havde i forvejen. CD siges at være den bedste måde at opbevare lydoptagelser på, og vi har bestilt endnu et sæt, der vil kunne udlånes i særlige tilfælde. Og vi har jo stadig grammofonpladerne, spole- og kassettebåndene.

Arkivet har atter kunnet levere diverse oplysninger til folk, der studerer emner vedrørende Sønderho, og det er jo netop et af hovedformålene med arkivet. I flere tilfælde har Jørgen Lind været ude at vise lysbilleder og fortælle om Fanø Motorløbene, efter sigende endda til glæde for andre end ham selv!

Der skal lyde stor tak til alle, som atter har vist interesse for og støttet arkivet økonomisk.

Grindsted Kommune

Grindsted Lokalhistoriske Arkiv

Grindsted Bibliotek, Tinghusgade 16, 7200 Grindsted.

Tlf.: 75 32 09 00. Fax: 75 32 32 94

Åbningstid: Onsdag 15-18 eller efter aftale. Læsestuen er åben i bibliotekets åbningstid

Leder: Jens Erik Starup, Horsbølvej 13, 7200 Grindsted.
Tlf.: 75 32 23 53

E-mail: Jens.Starup@post2.tele.dk

Hjemmeside: www.grindstedbib.dk

Arkivet har i år 2000 modtaget 35 afleveringer, hvoraf to kan betegnes som omfattende. Af indholdet kan nævnes: Forhandlingsprotokol fra et andelsfryseri, materiale fra tre biavlforeninger, andelsmejeri, lægepraksis, handelsstandsforening og kartoffelcentral. Desuden kan nævnes videooptagelse fra teknisk skoles indvielse, negativer, billeder og dias fra forhenværende Grindsted-fotograf samt en del billeder, lydbånd og mindre arkivalier.

Arbejdet i arkivet koncentrerer sig om registrering af nyindkomne og eksisterende arkivalier i Arkibas. Arkivets personale arbejder fortsat med registrering af det store antal lydbånd og de mange billeder, som er indkommet de foregående år. Derudover er vi så småt i gang med registrering af de ca. 70.000 negativer, som arkivet har liggende efter fotodynamiet Lund i Grindsted. Negativerne er optaget i årene 1908 til ca. 1975. Alt tyder på, at samlingen rummer rigtig mange gode billeder af lokalhistorisk interesse.

Arbejdet med registrering af avisartikler er videreført. Arkivet råder nu over et register over avisartikler fra arkivets dækningsområde. Registret er påbegyndt i 1960 og omfatter hovedsagelig personalia. Samlingen er også blevet brugt, idet der i år har været 169 besøgende, ligesom arkivet som sædvanligt har besvaret en del skriftlige og telefoniske henvendelser.

Også i år har arkivet arbejdet med formidling af lokalhistorien, idet arkivets medarbejdere bl.a. har vist en lysbilledserie med gamle Grindsted-optagelser.

Arkivet har i år haft stort udbytte af at være med i kulturnatsaktiviteterne i Grindsted. Denne begivenhed giver arkivet en enestående mulighed for kontakt med mennesker, der ikke kender så meget til arkivets eksistens.

I samarbejde med Grindsted-Vorbasse Museum samt Grindsted og Omegns Slægts- og Lokalhistorisk Forening er studiekredsen om at skrive erindringer blevet videreført.

Der er i år afholdt et slægtsforskerkursus for begyn-

dere med otte deltagere, ligesom vi i vinter havde en studiekreds i gotisk håndskrift. Begge sidstnævnte aktiviteter er sket i samarbejde med Grindsted og Omegns Slægts- og Lokalhistorisk Forening.

En forudsætning for Grindsted Lokalhistoriske Arkivs virke er den store og uegennyttige indsats, der ydes af arkivets frivillige medarbejdere. Der skal hermed lyde en stor tak for indsatsen i det forløbne år.

Hejnsvig Lokalhistoriske Arkiv

Hejnsvig Skole, Bakkevej 9, 7250 Hejnsvig

Åbningstid: 1. onsdag hver måned kl. 14-16 og 3. onsdag hver måned kl 18-20

Leder: Hans Jensen, Højene 1, 7250 Hejnsvig.

Tlf.: 75 33 58 57

Arkivets postadresse: Højene 1, 7250 Hejnsvig

I det forløbne år er der skrevet 55 indkomstjournaler, modtaget ca. 500 forskellige arkivalier, dokumenter og fotos. Ifølge gæstebogen har ca. 55 personer været på besøg som interesserede i arkivets arbejde og samlinger.

Arkivet har haft fotoudstilling over året 1910 om oprettelse af Hejnsvig Sogn, der i det år blev udskilt fra Vorbasse-Hejnsvig Sogn. Samtidig har der været udstilling om oprettelsen og byggeriet af Vesterhede Kirke og Missionshus samt Hejnsvig Missionshus.

Arkivet har fået anskaffet en ny fotokopieringsmaskine, som er sponsoreret af et kendt firma, der ikke ønsker deres navn offentliggjort.

Ved vor generalforsamling havde vi tidligere brugsforeningsuddelerfrue Karen Margrethe Hansen til at fortælle om livet og arbejdet i brugsen for 50 år siden.

Der arbejdes i øjeblikket i arkivet med at finde frem til hvilke forretninger og handelssteder, der har eksisteret. Indtil nu er der fundet frem til i alt ca. 285 forskellige forretningsvirksomheder.

Helle Kommune

Agerbæk Lokalhistoriske Arkiv

Sognelunden, Fåborgvej 151, 6753 Agerbæk

Åbningstid: 1. torsdag hver måned kl. 14-16 samt efter aftale med lederne

Ledere: Hans Nielsen, Skovgårdsvej 23, 6753 Agerbæk.

Tlf.: 75 19 60 98 og

Henry Brandt, Tyttebærvej 5, 6753 Agerbæk,

Tlf.: 75 19 64 38

I år 2000 har arkivet ikke modtaget så mange afleveringer som tidligere. Vi har registreret 195 billeder, så

arkivet nu har i alt 1.034 stk. Der ligger stadig flere, som skal registreres. Af arkivfonds er der registreret 32. I en enkelt aflevering var der 276 sager, som vi så har samlet til 23. Der var en meget interessant aflevering med både ros og ris. Den indeholdt bl.a. en klage over lus i sengen.

Arkivets sædvanlige sommerudflugt forløb på en anderledes måde i år: Vi havde lejet en bus for at se, om vi ikke kunne få flere deltagere med, og det lykkedes til fulde. Første stop var et besøg i en udstillingshave i Holsted, herefter kørte vi til Kammerlusen og fik kaffe. Turen blev afsluttet i Ribe med en byvandring med vægte- ren. Vi fik meget ros for dette arrangement.

I efteråret havde vi vores sædvanlige aften, med gamle billeder fra omegnen. Det ved vi af erfaring er noget, der kan trække folk til. Vi havde her fuldt hus, hvilket jo er dejligt, når der er arrangeret noget lokalt.

I bestyrelsen har vi i år fået tre nye medlemmer, også lokale borgere. Vi synes det har været et godt år og er gået godt i gang med det ny.

Fåborg Lokalhistoriske Arkiv

Fåborgvej 38, Fåborg, 6818 Årre

Åbningstid: 1. tirsdag hver måned kl. 14-16 samt efter aftale med lederne

Ledere: Gerda Dahl, Fåborgvej 36, Fåborg, 6818 Årre.

Tlf.: 75 19 50 27 og

Lis Jeppesen, Vreenderupvej 47, Fåborg, 6818 Årre.

Tlf.: 75 19 51 63

I året 2000 har arkivet modtaget 26 afleveringer, hvor der er flere interessante ting imellem, deriblandt én, der har skrevet om sin skoletid i Slesbager Skole fra 1931-1938. En anden aflevering var en stor udklippsbog om en tidligere minister her fra sognet.

Efter vor generalforsamling viste foreningen lysbilleder - bl.a. fra en bryllupsfest omkring år 1965, hvor mange kendte personer, som ikke er iblandt os længe- re, deltog.

Sommerudflugten gik til Hoven, hvor vi så Erna & Ove Hansens have. Til efterårsmødet havde vi Karen Marie Hansen til at fortælle om sit liv og sin deltagelse i fester med Kongehuset og sine udlandsrejser. Karen Marie Hansen er født og opvokset i Fåborg. Der var stor deltagelse til alle møder.

Grimstrup Lokalhistoriske Arkiv

Grimstrup Hovedvej 8, 6818 Årre

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Mary Sandberg, Møllegaardsvej 22, Hjortkær, 6818 Årre. Tlf.: 75 19 10 14

Arkivets postadresse: Møllgårdsvej 22, Hjortkær, 6818 Årre

Hjemmeside: www.grimstrup sogn.dk

Der var 15 afleveringer i år 2000. Bl.a. fik arkivet en del protokoller fra Grimstrup-Nykirke Sparekasse, der i 1973 fusionerede med Sparekassen Sydjylland, som senere blev til BG Bank. Den lukkede i efteråret sin sidste afdeling i området. Arkivet modtog da de nævnte protokoller.

Der har været en del henvendelser, især fra slægtsforskere såvel telefoniske som skriftlige, men også personlige henvendelser.

Arkivet er flyttet ind i den gamle sparekassebygning, Grimstrup Hovedvej 8, indgang gennem biblioteket. De oprindelige lokaler er blevet inddraget til udvidelse af børnehaven. Det er trange forhold, men vi forsøger at indrette os bedst muligt.

Vagn Husted, Henry Schultz og Peder Thellessen med Vagn Husted som primus motor har samlet materiale og udgivet en bog om Hjortkær. Hertil har arkivet ydet et tilskud.

Vintermødet havde god tilslutning. Der blev vist lysbilleder fra Grimstrup Sogn, som blev livligt kommenteret af de fremmødte. Årets sommerudflugt gik til Ravmuseet i Oksbøl, hvor vi beundrede den store ravsamling samt en salgsudstilling af ravsmykker. Også her var der god tilslutning. Grimstrup Sogneforening har oprettet en hjemmeside på Internettet, hvor arkivet har fået en side. Adressen er: www.grimstrup sogn.dk

Næsbjerg Sognearkiv

Trosrosevej 4, Næsbjerg, 6800 Varde

Åbningstid: 1. torsdag hver måned kl. 13.30-15.30 samt efter aftale med lederen

Leder: Hans Møller, Kirkegade 3, 6800 Varde.

Tlf.: 75 26 71 45

Det har været et stille år 2000, hvad afleveringer angår - seks i alt. Vor arkivleder gennem mange år, Gunner Pedersen, afgik ved døden midten af sommeren, og da vi havde forventning om nye lokaler, blev alt sat i stå. Sidst på året fik arkivet så tilbudt et hus nær skolen, som vi skal dele med ungdomskolens inspektør. Vi hjalp hinanden med rengøring samt maling og var herefter klar til indflytning først i 2001.

Vester Starup Sogns Lokalhistoriske Arkiv

Helle Plejehjem, Vinkelvej 2, Tofterup, 7200 Grindsted
 Åbningstid: 1. og 3. tirsdag hver måned kl. 14-16

Ledere: Frede K. Madsen, Svinget 13, Tofterup, 7200
 Grindsted. Tlf.: 75 33 72 23 og

Kristian Mathiesen, Smedebakken 31, Starup, 7200
 Grindsted. Tlf.: 75 33 70 27

Arkivets postadresse: Svinget 13, Tofterup, 7200 Grindsted

Arkivet har i det forløbne år haft ca. 20 besøgende, næsten alle fra Starup Sogn. Der er stor interesse for arkivets billedopsætning. Vi har kun modtaget få indleveringer til arkivering. Jens Erik Starup, Grindsted, har tilsendt en afskrift af kirkebøger fra Starup Sogn 1692-1814. Det er let tilgængelig læsning. Derudover har arkivet modtaget endnu en foræring: En piges barndoms-erindringer fra 1933-1947, hvor hun boede sammen med sin familie i Tofterup.

Udflugten gik til Schackenborg og den særprægede kirke. Der var god tilslutning til en god tur.

Øse Sognearkiv

Stationsvej 3, Nordenskov, 6800 Varde

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Aage Meldgaard, Sønderkøvej 102, Nordenskov, 6800 Varde.

Tlf.: 75 29 82 12. Fax: 75 29 88 56

Arkivets postadresse: Sønderkøvej 102, Nordenskov, 6800 Varde

Arkivet har haft et forholdsvis stille år med enkelte, meget spændende afleveringer, bl.a. fra det nu nedlagte mejeri samt gamle spolebånd med optagelser fra livet i byen gennem de sidste 40 år.

Arkivet har købt luftfotos fra Kastrup Luftfoto med sognets ejendomme. Der har i forbindelse med generalforsamlingen været en udstilling af ovennævnte fotos.

Lokalhistorisk Arkiv for Årre Sogn

Årre Skole, Skolegade 25, 6818 Årre

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Karl Bertelsen, Kirsebærvænget 6 a, 6818 Årre

Årene går deres jævne gang, hvor vi i arkivet hjælper nogle med oplysninger fra kirkebøgerne, og hvor arkivet modtager nogle afleveringer med indhold af billeder samt arkivalier, så arkivet har en, i forhold til sognets størrelse, ret stor samling.

Ved vores årsmøde fortalte museumsinspektør Mette Guldberg meget levende om jydepotter, som blev frem-

stillet ikke alene som husflid, men også i nogle sogne som erhverv med salg ret langt omkring. Arkivet har fået fremstillet dias af en hel del fotografier, så vi kunne afslutte årsmødet med at vise lysbilleder.

Holsted Kommune*Aastrup Sognearkiv*

Borgergade 121, 6752 Glejbjerg. Tlf.: 75 19 85 69

Åbningstid: 1. og 3. torsdag hver måned kl 15-19 samt efter aftale med lederen

Leder: Olga Pedersen, Boldingvej 16, 6752 Glejbjerg.
 Tlf.: 75 19 82 80

E-mail: Olga@post8.tele.dk

Åstrup Sognearkiv har i år 2000 haft et spændende år med gode afleveringer. Nogle af disse blev fundet på et

Faktura Nr. 97

Esbjerg, den 29-1-16.

SÆLGER (Udleverer): **J. Kjær, Esbjerg**
 Chokolade en gros - Telef. 1844

KØBER (Modtager): Magnus Thomsen, Glejbjerg.

BETALINGSVILKAAR:

MÆNGDE (Varenes Nettovægt)	ART OG MÆRKE (Prislistenotering)	Pris	Afsætningspris for hver Varepost. Afgiften medregn.
6,400	4 Løkrids X		Kr. 22 80
0,720	1 Kærol X		9 24
6,000	Vindrops X	2/40	14 40
1,500	100 røer X		7 70
0,750	20 Priserstg X		6 43
0,900	20 Løsekokke plader X		8 10
1,000	20 Coccumtstg X		17 50
1,200	50 Eikentstg X	9/80	11 50
2,500	10 Sørrk '84 X	3/10	31 00
1,000	50 Stindolstg X		9 69
1,200	20 Løsepestiller X		6 82
1,175	25 Londonørene X		1 75
0,525	25 Trofee X		2 03
1,600	50 Bl. Stg X		11 50
0,680	10 Viærbønbon X		3 90
	1 Dease X		1 00
Varenes Nettov.			
20,000			174 37

Faktura i bedes omgængende returneret Sælgeren
 i underkrevet Stand.

Udlevererens (Sælgerens) Underskrift:
J. Kjær.

Aastrup Sognearkiv har modtaget arkivalier fra et ægtepar, der havde en lille forretning i Glejbjerg. Herfra solgtes bl.a. brød, chokolade og tobak. Af fakturavaren fremgår, hvilke chokoladearter der ingik i sortimentet. (Aastrup Sognearkiv).

loft i Glejbjerg og afhentet af arkivlederen. Ved afleveringen måtte katte og hunde tilkaldes for at bortjage musene, der gennem en tid havde haft bolig i de gamle papirer. Dette betød naturligvis desværre, at flere arkivalier enten var blevet ædt helt op eller så beskadigede, at de måtte kasseres.

Tilbage blev dog en række spændende oplysninger om folk og musik i Glejbjerg i årene før og umiddelbart efter Anden Verdenskrig. En tid det ofte kniber med at få belyst, fordi det er en udbredt opfattelse, at »det sikkert ikke interesserer arkivet, da det ikke er gammelt nok«. Arkivalierne stammede fra et ægtepar, der havde haft en forretning, hvorfra der bl.a. blev solgt bagerbrød, chokoladevarer og tobak. Ægtemanden var desuden musiker og spillede til bryllupper, sølvbryllupper samt til offentlige baller i en lang årrække. Samtidig havde han forskellige tillidshverv.

En anden spændende aflevering kom fra en mand, der har levet hele sit liv i Aastrup Sogn, hvor han har drevet en mindre ejendom først sammen med sin moder og søskende, og efter moderens dødsfald sammen med en bror og en søster alene.

Endvidere blev år 2000 året, hvor Aastrup Sognearkiv kom »på nettet«, idet vi er kommet på Glejbjergs hjemmeside, hvor vi kort fortæller om os selv. Dette har allerede betydet henvendelser fra folk i andre egne af landet, der har fundet vor adresse og arkivlederens e-mail adresse her. Arbejdet med at fotografere alle huse og gårde i sognet nærmer sig sin afslutning, og vi kan så fremvise billeder af, hvordan mennesker boede i Aastrup Sogn ved århundrede- og årtusindskiftet.

Lokalarkivet for Holsted Kommune

Vestergade 17, 6670 Holsted. Tlf./fax: 75 39 20 10

Åbningstid: Onsdag kl. 14-18. I perioden 1. okt. - 1. april tillige tirsdag kl. 19-21 samt efter aftale med lederen.

Leder: Chr. Carstensen, Østergade 29, 6670 Holsted. Tlf.: 75 39 22 59

År 2000 har som i de foregående år været præget af travlhed, ikke på grund af afleveringer, der dog har været 10% flere end i det foregående år, hvorimod henvendelser, besøg, skriftlige og telefoniske forespørgsler har været lidt mindre. Heraf har antallet af skriftlige forespørgsler været betydelig større, og besvarelsen af nogle af disse har taget halve såvel hele dage. Når vedkommende, der har spurgt, bor langt væk, kan man ikke være bekendt at bede ham/hende selv komme til arkivet for at foretage sine undersøgelser, da arkivet og dets medarbejdere er til for folket og ikke omvendt.

I de fem arrangementer, hvor arkivet har deltaget, har der været omkring 150 tilhørere. Antallet pr. arrangement er meget svingende. Byvandring for Turistforeningen har samlet omkring ti deltagere, det er også pænt, hvorimod kirkevandringen, som var arrangeret af Museet på Sønderkov, trak omkring 70 personer. Om det var kirken, som sognepræsten og arkivet præsenterede, eller de foretagne udgravninger samt arkæologiske fund omkring Holsted, som blev præsenteret af museet, der trak folk til, kan ikke siges med bestemt, men kirkens historie havde i hvert fald også folks store interesse.

Arkivet har gennem flere år været repræsenteret på de årlige torvedage i Holsted-byerne og på julemarkedet i Føvling Forsamlingshus, hvor vi har solgt vore udgivelser med større eller mindre held. Vi har aldrig sat penge til. I år 2000 prøvede vi noget nyt, idet vi i samarbejde med Historisk Arkiv for Brørup og Omegn lejede en stand på julemessen, som blev holdt i Holsted Idrætscenter. Her blev der skabt mange kontakter og uanset, at man ikke kunne præsentere nogen nyudgivelser, var salget rimeligt, så vi fik udgifterne dækket. Da standlejen på disse julemesser er noget høj, er det fint, at to naboarkiver kan arbejde sammen, også fordi julemessen hvert andet år foregår i Brørup og hvert andet år i Holsted.

I 1993 fik vi programmet Arkibas som registreringsmedie, og siden har vi arbejdet på at få de ældre registreringer indtastet. Det er et stort og langsomt arbejde, når det daglige arbejde med kundebejning, nye afleveringer, formidling samt bogudgivelser også skal passes. Arbejdet skrider dog frem. Nu da folk rundt i verden - vi har i den forbindelse også fået henvendelser fra udlandet - via Internet kan søge oplysninger, er det vigtigt, at de gamle registreringer bliver overført til det elektroniske system så hurtigt som muligt. Ikke alene er arbejdet omfattende, men det kan også virke træls. Ingen kan sidde med den slags arbejde 7-8 timer dagligt hver dag, der skal andet til ind imellem. I vort arbejdsprogram frem til udgangen af år 2002 er det forudsat, at vi hvert år skal kunne nå at omregistrere ca. 275 og det vil med den fart tage otte år, inden vi er færdige, men da de resterende sager er knap så omfattende som de første, vil man tro, at arbejdet er afsluttet ved udgangen af år 2005.

Arkivets næste store projekt er udgivelsen af en sognehistorie for Stenderup Kirke- eller Skoledistrikt. Føvling Sogn er så stort, at man har valgt at dele en sognehistorie op i to dele, og første del, som skal omfatte den vestlige del, forventer vi færdig i løbet af oktober kvartal

2001. Der vil her blive lagt særlig vægt på gårdhistorien, idet det har vist sig, at bøger i den prisklasse sælges godt, når man går mere i detaljer med de enkelte ejendomme. Derudover skal bogen også omhandle andre forhold i distriktet som f.eks. kirke, skole, foreninger m.m. Da oplaget ikke vil blive særlig stort, må der søges sponsorer for, at vi kan få nogle af trykkeudgifterne dækket, så bogen kan sælges til en rimelig pris. Arkivets sidste udgivelse, som handlede om Holsted Stationsby, er fuldstændig udsolgt.

Hovborg Lokalhistoriske Arkiv

Hovborg Skole, Lindevej 5, 6682 Hovborg
 Åbningstid: Tirsdag kl. 15-17
 Leder: Henry Søholm, Sandagervej 7, 6682 Hovborg.
 Tlf.: 75 39 60 69 og
 Henry Pedersen, Sandagervej 5, 6682 Hovborg.
 Tlf.: 75 39 62 57
 Arkivets postadresse: Sandagervej 5, 6682 Hovborg

År 2000 har været et rigtigt godt år for Hovborg Lokalhistoriske Arkiv. Antallet af besøgende har været stigende i forhold til året før. Arkivet kontaktes i stigende grad af besøgende, der kommer langvejs fra. Antallet af afleveringer ligger stabilt i forhold til de to foregående år.

Arbejdet med indsamling af lokale fotos er videreført. Som noget nyt har arkivet indledt et meget omfattende arbejde med interviews af ældre borgere. Alle bygninger går igennem, og mundtlige kommentarer og redegørelser til de enkelte huse og bygninger samt deres historie optages på bånd. Arkivet ønsker også gennem dette arbejde at sikre optagelser af den lokale dialekt.

I årets løb har der været et par udstillinger, dels på arkivet og dels i den lokale Dagli' Brugs. Sidste udstilling viste et historisk tilbageblik over julemærker i det 20. århundrede. De fleste plancher fra udstillingen stammer fra det nu nedlagte Hovborg Postkontor.

Gennem opsætning af skiltning i skolegården håber arkivet, at potentielle besøgende i fremtiden får lettere ved at finde arkivets mødelokale og arkivsamling.

Ribe Kommune

Farup Sogns Lokalhistoriske Arkiv

Projekthuset, Hillerupvej 13, 6760 Ribe
 Åbningstid: 1. mandag hver måned kl. 15-17.
 Leder: Agnete og Hans Toft, Farup Kirkevej 29 B, Farup, 6760 Ribe
 Arkivets postadresse: Farup Kirkevej 29 B, Farup, 6760 Ribe

Arkivet kan berette om en del indleveringer af arkivalier såsom billeder, protokoller både fra foreninger og fra forsikringer. Der har også været forespørgsler fra folk fra andre landsdele, som søger deres slægts arnesteder.

I forbindelse med Projekthuset, som drives af firmaet Nisap, har vi på arkivet adgang til kurser med henblik på tilslutning til et fælles IT-anlæg. Vi håber derved at kunne tiltrække yngre medarbejdere med kendskab til teknikken.

Hviding Sognearkiv

Egecenteret, Ribevej 2 B, Egebæk, 6760 Ribe
 Åbningstid: 1. tirsdag hver måned kl. 15-17 samt efter aftale med lederen. Lukket i juli og august
 Leder: Laurids Nygård Nielsen, Højvej 5, Gl. Hviding, 6760 Ribe. Tlf.: 75 44 52 07
 Arkivets postadresse: Højvej 5, Gl. Hviding, 6760 Ribe

Arkivet har i årets løb kun modtaget få indleveringer. Sidst på året er der dog sket noget, da der indkom en del materiale vedrørende vores ny-nedlagte skole. Vi skal nu til at gennemgå materialet. Ligeledes har arkivet fra en gammel slægtsgård modtaget en større indlevering med gårdpapirer helt tilbage fra 1773.

Som sædvanlig var der stor interesse for vor stand på julemessen i forsamlingshuset. Arkivets årsmøde har vi desværre måttet udsætte, da vi på grund af orkanen sidste år ikke har kunnet få egnede lokaler.

Jernved Sognearkiv

Jernved Andelskasse, Gørdingvej 11, Jernvedlund, 6771 Gredstedbro
 Åbningstid: 1. tirsdag hver måned kl. 19-20 samt efter aftale med lederen
 Leder: Jens Chr. Jensen, Ulkjærvej 35, 6771 Gredstedbro. Tlf.: 75 43 14 58
 Arkivets postadresse: Ulkjærvej 35, 6771 Gredstedbro

I arkivets beretning fra 1999 omtalte vi, at vi på arkivet har fået PC, og at vi var nået langt med at overføre vore registreringer, som vi blev færdig med i år 2000. Det sidste var nogle hundrede avisudklip fra Jernved og Gredstedbro, som lå i mapper fra årene 1954 op til i dag. Dette betyder, at vi nu kan finde mærkedage og begivenheder uden at skulle gennemse alle mapper.

Arkivet manglede en printer til PC'en og fik hele to stykker foræret, men desværre kunne vi ikke bruge dem, med mindre vi også begyndte at samle på antik. Programmet Arkibas, som er et DOS-program, kræver specielle printere, og derfor har vi købt en ny printer.

Med hensyn til indleveringer og besøg har året 2000 været på det jævne, nogle få sognebeboere har skrevet beretning fra år 2000.

I 1994 registrerede vi alle ejendomme i Gredsted og Gredstedbro med foto og fortegnelse over tidligere og nuværende ejere af gården/huset. Det har skabt stor interesse i sognet. I Jernved-Jernvedlund og Plougstrup har man også længe været i gang med samme opgave, men det har ligget stille i en periode. Det er et stort arbejde, og det kan være svært at skaffe folk til det, men nu er arbejdet i gang igen, og vi glæder os til det færdige resultat.

Kalvslund Sognearkiv

Kalvslund Skole, Koldingvej 115, Kalvslund, 6760 Ribe
Åbningstid: Efter aftale på tf.: 75 43 70 07 eller
75 42 01 84

Leder: Jørgen Jørgensen, Østervej 26, Kalvslund,
6760 Ribe. Tlf.: 75 43 70 07

Arkivets postadresse: Østervej 26, Kalvslund, 6760 Ribe

Arkivet har haft et roligt år med en del afleveringer, bl.a. to dødsboer med skøder, aftægtskontrakter samt arealkort. Endvidere har vi fået mange skole- og konfirmationsbilleder, som vi prøver at sætte navne på. Arkivet har også haft en del henvendelser angående slægtsforhold.

Arkivet har haft besøg af en skoleklasse fra Ribe, som var på cykeltur rundt i sognet for at søge emner til en opgave i egns historie. Endvidere har arkivet haft et åbent hus arrangement med udstilling af arkivalier og billeder, hvortil der var stort fremmøde af interesserede gæster.

Ribe Lokalhistoriske Arkiv

Ribe Folkebibliotek, Giørtzvej 3, 6760 Ribe.

Tlf.: 75 42 17 00

Åbningstid: Mandag-fredag kl. 13-15, torsdag tillige
15-16

Leder: Bibliotekar Susanne Benthien

I år 2000 har arkivet haft omkring 450 besøgende og henvendelser. I sommerferien får arkivet især besøg af en del udenlandske turister, der søger deres forfædre i Ribe, og det er altid spændende at hjælpe dem og eventuelt kunne fortælle dem, hvilket hus de boede i.

Arkivet fik 84 afleveringer, bl.a. fra den gamle bakkelitfabrik i Slotsgade, store afleveringer fra et privat politikorps, fotos og udklip fra Ribe Statseminarium samt fra støtteforeningen for det nu nedlagte sygehus. Arkivet har desuden fået en mase fotografier af det gamle

Ribe, bl.a. fra turistforeningen og fra Ribe-fotografen A. Lauridsen. Endvidere har arkivet i en del år fået Uge-Avisens og Jyske Vestkystens pressebilleder - adskillige tusinde i alt. Så alt i alt har arkivet modtaget mange spændende materialer.

På grund af sygdom gik lederen på fleksjob, og vi har derfor indskrænket arkivets åbningstid til to timer dagligt samt tre timer om torsdagen.

Arkivet har fortsat samarbejdet med Den antikvariske Samling, der har resulteret i en smuk Ribe-kalender med billeder fra lokalarkivets samlinger og en artikel om Ribe-arkitekten Axel Hansen og en registrant over hans arbejder. Axel Hansens tegningsarkiv befinder sig nemlig her på arkivet.

Da lederen holder op på arkivet til august 2001, og en ny leder forhåbentlig ansættes, har vi i årets løb koncentreret os om at få færdigregistreret samlingerne og i det hele taget gjort arkivet klar til en ny overtagelse.

Historisk Arkiv i Seem Sogn

Seem-Varming Skole, Varmingvej 2, 6760 Ribe

Åbningstid: Mandag til fredag kl. 9.30-11.30, dog med enkelte undtagelser.

Leder: Søren Mulvad, Varming Vesterby 9, 6760 Ribe.
Tlf.: 75 44 11 77

Arkivets postadresse: Varming Vesterby 9, 6760 Ribe

Der er modtaget seks skriftlige forespørgsler om slægtskabsforhold, hvilke alle har kunnet besvares med udbytte for spørgeren. En række telefoniske forespørgsler og kommentarer er ikke talt op. Arkivet har modtaget ganske få afleveringer, men ingen af større betydning.

Af udadventt virksomhed har der været holdt tre »åbent-arkiv-aftener«, hvor i alt 17 personer mødte op for at se, hvad der findes om deres ejendom. Der blev en hel god debat ved synet af de kopier af matrikelkort (ejerlav), som var blevet lagt frem. Kortene vakte så megen interesse, at flere bestilte kopier, men Matrikeldirektoratets Arkiv meddelte, at man ikke længere Xeroxkopierer kortene, men kun fotokopierer til en pris af kr. 756 pr. stk., hvilket fik bestillerne til at fortryde. Selve arrangementet medførte, at der er blevet etableret forbindelse til en større kreds, end arkivet sædvanligvis har kontakt med.

Der er skrevet fire mindre artikler i lokalbladet om arkivets virksomhed og om, hvad arkivalierne fortæller om fortiden. Arkivaren har holdt en række foredrag om lokalhistoriske emner.

Der har været ydet hjælp til skolen ved udarbejdelse af en beskrivelse af Projekt Rødder-og-Vinger, der skal gøre eleverne bevidste om egnens historie.

Spandet Sognearkiv

Arnumvej 9, Spandet, 6760 Ribe

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Dinne Christiansen, Stationsvej 5, Spandet, 6760 Ribe. Tlf.: 74 86 72 43

Arkivet har haft et roligt år. Der har kun været få besøg samt nogle forespørgsler pr. telefon og brev.

Den 20. januar var vi i Mødestedet med udstilling af slægtstavler og erindringer forfattet af ældre eller nu afdøde Spandet-borgere som har haft tilknytning til arkivet. Med håb om at flere måske ville skrive lidt. Til den årlige kursusaften i marts, hvor hele skolen er i gang, brugte vi udstillingen igen.

Ved flere lejligheder har vi opfordret til at give arkivet billeder fra orkanskader i sognet.

Vi har været til generalforsamling i sogneforeningen, hvorunder arkivet hører. Arkivets årlige Kend Dit Sogn Tur gik til Fjersted Skov m.m., hvor en af lodsejerne fortalte om skoven og mergelgraven. Kaffen blev indtaget i skolen, hvor emnet blev uddybet. Ca. 50 deltog.

I november havde arkivet kaldt sammen til møde om pansergrav og pigtrådsspærring samt om maskingeværstillinger, skyttegrave og indkvartering i private hjem og skole af tyske soldater. Det var de årgange, der havde været nysgerrige drenge under krigen, som fortalte. Det fik vi en god eftermiddag ud af. En del billeder er indleveret som gave eller der er taget kopier.

Lokalhistorisk Arkiv for Vester Vedsted Sogn

Vadehavscentret, Okholmvej 5, Vester Vedsted, 6760 Ribe

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Susanne Benthien, Sdr. Kirkevej 33, Vester Vedsted, 6760 Ribe. Tlf.: 75 44 59 57

Arkivet har haft et godt år med mange aktiviteter. I februar åbnede arkivet en udstilling om beplantningen i Vester Vedsted Sogn gennem tiderne. I maj stod arkivet for en rundvisning i sognet, hvor medlemmer af Antikvarisk Selskab i Ribe bl.a. så Dankirke, den gamle Hviding Station samt kirken og sluttede af med kaffe i Vadehavscentret. Det var strålende vejr, og ca. 40 medlemmer var mødt op. I november måned havde Ribe Amts Lokalarkiver arrangeret en aften i Vester Vedsted, hvor mange medlemmer var mødt op til en forevisning af vort lille arkiv og især for at se klip fra forskellige sognefilm.

Arkivet har i årets løb hjulpet med materiale til en cd-rom, som er en videreførelse af Svend B. Troelsens sognehistorie om Vester Vedsted, hvor alle sognets ejen-

domme og deres beboere gennem tiderne beskrives. Cd-rommen har medført en del afleveringer til arkivet, bl.a. nogle spændende erindringer om Egebæk Kro. I forbindelse med planlægningen af en udstilling om sognets skoler, som først åbnede i februar 2001, fik vi også forærende meget materiale om emnet.

Vi er seks frivillige i arkivarbejdet, én er udttrådt og én er kommet til. Det har været nødvendigt med en stramning af al det praktiske arbejde, så hver især nu har fået tildelt hver sit arbejdsområde: Registrering, avisudklip, verificering af billeder, økonomi, planlægning af udstillinger osv. Nu håber vi, at vi udover de forskellige arrangementer også får gjort noget ved det rent arkivtekniske.

Vilslev Sognearkiv

Kongeådal skole, Kongeådal 17, 6771 Gredstedbro

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Christian Nielsen, Væesvej 6, 6771 Gredstedbro. Tlf.: 75 43 11 53

Arkivets postadresse: Væesvej 6, 6771 Gredstedbro

Det har igen været et stille år med omkring 25 besøgende og nogle skriftlige henvendelser. Der har været nogle få afleveringer, heraf dog en større billedsamling. Vi fortsætter registrering på EDB og er nu nået til billedregistrering. Det er en lang og sej omgang.

Til besøgende har arkivet en hel del hjælpemidler. Særligt kirkebøger fra 1728 og fremad, folketællingslister til 1880, et register over samtlige gårde og huse med fæstebreve og ejerforhold, skifter og skøder fra fæstetiden og fremad.

Varde Kommune*Alslev Sognearkiv*

Bredgade 39, 1., Alslev, 6800 Varde

Åbningstid: Mandag kl. 19.30-21.30 samt efter aftale med lederen

Leder: Bennet Bennetsen, Bredgade 36, Alslev, 6800 Varde. Tlf.: 75 25 90 87

Arkivet har haft et godt og roligt år. På vor generalforsamling havde vi genvalg. I årets løb har der fra flere dele af landet været mange henvendelser om slægtsforskning. I år 2000 indkom der seks afleveringer. Arkivet har haft 43 besøgende. Vi er i gang med bogen om Alslev Sogn.

Billum Lokalhistoriske Arkiv

Billum Skole, Kildegårdsvej 20, 6852 Billum
 Åbningstid: Efter aftale med lederen
 Leder: Gunhild Jeppesen, Kirkebyvej 17, 6852 Billum.
 Tlf.: 75 25 82 41
 Arkivets postadresse: Kirkebyvej 17, 6852 Billum

Arkivet har i det forgangne år modtaget flere mindre afleveringer og som sædvanligt haft en hel del henvendelser, hvor der søges efter oplysninger om Billums fortid. Arkivet har igen bidraget med lokalhistorie til skoleleverne.

I øvrigt har et stort problem præget året: Arkivet mangler et sted at være. I skrivende stund er ingen løsning fundet, men der arbejdes med sagen og håbes på, at Billum stadig kan være med i det lokalhistoriske arbejde.

Horne Sognearkiv

Horne Skole, Stadionvej 6, Horne, 6800 Varde
 Åbningstid: 1. fredag hver måned kl. 15-17 samt efter aftale med lederen
 Leder: Anna Uhr Schmidt, Solvangen 12, Horne, 6800 Varde. Tlf.: 75 26 01 06

År 2000 har ikke været så travl som i de foregående år. Arkivet har efterhånden fået bund i de planlagte opgaver og har derfor reduceret arbejdstiden til hver anden onsdag.

Der har ikke været mange afleveringer i år 2000, men der kommer stadig billeder ind til os. Arkivet har haft omkring 50 besøgende - flest omkring et åbent hus arrangement.

Arkivet har haft et spændende besøg af en etnologistuderende. Besøget strakte sig over flere dage i en længere periode, hvor hun opholdt sig hos en fætter. Projektet skulle munde ud i et speciale, der skulle sikre den færdige uddannelse. Vi har fra Rikke Ruhe, som etnologen hedder, modtaget tre artikler, som er udtaget af specialet: Sognet som Andelsby - Protokoller og kilder fortæller samt Afviklingen af Andelsbevægelsen. Det er spændende læsning, og måske bliver vi tilgodeset med et foredrag om emnet og arbejdet med det. Specialet fik i øvrigt tildelt en høj karakter.

Blandt vore gæster har vi noteret os, at der er mange yngre og ligeså nye tilflyttere, der har vist interesse ved besøgene.

Janderup Lokalhistoriske Arkiv

Vesterled 46, 6851 Janderup. Tlf.: 75 25 85 45
 Åbningstid: Mandag og tirsdag kl. 9-12 samt 1. onsdag i hver måned kl. 19-21. Lukket i juni, juli og august.
 Leder: Viggo Mikkelsen, Hebovej 39, 6851 Janderup.
 Tlf.: 75 25 80 92

Året 2000 har været et særligt begivenhedsrigt år for arkivet. Arkivet skal i en ny bygning. Der har gennem flere år været diskuteret og arbejdet for et aktivitetshus her i Janderup, men ikke uden økonomiske vanskeligheder. Så kom Varde Kommune ind i billedet. Der manglede plads i vores børnehaven, som så skulle udvides, men da bygningerne, tidligere brugt som forsamlingshus fra 1898, var for gamle og uhensigtsmæssige, besluttede Varde Kommune at bygge en ny børnehaven sammen med Aktivitetshuset på Nybrovej. Aktivitetshuset kommer foruden børnehaven også til at rumme en sportshal, ungdomsklub, cafeteria og lokalhistorisk arkiv. Arkivet bliver på 56 m², hvoraf de 16 m² er et brandsikkert rum. Bygningerne forventes taget i brug til jul 2001.

Arkivet har i årets løb modtaget 106 afleveringer. En af de interessante afleveringer var Janderup Andelskasses arkivalier. Der har været 79 besøgende, og for de flestes vedkommende gjaldt interessen deres rødder her i sognet. Der kan nævnes to personer fra Canada, to

Janderup Lokalhistoriske Arkivs deltagelse i udstillingen Folk og Kultur på Janderup Skole i år 2000 med billeder af gårde og huse fra Nybrovej 1-70. Foto: Janderup Lokalhistoriske Arkiv

personer fra Californien, USA og en 7. klasse på ti elever fra Janderup Centralskole samt to personer fra Moesgård museet ved Århus. De ville gerne se og kopiere vore gamle udskiftningskort. De var meget imponeret af antallet og den gode tilstand.

Arkivet har nu registreret og identificeret 3.000 billeder og er nu nået til bogstav N for Nybrovej med registreringer af huse, gårde og alle personer, der har boet i disse.

Arkivet har deltaget i Folk og Kultur, der blev afholdt på Janderup Centralskole i den første uge i juli med en udstilling af billeder af Nybrovejs gårde og huse samt vor samling af avisudklip, der vakte stor interesse.

Vi vil gerne igen takke vore donatorer og alle, der har vist interesse for arkivet. Husk - vi er sognets hukommelse!

Thorstrup Sognearkiv

Omsorgscentret Birgittetgården, Falkevej, Sig, 6800 Varde

Åbningstid: Sidste tirsdag hver måned kl. 19.30-21.30 eller efter aftale med Ellen Rasmussen, Vesterbækvej 6, Sig, 6800 Varde. Tlf.: 75 26 42 90

Leder: Svenning Olesen, Ølgårdsvej 6, Sig, 6800 Varde
Arkivets postadresse: Vesterbækvej 6, Sig, 6800 Varde

Året 2000 har været et rigtigt arbejdsår, hvor arkivet det meste af tiden har haft to personer beskæftiget to formiddage om ugen. Dette har også bevirket, at vi er kommet til bunds i en del ikke registrerede materialer, men alligevel kan vi se, at der er arbejde i mange måneder endnu.

Arkivet har modtaget seks afleveringer i løbet af året samt 36 billeder, bl.a. nogle skole- og konfirmandbilleder. Af afleveringer skal især nævnes et såkaldt bryllupsminde fra 1878 - en sang til et brudepar skrevet på en smukt dekoreret papirsrule. Sangen er blevet indrammet og hænger nu på væggen i et af sognearkivets lokaler, så besøgende også kan få glæde af det.

Der arbejdes fortsat med at få fotograferet de huse og gårde, vi mangler i arkivets hus- og gårdsamling, og vi er så småt begyndt at skaffe pålysninger om ejerforhold tilbage i tiden.

Vi kontakter ofte ældre mennesker for at få hjælp til at identificere personer på gamle billeder. Mange bliver meget interesseret i vort arbejde, og det har bl.a. medført, at flere er blevet opmærksomme på, at bevaringsværdige materialer bør afleveres, før det bliver en sag for de efterladte, som jo ofte kasserer med hård hånd og glemmer, at noget måske burde bevares for eftertiden.

Varde Lokalhistoriske Arkiv

Rådhuset 7 A, 6800 Varde. Tlf.: 75223774

Åbningstid: Tirsdag 9.00-12.00 samt formiddage efter aftale med lederen

Leder: Jens Lindby. Tlf.: 97376287

Hjemmeside: www.vardebib.dk/arkiv/varde.htm

Email: lokalarxiv@vardebib.dk

Der har i år 2000 været i alt 55 afleveringer. Heriblandt ca. 8.000 pressefotos fra Varde Ugeavis 1988-1999 samt en glaspladesamling (ca. 1.050 stk.) fra en lokal fotograf 1916-1924. Endvidere har arkivet modtaget forarbejderne til Dalsgaard-Hansens bog Varde skoler gennem 100 år og en indbundet samling af løbesedler, der 1870-1871 er udsendt af Ribe Amtstidende. Fra søstrene Brobergs Pensionat i Varde kom en del lejlighedsange 1941-1944, bl.a. forfattet af »Rimus«. Af anetavler er bl.a. indkommet for Henrik Bertelsen Taulow (1655-1717) og Jens Bertelsen Taulow (1658-1726)

Thomas Villadsen har i ti år som arkivleder ydet en kæmpeindsats for arkivet, men har i de sidste par år ønsket at stoppe. Som ny leder fra 1. januar 2001 er ansat Jens Lindby, i øvrigt som den første lønnede på arkivet. Tak til Thomas Villadsen for det store arbejde gennem årene.

År 2000 var også året, hvor arkivet udgav bogen Varde Landsogn, Tinghøj og Søndermarken - træk fra 1900-tallet. Bogen er på 200 sider og beretter om en stor del af den nyere historie i området. I bogen har lokale forfattere skrevet om foreninger, skoler samt nogle af områdets ejendomme og personer. Bagerst i bogen er interessante kort over bæredygtige ejendomme henholdsvis 1950 og år 2000. Der var stor efterspørgsel på bogen, der hurtigt blev udsolgt.

Arkivet har leveret billeder til diverse jubilæumsskrifter bl.a. Varde Apoteks 200 års jubilæum.

Vejen Kommune

Lokalhistorisk Arkiv for Vejen Kommune

Østergade 2, 6600 Vejen. Tlf.: 75 36 35 99

Åbningstid: Tirsdag kl. 10-16 samt onsdag kl. 10-17

Leder: Linda Klitmøller

Lokalhistorisk Arkiv for Vejen Kommune fik for et par år siden overdraget familien Lauridsens arkiv, som havde været opbevaret på gården Grønvang, der også dannede rammen om familiens liv i ca. 150 år. Arkivet er meget omfattende og var ved modtagelsen uordnet og uoverskueligt. Vi er omsider nået til vejs ende med en

grovsortering af arkivet og har nu for første gang et samlet overblik over dets indhold. Udover familien Lauridsens privatarkiv, som er yderst omfattende og dækker tre generationer af slægten, rummer afleveringen også en lang række erhvervsarkiver fra Vejens tidligste periode som stationsby. På grund af familien Lauridsens helt centrale rolle i byens liv, på alle fronter fra lokalpolitik til erhvervs- og kulturlivet, har bevarelsen af dette arkiv en uvurderlig lokalhistorisk betydning.

Vi har besluttet at ordne og registrere erhvervsarkiverne først, startende med byens ældste industrivirksomhed Cikoriefabrikken Nørrejylland, mens privatarkiverne kommer til at vente. Denne prioritering er sket ud fra en vurdering af de enkelte arkivers lokalhistoriske betydning. Mange huller i vor viden om Vejens historie kan blive fyldt, når erhvervsarkiverne kan stilles til rådighed for publikum.

Til gengæld har arkivet fra Grønvang givet vores arkiv et pladsproblem på længere sigt. Det er umuligt at huse arkivet fra Grønvang i vores nuværende lokaler, og i øjeblikket opbevares arkivet hos vores nabo Vejen Kunstmuseum, men det er kun en akut løsning på problemet, ikke en permanent.

Afleveringerne til arkivet var i år 2000 talmæssigt på højde med tidligere år, men i modsætning til de forgangne år var afleveringerne af mere begrænset omfang. Også i år 2000 fandt mange besøgende vej til arkivet. Vi nåede igen op på 600 besøgende. Kontakten til og samarbejdet med byens skoler er til vores glæde fortsat og er blevet udbygget. Skoleklasser kommer på besøg på arkivet, og arkivet aflægger besøg på besøg, ligesom elever i lighed med tidligere år anvender arkivet i forbindelse med opgaveløsning og projektarbejde.

Ølgod Kommune

Ansager Lokalhistoriske Arkiv

Områdecentret, Præstegårdsvej 5, 6823 Ansager. Tlf.: 75 29 62 29

Åbningstid: Tirsdag og onsdag kl. 14-16 samt efter aftale med lederen

Leder: Ruth Schlein Jensen, Kanalvej 4, 6823 Ansager. Tlf.: 75 29 71 56

Arkivets postadresse: Kanalvej 4, 6823 Ansager

E-mail: ansager-arkiv@e-boks.dk

Hjemmeside: www.ala.subnet.dk

Efter mange års flittigt arbejde på arkivet er Poul Poulsen holdt ved udgangen af år 2000. I stedet har vi fået en ny medarbejder, Lisbeth Jakobsen.

I det forløbne år er der indkommet 15 afleveringer, heriblandt materiale fra Kvie Sø og om Ansager Skole. Arkivet har også fået en slægtsbog, og Helge Engelbrecht afleverede en video med optagelser fra festen i Ansager i forbindelse med hans udgivelse af cd'en *Absolut Ansager*.

Der er til arkivet blevet indkøbt diverse edb-hardware, så der nu indgår én bærbar samt tre stationære computere kørende Win95/98 i et samlet netværk. Netværket muliggør en næsten enhver form for kommunikation imellem de fire maskiner. Den ene og samme printer, scanner, internetforbindelse, database o.m.a. kan på denne måde deles på et stort set ubegrænset antal computere.

Den 13. november havde arkivet besøg af 22 FDF'ere og fem ledere. Sidst i november udgav arkivet en julebog, der først blev solgt ved Vennekredsens julemarked, senere i forbindelse med arkivets 20-års jubilæum, der blev fejret søndag d. 3. december. Her havde vi besøg af ca. 70 personer.

Skovlund Sognearkiv

Borgergade 24, Skovlund, 6823 Ansager

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder: Max Kruse, Hoddeskovvej 5, Skovlund, 6823 Ansager. Tlf.: 75 29 21 55

2000 blev året, hvor vi på Skovlund Sognearkiv delvis vovede at basere os på den elektroniske datering og gemmeteknik. Vi har opbygget en mandskabsmæssig kunnen og viden på feltet som gør, at vi nu tør. Det begynder i det små med scanning af billedmateriale, og så går vi videre med de andre arkivområder - men kuglepennen er ikke afskaffet!

Der er stadig en pæn fremgang af de indleverede arkivalier. Arkivet har i årets løb haft besøg af flere af de andre arkiver her fra amtet. Arkivet har materialemæssigt og fysisk deltaget i en emneuge på folkeskolen, vi har forestået en byvandring og fortalt lokalhistorie på byens efterskole, og vi har lavet udstilling i forbindelse med en præsentationsweekend om landsbyudvikling, hvor et stort billedmateriale er blevet til. Arkivet har haft en række besøg og henvendelser omkring slægtsforskning og en arkivmedarbejder, med særlig interesse og erfaring på området, har kunnet hjælpe de besøgende samtidig med, at der oparbejdes en stor viden om området til lokalt brug.

Arkivet har eksisteret i 20 år, og har ikke tidligere prøvet at skifte leder, men med udgangen af år 2000 har arkivet foretaget et lederskifte, idet Max Kruse har

overtaget det egentlige ansvar for arkivets drift, og der er fastlagt en arbejdsplan og strategi for de kommende års aktiviteter, hvor arkivets otte medarbejdere har påtaget sig opgaver alt efter interesse og temperament.

Tistrup-Hodde Lokalhistoriske Arkiv

Tistruplund Områdecener, Søndergade 38, 6862 Tistrup

Åbningstid: Efter aftale med lederen

Leder (midlertidig): B.O. Andersen, Søparken 20, 6862 Tistrup. Tlf.: 75 29 97 82

Året 2000 blev et sorgens år for vores arkiv. Vor afholdte leder Leif Østergård Therkildsen døde pludseligt den 25. juni. Han havde ca. tre måneder tidligere haft en kortere sygdomsperiode, men en uge før hans død blev han erklæret rask. Han havde været tilknyttet arkivet ca. fem år og de sidste tre år som arkivleder. Han havde interesse for arkivet og lagde et stort arbejde i det.

Efter Leif Østergaard Therkildsens død stod vi uden arkivleder. Vi havde ingen arvtager i arkivudvalget, så tidligere arkivleder Børge O. Andersen, har lovet at overtage opgaven, indtil vi finder en arvtager. Det ser heldigvis ud til, at der er lys forude, da vi inden for den senere tid har fået tilknyttet et par interesserede medarbejdere på arkivet, som vi håber vil fortsætte med arbejdet.

I sagens natur har arkivet kørt på lavt blus. Arkivet har modtaget og behandlet de afleveringer, der har været, og vi har besvaret og ekspederet alle forespørgsler.

Arkivet deltog som sædvanlig i Tistruplunds julemarked, hvor vi havde »åbent hus« med en del fremlagt arkivmateriale, og hvor vi fremviste vore to sognefilm.

Ølgod-Strellev Lokalhistoriske Arkiv

Kulturhuset, Vestergade 5-7, 6870 Ølgod.

Tlf.: 75 24 50 11, lok. 5.

Åbningstid: Tirsdag kl. 14.30-17.00

Leder: Nich. Riis, Bakkevej 17, 6870 Ølgod.

Tlf.: 75 24 56 51

E-mail: post@oelgodmuseum.dk

I mange sammenhænge siges det, at et år går så hurtigt, at det kun føles som et kort øjeblik. Det gælder også for et år på arkivet - og måske netop på et lokalhistorisk arkiv, hvor vi som regel har de langsynede briller på, når vi anskuer tiden, som vi har lagt bag os.

I åbningstiden hver tirsdag eftermiddag er der på vort lokalhistoriske arkiv besøgende - nogle gange en hel del og andre gange kun enkelte. Åbningstiden bru-

ger vi selvfølgelig først og fremmest til at hjælpe de besøgende tilrette, men ellers også til at få sat skik på, hvad der måtte ligge af afleveringer samt at besvare tidligere henvendelser.

Som det vil være mange bekendt, drives arkivet som en afdeling af Ølgod Museum. I det daglige vil det sige, at man på museumskontoret modtager de løbende henvendelser til arkivet f.eks. i form af post og telefonopkald. Henvendelserne videregives til arkivmedarbejderne, der tager sig af det videre fornødne, og vi bestræber os på, at modtagelserne bliver løbende registrerede. Arkivet har i det hele taget megen glæde og glæde af samarbejdet med museet, et samarbejde, som vi i allerhøjeste grad påskønner og værdsætter.

Fra Ølgod Museum modtager vi meddelelse om, når der gives tilladelse til nedbrydning af bygninger for at give plads til nybyggeri, gade- eller vejgennembrud eller af andre årsager. Egon Thomsen fra arkivet rykker derefter ud for at foretage fotodokumentation.

Lørdag den 14. oktober deltog arkivet igen i år i Kulturugeforeningens marked med en plancheudstilling af gadebilleder samt avisudklip. Desuden var nogle gamle foreningsprotokoller samt en interessant altergangs bog fra Strellev Kirke lagt frem. Som trækplaster var der anbragt et aflangt stykke værktøj fra et autoværksted med spørgsmålet »Hvad er det?«. Adskillige skarpsindige fandt frem til det rigtige svar, og enkelte havde endda brugt værktøjet i sin tid. Ligeledes stod døren til selve arkivet åben på vid gab for besøgende. Vi finder det i hele taget vigtigt at gøre noget aktivt for at gøre arkivet mere kendt og synligt i lokalsamfundet. Arkivmedarbejderne fik mangan god snak med interesse-rede besøgende. Tid efter anden gør arkivet brug af den lokale presse for at få nærmere oplysninger om billeder eller i øvrigt oplysninger om bestemte begivenheder eller genstande. I årets løb har vi f.eks. udbedt os oplysning om flytbare kartoffelkogere, der i årene efter Anden Verdenskrig kørte rundt fra gård til gård. Arkivet har tidligere på lignende måde efterlyst oplysning om Wienerbørns ophold i Danmark. Her modtog vi adskillige tilbagemeldinger, hvilket vil udmønte sig i en artikel i museets årskrift 2000.

Vi foretager endnu manuel registrering af arkivalierne, idet vi af økonomiske årsager desværre måtte droppe registreringsprogrammet Arkibas, og vi ser frem til at kunne tage et andet program i brug.

Arkivets tro medarbejder gennem 20 år, N. Kristian Poulsen, har valgt at stoppe med arkivarbejdet, og tirsdag d. 28. november 2000 var hans sidste vagt på arkivet. Kristian Poulsens hjælpsomhed, viden og humør er

På Kulturdageforeningens marked den 14. oktober har fire af arkivmedarbejderne - Nic. Riis, Jens Møller Jensen, Inger Jørgensen og Egon Thomsen - besøg af Ellen Riis, mens Ole Kvist Jensen interesseret studerer udstillingen. Foto: Ølgod-Strellev Lokalhistoriske Arkiv.

legendarisk og vil blive savnet, men vi har tiltro til, at vi fortsat jævnlige vil se Kristian på arkivet og gøre brug af hans store erfaring. Kristian Poulsen er dog ikke holdt op for at sætte sig uvirksomt hen i et hjørne, men der-

imod for at han helt og fuldt kan koncentrere sig om at blive færdig med sin egen slægtshistorie: Vid hvem du er. Det er et værk af betydeligt omfang.

Registre 1999-2000-2001

Registret henviser til navne, steder/byer, men ikke til enkelte gader. Det er tilstræbt at gøre registret så fuldkomment som muligt. * betyder at der henvises til en illustration.

- Abrahamstrup 134
Adser Østergaard, præst, 363f, 366
Adersen, Hans Madsen 262, 267
Adersen, Nis Peder, fattiggårdsbestyrer 262
Aftenseminariet, Esbjerg 31, 41, 95
Ahlmann Nielsen, skoleinspektør 35
Aktieselskabet Laursens Teglværker, 461, 465
Alheden, 196, 198, 201f,
Aller Mølle, 78
Allerslev, 397-398, 408-409
Allerup, 71
Almstok, Lille, 195, 206, 209
Almstok 1951f, 206, 208, 213
Alslev, 356, 397, 427
Anchor-skibenes rute 285*
Anden Verdenskrig, 450, 363
Anden Verdenskrig, 213, 234, 237, 243ff, 276, 313ff
Andersen, N. P., skoledirektør, 31, 33ff, 93
Andersen, Jørgen Kam, fattiglem, 265ff
Andersen, Poul, gårdejer, 421
Andersen, Peder, 212
Andersen, Michael, højskolelærer, 23
Andersen, Peter, 44
Andersen, Ib 225*
Andersen, Magne, 390
Andersen, Gert, graver, 137
Andersen, Ellen, 420
Andersen, Ida, 45
Andreassen, Alfred, statskonsulent, 35
Andst, 391
Ansager, 427, 437, 439
Anst, 427
Appel, Jacob, 64
Appel, Hans Henrik, 125
Arbejdernes Fællesorganisation 24*
Arbejdsmandsforbund, Dansk, 29
Arent Bogbinder, Ribe, 215
Askov 19, 22, 64, 110, 112
Astrup, Magne 31, 33
Asylreglement 264
Atlantehavet 285* 287, 294 295*
Axelsdatter, Anne Kjerstine, 478, 480f
Azorerne 281, 288, 290, 299
Back, Carl, 239f
Backhaus, Ribe, 225
Bad Nenndorf, Niedersachsen, 12
Bahne Jensen, H., redaktør, 8
Bak, Olaf, 19
Bang, Shelde H., hotelejer i Esbjerg 275f
Bech, Knud, Obbekjær, 110
Bejer, ølhandler i Esbjerg, 271f
Bennedsen, Thorvald Alfred, 99, 103
Bennedsen, Theodor, købmand og sognerådsformand, 99ff
Bennedsen, Niels, lærer, 99
Berg, Christen, politiker, 78, 430
Berg, Johan Johansen, 211
Bernhardt, Jeppe, 225*
Beydeck, Jacob, kolonist, 203, 214
Beyer, V., 434
Biber, Jacob, kolonist 204, 213
Biber, Elisabeth 199, 214
Billum, 391, 396f, 401, 405, 409ff, 415f, 440
Bindesbøll, Thorvald, kunstner 69f
Bisted, Niels Cortsen, sognepræst i Vorbasse, 201
Bjerg, Kirsten, 269
Bjerregård, Kai, Kirk, købmand på Holmsland Klit, 41
Bjerrum Jensen, Niels, 425
Blanck, Maria, forstander på Bramming børnehjem, 20, 22
Blichfeld, direktør i Esbjerg, 275
Blowstrød, 109
Blåbjerg, 77
Blåvand, 266
Bolhede, 385
Bollerup Andersen, 429, 432, 439
Bomholt, Julius, folketingsmedlem, 25, 28, 35, 43
Bonnachi, Michell 276
Borch, Sigurd, 23
Bordrup, 401f, 409
Bork, Ane Nielsen, 296
Bork Sogn, 405, 409
Borre, 392, 405f, 409
Bossy, John, 126
Bramming Optagelseshjem, 22
Bramminge, 323, 336
Brandao da Lux, Luis Jose, 295
Brandstrup, Ludvig, 274f
Brandt Pedersen, Christian, bagermester, 71
Bremerholm, 473
Briksbøl, 71
Broch, Peder, 211
Brosbøl, Chresten, 268
Bruhn, Verner, 427
Bruhn, Peder, 66
Bruhn, Karl Jacobsen, 212
Bruun Hans, 231
Bruun, førstelærer i Tjæreborg, 231
Bruun, Thomas, sognepræst, 110
Bruun, Jørgen, 385
Bruun, Anton Nielsen, stenhugger, 68
Brørup, 421, 427
Buch Nielsen, Niels, 211
Buchroth, Peter, 213f
Burkal, 481f
Bække, 196, 441, 447
Bølling, A, 429
Bøtker, H. M., 99
Carlsberg 64, 65*, 70
Caspar Heiligenstadt, 204, 213
Catarinæ Kirke, Ribe, 112, 224ff
Centralhotellet, Esbjerg 269f, 273, 275f, 278ff

- Centralsygehuset, Esbjerg, 46ff, 50
 Charlottenborg 79
 Chr. X, Cafe i Esbjerg 269, 280
 Christensdatter, Mette Marie, 209
 Christensen, Georg, seminariefors-
 tander i Esbjerg, 35
 Christensen, Aksel, 212
 Christensen, Laust, 212
 Christensen, Hans, 210
 Christensen, Ludvig, folketings-
 mand, 29
 Christensen, Aksel, E., 129
 Christensen, Iver, 205*, 206*, 212
 Christensen, Aksel, studerende, 39
 Christensen, Helmer, 28
 Christensen, Christen, 256
 Christensen, C. A., 127
 Christensen, I. C., folketingsmedlem,
 83
 Christensen, Peder, 480
 Christensen, J. J., 431, 433, 439
 Christensen, John, 212
 Christiansborg, 35, 87, 197*
 Christiansen, Niels, 212
 Christiansens, Palle O., 127
 Christianshavn 79, 281
 Clausen, Thyge, 315
 Clausen, Niels, 211
 Clausen, Anders, 63
 Clausen, C. H., arkitekt, 273ff
 Clausen, Peder Johansen, 64, 71
 Clausen, Peder Johansen, gårdejer,
 64
 Clausen, Ebbe 316*, 318*
 Colpe, Carsten, professor, 116
 Constantin-Hansen, Sigurd, sogne-
 præst, 69f
 Cour la, 64, 69*
 Cour la Madsen, 212
 Dahl, Martin, 281f
 Dalby, Ole, bassist, 277
 Dalgas, C., 300f, 213
 Dampskibet Danmark, 282*, 291,
 294, 295*
 Damsgaard, Kresten, 113
 Danielsen, Katrine, 119
 Danielsen, Daniel, 117
 Dashwoods, William Storrie, engelsk
 soldat, 383, 388f
- Decker, Leonhardt, kolonist, 213f
 Dejrup, 424, 402, 410
 Delumeau, Jean, 126
 Deringen, Hendrich, kolonist, 200,
 213f
 Dieckmann, Andreas, kancelliråd,
 198, 201f
 Dollerup, 208
 Dons, Margrethe, forstander, 22
 Dover, Thomas, 475
 Dreesen, Bernhard*, 76
 Dreyer, Nicolai, skolelærer, 202, 206
 DSU, Dansk socialdemokratisk ung-
 dom, 23ff, 27f, 30
 Duborg, Hans J., 68
 Duss, Nielsen Søren, 211
 Dynweber, L., hotelejer i Esbjerg,
 272f
 Dyreby, 400, 410
 Dørster, Martin, kolonist, 204, 211
 Ebbesen, Hans Adolf, 211
 Ebbesen, Hans Adolf, 211
 Ebbesen, Knud, 211
 Ebbesen, Eskild Marinus, 212
 Ebbesen Jes Chr., 212
 Ebbesen, Johannes, 212
 Ebbesen, Victor, 211
 Ebbesen, Eskild Marius, 212
 Eegs Palmehave, Esbjerg, 274f
 Eneberg Jens Erik, 212
 Eneberg, Jens Christian, 212
 Erik Eriksen, politiker, 432, 434f, 438
 Erik Geil, 437
 Esbjerg Banegård, 76*
 Esbjerg, 5, 19, 23f, 31, 33f, 40ff, 46f,
 54,67, 69,87ff, 93, 98, 110, 226f,
 229, 231, 233f, 235, 241, 243, 249,
 258, 269, 273, ff 278 300, 382f, 387,
 425f, 413f, 427f, 453
 Eskelund, 421
 Eskesen, Morten, 376, 382
 Eskesens Gæstgiveri, Esbjerg, 269f
 Estrup, J. B. S., konseilpræsident, 78
 Evald, Jochum, sognepræst i Vorbas-
 se, 204
 Exner, Johan, 139
 Falck, Christoffer, regimentskvarter-
 mester, 196
 Familien Troelsen, 247
- Fanø, 234f, 243, 275f
 Farup, 386
 Femhøje, 384
 Ficher, Hans Georg, 204, 214
 Fidde, 403, 410
 Fieve, Frida, 28*
 Filskov, 363, 366, 371
 Fischer, H. G., 214
 Fitzneren, Eva, 214
 Flensborg, 73* 74, 76*
 Flensted, Søren, 383
 Fog-Petersen, Birthe, forstander, 47,
 48
 Foldager 300*
 Foldingbro, 306ff
 Frandsen, Lene B., 57
 Frandsen, Aage, Ribe, 156
 Fredensborg 83*
 Fredericia 198f, 203f
 Fredericia, J. A., 125
 Frederiksborg, 69, 92
 Frederikshåb, 196, 203, 208, 214
 Frederiksnåde, 196, 203, 208, 211,
 214
 Fredtoft, 400, 410
 Frifelt, Inger, 76*
 Friisberg, Claus, 429
 Frisvad, 309, 311* 312, 368
 From, Johannes, inspektør, 201f,
 204ff, 214
 Fross, Alexander, indehaver af byg-
 gefirma, 90
 Frøslev-lejren, 249
 Frøstrup, 402, 410
 Fusbjerg, 395
 Futtrup, Anders Munk, 137
 Føns, Jørgen, lærer, 44
 Første Verdenskrig, 449, 451, 386,
 463
 Fåborg, 19, 99, 137, 302
 Gabøl, 474
 Gammelgaard, Arne, 449
 Gammelstrup Kirkegård, 481
 Gammeltoft, Peder, 391
 Gammeltoft, 391, 400f, 408, 410, 442,
 447
 Geertsen, Carl, malermester, 30
 Gelsbro, 475

Registre

- Ginger-Mortensen, Ellen, skoleforstander, 48
Gjesing, 45, 279
Gjettrup, 420
Gjødding Mølle, 124
Gjording, Claus, gårdejer, 71
Gjording, 71
Godsk Hansen, Johannes, 73
Godtfredsen, Henning, 212
Gotenhafen, 451
Gottorp Slot, 271
Grabe, Otto, tømrermester, 239
Gram, J. P. billedhugger, byrådsmedlem i Ribe, 68
Grandslev Sogn, 481
Greger, Edith, 278
Gregersen, Jacob, 212
Gregersen, Hans Bertel, 211
Gregerskone, Karine, 475
Grene, 117, 195
Grindsted, 302*, 303, 383, 386, 390, 373
Grisbæk, 480
Groos, N. C., 432
Grue, Ebbesen, N., 307
Grue Sørensen, E., gårdejer i Vejen, 75
Grænseforeningen, 73f
Grærup, 401f, 410
Grøn, Søren, 211
Grøn, Peter, 25
Graabæk, H. B., sognepræst, 13
Guldager, 40
Guldager, Georg, 225*
Guldager, 40f, 75
Guldberg, Mette, 297
Gunderup, 445
Gydesen, Mette Lene, 67
Gørding, 420, 391, 427
Gørding-Malt Herred, 482
Gøttingen, 116
Haderslev, 267
Hagen, Hans, 63, 66f, 70f, 281
Hagen, Laurids Jensen, 65ff, 71
Hagen, Svend, 210
Hallum, 396, 410
Halmøe, F. N. sejlmagermester, 308
Hammerich, Martin, 70
Hannevang, 405, 407, 411
Hansen, Emma Charlotte Mathilde, 248
Hansen, Konstantin, 70
Hansen, Jens, 64, 71
Hansen, Christian H., 225*
Hansen, Lorens, amtsforvalter, 439
Hansen, Poul, folketingsmedlem, 27
Hansen, Lambert, Darum, 19, 22
Hansen, Kristian, 68
Hansen, H. P., 22, 86
Hansen, Jørgen, maler, 274
Hansen, Magdale, 77
Hansen, Mads Peder, 212
Hansen, Laust, 211
Hansen, Vagner, 212
Hansen, Oskar, 23, 28
Hansen, Niels, 209, 212, 229, 259
Hansen, Ivar, 439
Hansen, Daniel, 117
Hansen, H. J., cand. Polyt., 68
Hansen, Hansen, 211f
Hansen, Constantin kunstmaler, 69-70
Hansen, Morten Ole, 212
Hansen, Morten, 71
Hansen, Frederikke, 212
Hansen, Bernhardt, skoledirektør, 74
Hansen, Harry, 276
Hansen, Jens Peder, 240
Hansen, Hans Hendrik, gårdmand, 64, 68
Hansen, Ansine, 239
Hansen, Gravers, 474f
Hansen, Niels, 432
Hansen, Madsen, 205, 211
Hansen, Jens, 211
Hansen, H. C., statsminister, 26f
Hansen Ninne, 239f, 241
Hansen, Madsen, 205, 211
Hansen, Mads Nielsen, 211
Hansen, Anders, 211
Hansen, Hans, 475, 477
Hansen, Valdemar, 212
Hansen, H. P., hestehandler, 270
Hansen, Hans Thomsen, 421
Harbeck, fru 251*
Harbsmeier, G., professor, 116
Haugstrup, Marie Hansen, 303
Haus Sonnenberg, 3, 16f
Heager, 384, 433, 439
Hedeby, 400
Hedegaard Christensen, Jens, lærer, 94f, 202
Hedekolonierne, 198, 214
Heibøl, 402, 411
Heiligenstadt, Casper, 204, 213
Hein, Peit, 56
Hejgaard, David, 256
Hejle, Thomas P., leder af skolescene, 29
Helms, Rudolf, 430
Heltoft, 400-401, 411
Henne Sogn, 400, 402f, 405, 408
Hennebjerg, Jens Jensen, gårdejer, 99
Henriksen, Christen, 211
Herguth Anitha, 74*
Hermansen, Carl, kirkeminister, 111
Herskind, Johannes, 281
Hertz, Michael, 134
Hesse, Ulrich, kolonist, 206, 209, 211, 213f
Hestbæk, Carl Emil, pianist, 276f
Hillerslev, 412
Hindsholm, Lise, præst, 137, 140
Hindsig, 300
Hinnum, 303
Hitler, Adolf, tysk rigskansler, 11f, 74
Hjerting, 247, 298, * 300, 427, 432
Hjort, Marie, 296
Hjort, Jensine, 64
Hjorthund, 112
Hjulsager, 405, 411
Ho, 328, 391, 403, 411
Ho-Oksby, 431, 435
Hodde-Tistrup, 431f
Hodde, 301, 435
Hoffman, Hans de, amtmænd, 198, 202
Holgelsen, Niels, 365
Hollænder, Kristen, gårdejer, 64
Holm, Hans, 29*
Holm, Hans J., 79
Holmberg, lærer, 277
Holsted, 296
Horne, 20, 126, 298*, 303* 421, 441f, 445
Hornelund, 444, 448

- Horsemann, Arthur W, 383f, 389f
 Horsted Nielsen, Jens, 212
 Hostrup, 384-385, 366
 Houstrup, 402, 412
 Hubert, Abraham, kolonist, 213
 Hundebøl, Lis Møller, 138
 Hundebøl, Birthe, 242, 246*
 Hunderup, 270
 Hurwitz, Stephan, ombudsmand, 109
 Husby, 435
 Husted Vagn, 36ff
 Hvidbjerg, 481
 Hvide Sande, 380
 Hygom, 208
 Hyllerslev, 391, 397f, 407f, 412
 Høgsbro Østergaard, Knud, sogne-
 præst, 105, 107, 138, 140, 363, 365,
 396, 382
 Høgsbro, Sofus, 363, 382
 Høgsbro Østergaard, Sigrid, 382
 Høier, Laurine, M., 71
 Høier, Mette, K., 71
 Høier, Søren Peder, 71
 Højrup, Henning, 212
 Højrup, Knud, 212
 Høstrup, janitshar, 277
 Høy, Chresten, 267
 Høyers, Birthe Chrestine, 67
 Haagensen Pedersen, 71
 Haarder, Bertel, folketingsmedlem,
 33
 Haastrup, 431, 434f, 439
 Haastrup, J. A., 434, 439
 Ingvertsen, Andreas, 212
 Iversen, Niels, 209
 Iversen, Christen, 212
 Iversen, Arne, 211
 Iversen, Karsten, 211
 Jacobsen, Henning, kandestøber, 218
 Jacobsen, Andreas, janitzar, 273
 Jacobæus, Holger, 297
 Janderup-Billum, 431
 Janderup, 298*, 299, 391, 397, 401f,
 407, 412f, 440
 Jarworski, trompetist, 277
 Jascobsen, Johannes, tjener, 272
 Jedsted, 227
 Jegum, 396, 412
 Jens Høj, 377
 Jensen, Knud, 212
 Jensen, Peder, 63
 Jensen, Mikkel, 196, 198, 214
 Jensen, Ane Johanne, 270f
 Jensen, Nis, 211
 Jensen, J. V., bygningsarkitekt, 307
 Jensen, Åge, 77
 Jensen, P., kroejer, 307f
 Jensen, Niels, 209, 211
 Jensen, Lauridsen, 211
 Jensen, Karl, 390
 Jensen, Andersen Hans, 211
 Jensen, Alfred A., 212
 Jensen, Jens Jørgen, Kovang, 267
 Jensen, Anders, bonde, 135
 Jensen, Vagn, 117
 Jensen, Ingvard, kroejer, 308
 Jensen, Alfred Johs., 212
 Jensen, Johan, 225*
 Jensen, Henning, graver, 139
 Jensen, Ebbe C., 210f
 Jensen, Jens Nielsen, 385
 Jensen, Annine Nielsine, 211
 Jensen, Børge, tjener, 276
 Jensen, Frode, 96*
 Jensen, Christen, 209
 Jensen, Michel, 196
 Jensen, N. P., 271
 Jensen, Jens, 206
 Jensen Mathias Chr., 210, 212
 Jensen, Peder Chr., 211
 Jepsen, Reinholdt, arkitekt, 21
 Jepsen, Jens, 266
 Jerndorff, August, 70
 Jerne, 19, 32, 41, 43f, 236
 Jernved, 63f, 66, 382
 Jernvedlund, 67, 474
 Jespersen, Jens, redaktør, 23
 Jessen, Peder, 212
 Jessen, Hans, 63ff, 67, 70f
 Johannis, Matthias, 443
 Johansen, Ejler, 379
 Johansen, Jens, 430, 435
 Johansen, Lars Runo, rektor, 33
 Johansen, Theodor, inspektør, 39
 Johansen, Kristian, 195
 John T. Lauridsen, 461
 Jonassen, Morten, 309f
 Jose Luis Brandao, 295
 Juhl, Erling, 248
 Juhl, Magne, 63, 281
 Juhl, Mette Kirstine, 63
 Justesen, Anders, 281, 296
 Justesen, J. P., 429
 Justesen, Just Knudsen, 281, 294f,
 296*
 Jæger, Anne Grete, 40
 Jægum, Arne, læremester, 41
 Jørgensen, Laurids, 212
 Jørgensen, Kai, 257
 Jørgensen, Bent, 212
 Jørgensen, Grete, 313
 Jørgensen, Gunnar, 212
 Jørgensen, Peter, 211
 Jørgensen, Thorvald, arkitekt, 79f, 91
 Jørgensen, David, 206
 Jørgensen, Peder Arne, 211
 Jørgensen, Frederik, 267
 Jørgensen, Thorvald, 79
 Kahlen, Ludvig, 196ff
 Kam Andersen, Jørgen, 266f
 Karl Kristiansen, 390
 Karlsgårde, 40f
 Karstensen, Karsten Thomas, 212
 Kempf, Johannes, kolonist, 201, 204,
 214
 Kerte, Børge, violinist, 277
 Kikkenborg Dorthea, 228f
 Kikkenborg, S. P., 228
 Kinch, J. F., overlærer, 220, 226
 Kirk, Kai, købmand, 41
 Kjeldahl, Johan, 64
 Kjelst, N. P., 268, 397f, 412, 429f, 434
 Kjærboel, Johannes, folketingsmed-
 lem, 10
 Klatterup, 233ff, 251, 255
 Klejnsmed, Karsten, 218
 Klinting, 395, 412
 Knudsen, Chr. B., kaptajn, 295
 Knudsen, Laurids, 475
 Knudsen, J. L., 382
 Knurborg, 195, 198, 213
 Koch, V. O., arkitekt, 82
 Koch, Hal, professor, dr. theol., 30
 Koch, Bodil, folketingsmedlem, 112f
 Kolbæk, Hanne, 303
 Kolding 12, 27, 78, 198, 200, 305

Registre

- Kongsholm, Jens, 369
Konservativ Ungdom, 27, 30
Korffs, Knud, 126
Kragh, Erik, adelsmand, 77
Kraus, H. H., 213
Krebs, A.C., 23
Kreishaus, Åbenrå, 315
Kristensen, Karl, 71
Kristensen, Niels Marinus, 212
Kristensen, Karl, 212
Kristensen, Thorkild, folketingsmedlem, 437
Kristensen, Kristen Mathias, 211
Kristensen, Laust, 195
Kristensen, J., lærer, 19.
Kristensen, H. K., 442, 444f, 448, 417, 375
Kristensen, Niels, 212
Kristensen, Jeppe, 211
Kristensen, Laust, 195
Kristiansen, Kristen, 385
Kristiansen, Knud, 71
Kromann, N.M. 234
Kronborg Slot, 90*
Kruse, Th., folketingsmedlem, 431, 434, 439
Kruse Pedersen, Johannes, 212
Kryger, Frede, trompetist, 277
Kusk, Niels Juhl, 22*
Kuun, Jens, 267
Kvong, 396f
Kærup, 402, 413
København, 15, 27, 33f, 66, 68ff, 70, 78ff, 87, 91, 128, 133, 219f, 247, 271, 276, 278, 281, 287f, 290, 295, 297, 306
Køhler, Edvard, bygmester i Bramming, 20
Kaae, Bue, lektor, 37ff, 43
Ladelund, 430, 435
Ladewig-Petersen, E., 125
Laduries, Roy, 134
Lancia, violinist, 277
Lane, Frederic, 125
Langhoff, Therese, 78
Larsen, Knud Larsen, 422
Larsen, Hans, 422, 424, 426
Larsen, Hans Peder, 210f
Larsen, Mikkel, 211
Larsen, Hans Thomas, 423, 426
Larsen, Poul, ingeniør, 90f
Larsen, Hansine, 422
Lassen, Just, 477
Lassen, Georg, 247, 250
Lauersen, Johannes, 385
Lauesen, Christen, 481
Laugesdatter, Anne Marie, 209
Laugesen, Reiner, værkfører, 231
Lauridsen, Jørgen, 212
Lauridsen, John T., 233
Lauridsen, Arne, 206, 211
Lauridsen, Ane, 99
Lauridsen, Laust Jensen, 211
Lauridsen, Hans, 390
Lauridsen, Henry, skoleinspektør, 139
Lauridsen, Lambert, kirkeværge, 116
Lauridsen, Jens, 212, 217
Lauridsen, Anne Margrethe, 388
Lauridsen, Johannes, 390
Lauritsen, Jens, 212
Lauritzen, Nis, 210
Laursen, Laurids, 463
Laursen, Hans, 206
Laursen, Henriette, 388
Laursen, Laurids M., 470
Laursen, Karl, 462, 470
Laursen, Aage, 385
Lerche Nielsen, Michael, 441
Letbæk, 432f, 439
Lisberg, Bering, inspektør, 91
Lind, Nathalie, 437, 439
Lodborg, Søren Christian Nielsen, 212
Lorentzen, Mogens, 305
Lucas, Karen, 480f
Lunde Sogn, 266f, 402, 415
Lundsgaard, Hans, 386
Lutz, Johan Adam, kolonist 214
Lutz, Michel, 201, 204, 213f
Luz, Jose da, 296
Lydum, 77f, 91, 101, 391, 396, 403, 409, 413f
Lyhne, 439
Lytzau, Frederik, Visselbjerg, 128
Læborg, 246, 441, 447, 406
Løgstrup, Birgit, 125
Løkkegaard, Svend, skoleinspektør, 35 44
Lønne, 80, 84, 391, 402, 405, 407f, 411, 413
Madsdatter, Johanne Kirstine, 63
Madsen, Dortha, 232
Madsen, Marius Peder la Cour, 212
Madsen, Egon, 23
Madsen, Christen Hansen, 211
Madsen, Peder, 210f
Madsen, Bennike Haakon, 134
Madsen, Niels Møller, 210f
Madsen, Hansen Laust, 205, 211
Madsen, Niels, 211
Madsen, Hans, 71
Madsen, Jes, 211
Madsen, Viggo, 211
Madsen-Mygdahl, politiker, 434
Madsen, Søren, 211
Madsen, Carl, 256
Madsen, Mads Eskild, 211
Madsen, Mads, 211
Madsen, Poul, 211
Magdahl Nielsen, Johannes, arkitekt, 77, 87ff, 92
Malt, 427, 447, 480
Manø, Søren, 40
Marbæk, 28
Marienlyst, 91
Mathiasen, Anna, 28*
Mejlby, Jacob, 475
Mejlby, Dortha, 475
Mejls, 368
Melbye, Svend, sognepræst, 107, 109
Mellerup, Hildegard, 3, 313
Mellerup, Hildegard, 3, 313,
Meyer, Poul, 132f
Meyer, H., smørekspertør, 237
Michaelsen, P. grosserer, 74f
Miegel, Agnes, 11f
Mikkelsdatter, Marine, 475
Mikkelsen Viggo, 137
Missouri, 287ff 291*, 295
Mitchelle, John, skibsbygger, 294
Mogensen, Niels, 211
Mogensen, Ove, højesteretssagfører, 109
Mogensen, Peder, 475
Mogensen, Jens, 208f, 212

- Mogensen, C., hotelejer, 275
Molktenberg Neder, 206ff, 211
Molktenberg, 196, 201, 204ff
Moltke, Erik, 448
Moltke, Adam Gottlib, greve, 196, 198
Moore, Kelvin, 390
Moore, Ernst A., 383f, 386, 388f,
Mortensen, Peder, 67, 69f
Mortensen, P., sognefoged, 67f, 71
Mortensen, Rasmus, 196, 199
Mouritz, John F., 198
Mulvad, Søren, 215
Munck, Thomas, 125
Munk, Kaj, sognepræst, 28
Munk, Frederik, godsejer, 132
Murrel, 291* 295
Murtfeldt, Ludvig, 310*
Møller, Thorvald, 462, 464, 467, 470
Møller Madsen, Niels, 210f
Møller, John M., sognepræst, 195
Møller, Niels, 431f, 439
Mølmark, professor, 82
Mørk, Reginal, 254
Maar, Axel, 91
Nakskov, 91, 75*
Neubauer, Adam, kolonist, 204
Nielsdatter, Ellen, 477f
Nielsen, N., Haragergård, 19
Nielsen, Mogens, 211
Nielsen, Jens Christian, 211
Nielsen, Lodborg, 212
Nielsen, Kristian, 211
Nielsen, Laurids, 211
Nielsen, Flemming, viceskoleinspektør, 231
Nielsen, Niels Maadsen, 212
Nielsen, Karl, 229
Nielsen, Mads, 211
Nielsen, Morten, 77
Nielsen, Jens Chr., 31
Nielsen, Mads Henrik, 63, 70f
Nielsen, Søren, graver, 139
Nielsen, Boje, 211
Nielsen, Morten, 77
Nielsen, O., 406, 413, 418, 448
Nielsen, Søren G., advokat 111
Nielsen, Poul, traktorfører, 58
Nielsen, Mads Hendrik, 281f
Nielsen, Niels Jensen, 212
Nielsen, Poulina, 211
Nielsen, Ane Kirstine, 461
Nielsen, Henning, 99, 259
Nielsen, Rasmus, 24*
Nielsen, Laust, 210ff
Nielsen, Valdemar, 430
Nielsen, Karl, lærer, 229
Nielsen, Niels, 63, 133f
Nielsen, Boje, 211
Nielsen, Jens, 211
Nielsen, Ulrik Adolf, 100*
Nielsen, Iver, 206f, 209, 211
Nikolajsen, Kristian, 71
Nilsson, Sv. A., 125
Nissen, Hans, borgmester i Esbjerg, 278
Nissen, slagter, 235, 245
Nissen, Anders, 206
Norbert, Elias, 126
Nordenskov, 385
Nors, Vagn, 277
Nyord, 363f, 381
Næsbjerg, 135
Næsbjerg, 382, 481
Nørholm, 298, 301, 379, 442, 446
Nørre Horne, 298*
Nørre Nebel, 77, 80, 99, 101, 391, 393, 402f, 406, 412f, 415, 431, 433, 439, 435f
Nørre Bork, 139
Nørre Løgum, 267
Nørremarken, Varde, 311
Obbekjær 110, 112, 475
Oden, Birgitta, 125
Oestreich, Gerhardt, tysk historiker, 126
Ohlrich, Anna Margrethe, 71
Oksby, 391, 400, 407, 409, 414
Oksbøl, 3, 5, 9f, 12f, 14, 402, 407, 414, 432, 449, 453f, 457, 460
Oksbøllejrens Teater 13*
Olafsen, Yngve, 277ff
Olesen, biskop i Ribe, 219*
Olesen, Laurids, 208
Olsen, Axel, formand for Dansk Arbejdsmandsforbund, 29
Olsen, Gunnar, 129
Olsen, Erling, folketingsmedlem, 459
Olsen, Kaj, bogtrykker, 25
Olufsen, Lars, 206, 208, 212
Opsneum, 230
Orten, 393, 395, 414
Outrup, 126*, 261, 266f, 391f, 397, 400f, 409f, 414, 416, 419, 421f, 432, 437
Pagh, grosserer, 275
Pallesen, Kristian, 212
Pallesen, Hans Jørgen, 212
Pallesen, Niels, 211
Pallesen, Henry, 212
Pallesen, Bent, 212
Palludan, købmand i Varde, 99f
Paveglio, Toni, 25, 28*
Pedersdatter, Anna Chartrine, 481
Pedersdatter, Mette Marie, 477
Pedersen, Christen, 481
Pedersen, Iver, 477f
Pedersen, Peder, 377
Pedersen, Maren, 211f
Pedersen, Jens, 364
Pedersen, Jørgen, 232
Pedersen, Jes, billedhugger, 68
Pedersen, Jes Peder, 212
Pedersen, Niels P. 211
Pedersen, Anders, 208, 212
Pedersen, Peder M., 211-212
Pedersen, Peder, 128, 130, 132
Pedersen, Ane Margrethe, 296
Pedersen, Kristian, 386
Pedersen, Svend Aage, 212
Pedersen, Karl Nicolai, 211
Pedersen, Peder, Sønderis, 128
Pedersen, Ane Marie, 99
Pedersen, Peder, 211f
Pedersen, Erik, 212
Pedersen, P. O., 301
Pedersen, Villads, 384
Pedersen, Hans Christian, 480
Pedersen, Jørgen Christian, 481
Pedersen, Tyge, 377
Pedersen, Olga, 419, 471
Pedersen, Johannes, smed, 239
Petersen, Magnus, 442
Pinholt, Vilhelm, folketingsmedlem, 434f, 439
Plessens von C. S., 133

Registre

- Ploug, Marianne, museumsinspektør, 69
Plougborg Madsen, Hans, 212
Plougslund, 117, 119f
Plougstrup, 281
Plougstrup Møllegaard, 69*
Pogwisch, Otto generalkrigskommissær, 130
Ponta Delgada, 290ff 296
Portoghese, Luigi, violinist, 276
Poulsen, Søren, 212
Poulsen, Olav, 93
Poulsen, Thomas, 212
Poulsen, Jens Peder, 212
Poulsen, Marianne, 213
Puggaard, Rudolf, 70
Paabøl, Frode, 22
Radikal Ungdom, 30
Raft, Carsten, 27
Ragli, Eberhardt, 204
Ragling, Frantz, 213
Rahbæk, Rasmus, 384, 387
Raloff, Karl 9, 15
Randbøl, 121, 203
Randløv, Marie, 75
Randløv, Ejnar, lærer i Guldager, 75
Rantzau, Godske, godsejer, 132
Rasmussen, Ove, højesteretssagfører, 110f, 114f
Rasmussen, Laura Kirstine, 212
Rasmussen, Henning, folketingsmedlem,, 438f
Rasmussen, Sten Ejler, arkitekt, 241
Rasmussen, Erik, 439
Rasmussen, Søren, 211
Rasmussen, Rasmus, 212
Rasmussen, Peter, 222
Rasmussen Jensen, Laurids, 211
Rasmussen, Jens, tømrermester, 274
Raub, Martin, 200, 203, 213
Ravn, Marius, rektor, 106
Ree, Knud, redaktør, 232
Reedtz, Margrethe, Øllufgård, 128 Rejsby, 423
Retsforbundets Ungdom, 30
Reusin, Anna Chatrine, 205, 213
Ribe By 219, 226, 273, 311
Ribe Stift 105, 107, 110, 112
Ribe, 382, 386f, 391, 441f, 420, 448, 470, 474f, 480, 482, 427, 429f, 435f, 439f
Ribe Rådhus 218*
Ribe Statseminarium, 31, 33
Ribe 257f, 266, 173*, 305, 311f, 313, 319f
Ribe Amts Plejehjemsforenings Optagelseshjem, 19
Riber Jensen, Finn, 105
Riber, Anne Marie, 419
Rich, Poul Sørensen, 264
Riis, C. F., landinspektør, folketingsmedlem, 439
Ritzel, August, 449, 451, 453
Ritzel, Erna, 453
Ritzel, Eva, 450ff,
Ritzel, Anna, 450f, 453, 455f, 458
Rode, Ove, indenrigsminister, 89, 91
Roed, Mads, 475
Roesen, August, departementschef, 109, 111
Rosengren, Peder, 283
Rosenkrans, Vibeke, Endrupholm, 128, 132
Rosenørn, E. E., 429, 431, 439
Rosenørn, Ingeborg, 443
Rosenørn, justitsråd, 309
Roskilde 80f*
Rosseau, Roger O. R., 384, 389f
Rostrup, L. A., musikdirektør, 24*
Rostrup, L., musikdirektør, 273*
Rothkirch, Wentzel, godsejer, 132f
Rothkirch Kirsten, Endrupholm, 130
Rotkirch, Else, Krogsgård, 128
Rottarp, 401f, 414
Rovst, 133
Rowold, Karl, 9, 15
Rudiensgaard, Preben, folketingsmedlem, 439
Rærup, 77, 402, 408, 414
Rødding Frimenighedskirke 86*
Rødding, 77, 85f, 382, 477f
Røde Emma, 248ff, 255
Rørkjær, 32*, 35ff, 41, 43ff, 93ff
Sabeau, David, 126
Sachsen-Lauenburg, 197
Sankt Catarina Kirke, Ribe, 226
Sauerbrey, Jacob, 204 213f
Schack, Joacim, godsejer, 128, 132
Schackenborg, 128
Schlaffer, Ulrich, kolonist, 205, 209, 211ff
Schmidt, Jes, gårdejer i Mejls, 19
Schmidt, Ernst B., folketingsmedlem, 438f
Schmidt, Palle, seminarierektor, 31, 35, 37, 41, 43
Schmidt, Ingrid, 117
Schmidt, F. L., 90
Schmidt, Christian Peder, 306
Schmidt, Robert, 29
Schmith, Poul, kammeradvokat, 115
Schmusk, Johan H., kolonist, 213
Schou, E., 90
Schreiberg, Knud, cellist, 277
Schrøder, Ludvig, højskoleforstander, 19, 22
Schultz, Kaj, formand, 26*
Schulze, Walther, undervisningsinspektør, 10
Schulze, Winfried, 126
Schulze, Walter, lærer, 3, 9f, 15, 17f
Schweckheimer, M., kolonist, 204, 213
Schøtt, Eggert, bartender, 277
Seem, 477f
Sehested, F., godsejer, 302f
Sehested, Hannibal, rigsskatmester, 130
Sehested, F., godsejer, 302
Sequeira, Victorine, vicekonsul, 295
Simonsen, Jens, 475
Sivenborg, Mogens, 477
Skads, 397, 427
Skads Herred, 127f, 129* 130
Skeel, Albret, lensmand i Ribe, 134f
Skibelund, 475
Skjern, 309
Skjoldbjerg, Øster, 195
Skjoldbjerg, 201ff
Skjoldbjerg Lille, 208
Skjoldbjerg Store, 203, 208, 211
Skjoldbjerg Kirke, 211
Skov, Egon, 39
Skrubbeltrang, Friedlev, forfatter, 125
Skrumsager, Jørgen, 77, 85
Skøtt, Eggert, bartender, 278*

- Skårup, Ejnar, viceinspektør, 31, 34
 Slaugs Herred, 427
 Slesvig-Holsten 22, 301
 Slot Nielsen, Erik, 212
 Sneum-Tjæreborg, 228ff, 232
 Sneum, 128ff, 132, 228, 232
 Snittrup, 402, 415
 Socialdemokratiske Ungdom, 23
 Sommer, O., sognepræst, 196
 Sonnenberg, 3, 15ff
 Sonnenbergkreds, Den danske, 18
 Sonnenbergkredse International
 Sonnenberg Association, 17*
 Spangsbjerg Hospital, 47
 Spatz, Vilhelm, kolonist, 204, 213f
 Spatz, Vilhelm, 204, 213f
 Spengel, Samuel, 213f
 St. Andreas Berg, 17*
 St. Miguel, 284, 289f
 Starup, Vester, 138* 105, 107f, 110*,
 112, 116
 Starup Kirkegård, 108*
 Stauning, Thorvald, statsminister 24,
 29f, 434
 Stauning, 481, 434
 Steffensen, Christine, 262
 Steincke, K. K., folketingsmedlem,
 27
 Stenbæk, Rasmussen, K., 434
 Stendal Pedersen, Finn, 127
 Stengel, skarpretter, 309-310
 Stilbjerg, 309ff
 Stilling, Søren, 58
 Stobart, Christian, kolonist, 200ff.
 214
 Storck, H., professor, 69
 Strange Petersen, Ellen, folketings-
 medlem, 113
 Strygejernet, 242, 248*
 Stub, Svend, violinist, 277
 Stumpf, Melchior, 201, 213f
 Støvring, Jette Bang, 295
 Svendborg, 80, 82, 87, 299
 Svendsen, Anders, 475
 Svenstrup, 112
 Svertkone, Marine, 475
 Sydslesvig, 40, 73ff
 Sygeplejerskehøjskole, 49, 54
 Sygeplejerskole, Ribe Amt, 56, 326,
 328, 332
 Sygeplejerskolen, 45-56
 Sædding, 232, 384, 393, 395, 415
 Sæderup, Niels, landstingsmand, 35
 Søderblom, N., ærkebiskop, 91
 Søgren, Anna Marie, madame, 203f
 Søgaard Jensen, Hans, 211
 Sønder Omme, 19, 313
 Sønderby, Kristian, 390
 Søndergaard, Martin Lebek Peter-
 sen, 281, 296
 Søndergaard, Kresten, sognefoged,
 122
 Sønderris, 232
 Sørensen, Viggo, 212
 Sørensen, Anders, 212
 Sørensen, Ane Dorthea, 296
 Sørensen, Jesper, gårdejer, 306
 Sørensen, Jens, 65, 67, 71
 Sørensen, Ejnar, gårdejer i Gørding,
 75
 Sørensen, S. P. L., 64
 Sørensen, Søren, folketingsmand,
 103
 Sørensen, Arne, højskolelærer, 25
 Sørensen, Søren, 71
 Sørensen, Jens, 461
 Sørensen, Sigrid, 424
 Sørensen, Hans, 208f, 211f
 Sørensen, Søren, 470, 429, 432-436,
 439
 Sørensen, Adolf Aage, 211
 Sørensen, Carl, 211
 Sørensen, Niels, 211
 Sørensen, Rudolf P., 211
 Sørensen, Christian, 213
 Sørensen, Ejvind, 227
 Sørensen, C. Th., arkitekt, 241
 Sørensen, Søren, 261f
 Sørensen, Jørgen Peder, 212
 Sørensen, Hans Stinus, 212
 Sørensen, Jens Eneberg, 212
 Sørensen, Helma, 314
 Tamms, Ditlev, 132
 Tappernøje, 29
 Terkelsen, Jens Madsen, 228f, 230,
 232, 277ff
 Terkelsen, Sørinus, 232
 Terkildsen, Frede, 212
 Terkildsen, Terkild, 379
 Termansen, N. J., folketings- og
 landstingsmedlem, 216*, 428
 Termansen, Hans, murer, 246
 Terp, 401
 Therkildsen, Hans Laurits, 211
 Thisted, 76*, 223
 Thomsen, Otto Emil, 212
 Thomsen, Mads, 212
 Thomsen, Mads Eskild, 212
 Thomsen, Ernst, 212
 Thorstrup, 382, 443
 Thygesen, Christian, 275
 Thygesen, E. K., sognepræst i Sdr.
 Omme, 19
 Thøgersen Jacobsen, Elise, 77
 Tinglev 76*
 Tingvalla-skibene 285*
 Tistrup, 298ff, 302, 429, 432, 439
 Tjæreborg, 271
 Tobiesen, C. L., 432, 439
 Torbøl, 402, 416
 Torvet, Esbjerg 24*
 Trane, Mads Hansen, 443
 Trappaud, D. V. 202
 Truelsen, Bodil Marie, 68
 Tyrstrup Sogn, 481
 Tønder, 110, 128, 130, 477f, 481
 Tønning 76*
 Tørnæs, Ulla, folketingsmedlem, 439
 Tørnæs, Laurids, amtsborgmester,
 432, 437f
 Udby, Kristian, 117
 Uhre, J. Nielsen, folketingsmedlem,
 429, 432, 439
 Urup, Henning, 437, 439
 Urup, Thomas, 377
 Utoft, Grindsted Sogn, 119, 122
 Vad, Ane, 259
 Valsbøl, 74
 Vamdrup, 306f
 Vandborg, Jens A., folketingsmed-
 lem, 439
 Vandel, Hans, købmand i Ribe, 217f
 Vandel, 117, 122f
 Vandel, Nicolai, 218
 Varde Søndermark, 310
 Varde Nørremark, 311*

Registre

Varde Sandegrave, 310*
Varming, 477
Vasegaard, Søren, 461, 463, 470
Vedel, Anders Sørensen, 68
Vejen, 66, 75, 276, 306f
Vejers, 405, 416, 435, 439
Vejde 118, 121, 196, 199f, 314, 320
Vejrup, 478, 480
Venstres Ungdom, 27, 30
Verdenskrig, Første, 275
Verst, 296
Vester Horne Herred, 126*
Vester Vedsted, 47, 54, 68f
Vestergaard, Poul, 309
Vestergaard, Mads, 122
Vestergaard, Ankjær, 225*
Viborg 39, 47, 67, 195, 198, 200, 214, 296
Vig, Søren, 283
Villa Zoar 83*
Villadsen, Jørgen, 475
Villemoes, C., redaktør i Ribe, 74
Viller, Herluf, 386f
Vilslev, 69, 227, 231f
Vind, Anne, Sneumgård, 130
Vinther, Laue Larsen, 212
Vitmann, Hans Georg, 213
Vittarp, 391, 401f, 407, 416
Vorbasse, 195, 199, 203, 207, 213
Vrøgum, 396, 417
Walckendorff, Henning, 134
Wardho, 475
Webern, Anna Margrethe, 205, 213
Wendler, Heinz, flygtning, 108
Willstrand, Niels Erik, 126
Winther Sørensen, Søren Marius, 212
Wuchters, Abraham, 133*
Wöhlers, Ingverd Jensen, 306
Yderik, 379f
Zahnwalt, Jacob, 213f
Zions Kirke, Esbjerg 88* 89*
Ægir, Hjuldamper, 75*
Øhlenschlæger, J. B. C., arkitekt, 30
Øhlenschlæger, Hans, 212
Ølgod, 44, 300ff, 433
Øllufgård, 128f, 132
Ørsted Menighedsråd, 109, 111
Ørsted, 107ff, 111, 114f

Øster Horne Herred, 299, 301, 303, 312
Østerberg, Eva, 125f
Østergaard, Knud Høgsbro, sognepræst 108, 110f, 115
Østergaard, Maren Jesdatter, 68
Østergaard, Hans C., 444, 446f
Østergaard, Hans Henrik, 363
Øvre Molktenberg, 206
Aabenraa, 86, 110, 315
Ågård Sørensen, Gunnar, lærer, 95
Aal, 6, 137, 139, 391, 392, 400, 402f, 403, 405, 408f, 412, 414, 417
Aal Kirke, 4*
Aalling, Ivar, 64
Århus 30, 35, 49, 54, 87, 107, 116
Aasted, 417
Aastrup, 105, 153, 363, 384, 420, 421, 29

Emneregister

Arkæologi
57 - 62 (Jernaldergrave, Mejls)

Arkitektur
77 - 92 (Johs. Magdahl Nielsen)

Begravelsesskikke
63 - 72 (Gravsten) 105 - 116 (Flytning af flygtningegrave) 137 - 140 (Sørgebræt) 215 - 226 (Ligbærerlaug)

Besættelsestiden
313 - 320 (Jul under Anden Verdenskrig) 383 - 390 (Nordenskov)

Byhistorie
233 - 258 (Esbjerg) 269 - 280 (Esbjerg)

Egnshistorie
99 - 104 (Lunde) 227 - 232 (Tjæreborg) 259 - 268 (Lunde)

Erindringer
23 - 31 (DSU) 31 - 44 (Aftenseminarium, Esbjerg) 117 - 124 (Billund) 281 - 296 (Veerst) 363 - 382 (Torstrup) 461 - 470 (Esbjerg)

Flygtninge
3 - 19 (Oksbøl) 449 - 460 (Oksbøl)

Folkkultur
297 - 304 (Jydepotter) 419 - 426 (Kloge folk)

Foreningshistorie
73 - 76 (Sydslesvigske børn)

Hedeopdyrkning
195 - 214 (Kartoffeltyskere)

Historisk Forskning
125 - 136 (Skads Herred) 391 - 418 (Stednavneforskning) 441 - 448 (Runologi)

Institutionshistorie
19 - 22 (Bramming) 45 - 56 (Esbjerg) 259 - 268 (Lunde)

Lokalarkiver i Ribe Amt
141 - 152 (1999) 321 - 330 (2000) (2001)

Personalthistorie
77-92 (Johs Magdahl Nielsen) 99 - 104 (Bennedsen, Lunde) 117 - 124 (Daniel Danielsen) 227 - 232 (Jens Madsen Terkelsen) 281 - 296 (Just Knudsen Justesen) 363 - 382 (Knud Høgsbro Østergaard) 419 - 426 (Store Hans)

Politisk historie
23 - 30 (DSU, Esbjerg) 427 - 439 (Varde på Tinge)

Retshistorie
309 - 312 (Varde) 471 - 482 (Tyveristraf)

Toldhistorie
305 - 308 (Foldingbro)
Undervisning og skole
31 - 44 (Esbjerg aftenseminarium) 93 - 98 (Skolehave, Esbjerg)

Fra Ribe Amt

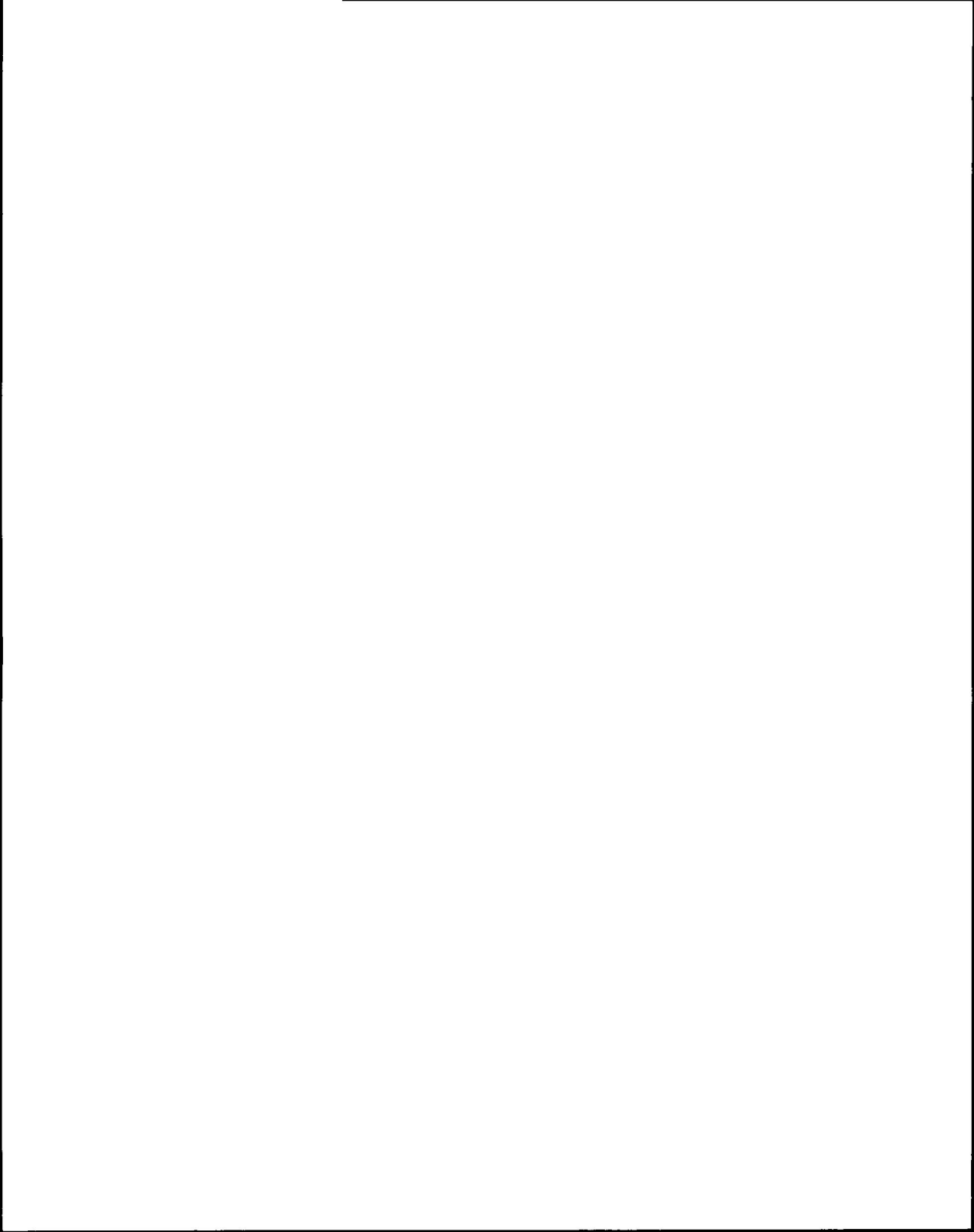
BIND XXVIII

**HISTORISK SAMFUND FOR RIBE AMT
1999-2001**

Indhold bind XXVIII

Mellerup Hildegard: Oksbøllejren - barselsstue for Sonnenbergideen	3
Bak, Olaf: Børnehjemmet i Bramming 1913 – 1975	19
Borch, Sigurd: Ung DSU i 1930érnes krise og brydningstid	23
Nielsen, Jens Chr: Esbjerg Seminarium - kort fortalt	31
Astrup, Magne: Esbjerg Aftenseminariums tilblivelse	33
Husted, Vagn: Studerende på Esbjerg Aftenseminarium 1957 – 63	36
Manøe, Søren: Læreri år	40
Andersen, Ida	45
Frandsen, Lene B.: Reddet fra ploven - to jernaldergrave fra Mejls	57
Juhl, Magne: en gravsten tegnet af Thorvald Bindesbøll	63
Godsk Hansen, Johs.: Sydslesvigske børns ferieophold i Ribe Amt	73
Jensen, Åge: Arkitekt, bygningsinspektør Johs. Magdahl Nielsen	77
Poulsen, Olav: Der var en have	93
Nielsen, Henning: Bennedsen - købmand og sognerådsformand	99
Riber Jensen, Finn: De tyske flygtningegrave 1958 – 1968	105
Schmidt, Ingrid: den barske virkelighed	117
Ladevig-Petersen, E.: 1600-tals bønder i Skadst Herred	125
Futtrup, Anders: Begravelseskikke – sørgebrøttet	137
Kristensen, Laust: Skjoldbjerg. Kartoffeltyskere og hedekolonisering	195
Mulvad, Søren: Ligbøerlauget i Ribe	215
Sørensen, Ejvind: Dannebrogssridder på bare fodder	227
Lauritsen, John T.: "Klatrerup" erindringer fra et arbejderkvarter	233
Nielsen, Henning: Fattiggård og Asyl i Lunde	259
Bjerg, Kirsten: Centralhotellet - Hotellet på Esbjerg Torv	269
Juhl, Magne: Breve fra Just Knudsen Justesen	281
Guldberg, Mette: Jydepotteproduktionens udbredelse i Ribe Amt	297

Lorentzen, Mogens: Toldergården i Foldingbro	305
Vestergaard, Poul: Vardes sidste rettersted	309
Mellerup, Hildegard: Jul under Anden Verdenskrig	313
Østergaard, Hans Henrik: Erindringer fra Thorstrup Præstegård 1907 – 1914	363
Flensted, Søren: Flystyrtet ved Nordenskov den 15. januar 1942	383
Gammeltoft, Peder: Stednavne i Vester Horne Herred - en rejse gennem tid	391
Pedersen, Olga og Anne Marie Riber: Sine i Stauskjær og hendes søn Store Hans	419
Bruhn, Verner: Varde på Tinge	427
Lerche Nielsen, Michael: Runestenen i Horne	441
Gammelgaard, Arne: Juletragedien i Oksbøl	449
Lauritsen, John T.: Teglværksliv i Esbjerg i 1890'erne	461
Pedersen, Olga : Tyve og landstrygere	471
Et udvalg af historisk litteratur om Ribe Amt 1998	141
Generalforsamling og årsmøde 1999	153
Nye medlemmer 1998	156
Regnskab for 1998	157
Fra lokalarkivernes arbejdsmark 1998	159
Beretninger fra amtets lokalarkiver 1998	163
Et udvalg af historisk litteratur om Ribe Amt 1999	321
Generalforsamling og årsmøde 2000	331
Nye medlemmer 1999	334
Regnskab 1999	334
Fra lokalarkivernes arbejdsmark 1999	335
Beretninger fra amtets lokalarkiver 1999	336
Et udvalg af historisk litteratur om Ribe Amt 2000	483
Generalforsamling og årsmøde 2001	492
Nye medlemmer 2000	495
Regnskab 2000	495
Fra lokalarkivernes arbejdsmark 2000	496
Beretninger fra amtets lokalarkiver 2000	500

**Af Historisk Samfund for Ribe Amts
tidligere udgivelser kan følgende
endnu leveres:**

Lille vejledning i læsning af gotisk skrift. Af H. K. Kristensen. 16 sider. Kr. 20,00.

Peder Hegelunds almanakoptegnelser 1565-1614, bd. I-II. Af Bue Kaae. 1.080 sider. Kr. 225,00.

Billedhistorier fra Ribe Amt. Billeder fra de lokalhistoriske arkiver i Ribe Amt. 99 sider. Kr. 78,00.

Træet i stenen. Om billedhuggeren N. Hansen Jacobsen. Af Lise Buurgaard og Agner Frandsen. Kr. 70,00.

Fra kommis til museumsleder. Søren Manøes erindringer. Udg. 1994. 97 sider. Kr. 70,00.

Register til årbøgerne 1903-1977. Kr. 45,00.

Stavnsbånd og Vestjylland - blev bonden fri? Af Jørgen Dieckmann Rasmussen. Udg. 1988. 33 sider, ill. Kr. 45,00.

Ribe Domkirke, hæfte 1-2 og hæfte 3-4. Danmarks Kirker, Nationalmuseet. Kr. 50,00 pr. dobbelthæfte.

En landsbydreng blev læge. Erindringer af J. P. Kar-kov. 66 sider, ill. Kr. 48,00.

De store skibe - deres ø og mennesker. Fanø omkring 1900. Videofilm af Hrolf Thorulf m.fl., 1993. Kr. 98,00.

Besættelsestidshistorier fra Ribe Amt. Redigeret af Jørgen Dieckmann Rasmussen og Birgitte Herreborg Thomsen på grundlag af oplæg fra lokalarkiverne. Kr. 138,00.

Folk og Folkestyre i 150 år. Udg. af Ribe Amts Lokalarkiver og Historisk Samfund for Ribe Amt. 116 sider, ill. 1999. Kr. 130,00.

Seem Sogns historie. Af Søren Mulvad. Kr. 150,00.

Oluf Nielsens herredsbeskrivelser:

Malt Herred 1870. Fotografisk optryk 1976. 194 sider. Kr. 45,00.

Slavs Herred 1868. Fotografisk optryk 1981. 62 sider. Kr. 45,00.

Vester Horne Herred 1865-67. Fotografisk optryk 1984. 66 sider. Kr. 75,00.

Skads Herred 1862. Fotografisk optryk 1985. 176 sider. Kr. 100,00.

Samlet pris for alle fire publikationer kr. 125,00.

Tilbud I

Bidrag til landbrugets historie i Varde-egnen. Af Chr. Mathiesen 1881. Ny udgave 1982. 94 sider. Kr. 50,00.

Kjære Broder, breve fra Terkel Kristensen 1866-1918. Ved Flemming Just, 1982. 188 sider. Kr. 50,00.

Kort over Skads, Malt og Gørding herreder. Af Tøger Reenberg Teilmann, 1767. Genoptrykt 1985. Kr. 30,00.

Samlet pris for alle tre publikationer: Kr. 90,00.

Tilbud II

Landsbydreng og svend på valsen - en fattig drengs erindringer 1881-1907. 94 sider, ill. Kr. 60,00.

En Esbjergdreng fortæller - om løse typer og aviser. Sigurd Borch, 1986. 68 sider, ill. Kr. 60,00.

Samlet pris for disse to publikationer: Kr. 100,00.

Ældre årgange af Fra Ribe Amt: Vi har en del årgange fra 1924-1995, men der er store huller i rækken. Forespørg hos ekspeditionen:

Historisk Samfund for Ribe Amt,

Byagervej 41, 6650 Brørup
Tlf. 75 38 30 24

INDHOLD

Østergaard, Hans Henrik: Erindringer fra Thorstrup Præstegaard 1907 - 1914	363
Flensted, Søren: Flystyrket ved Nordenskov den 15. januar 1942.	383
Gammeltoft, Peder: Stednavne i Vester Horne Herred - En rejse gennem tid.	391
Pedersen, Olga og Anne Marie Riber: Sine i Stauskjær og hendes søn Store Hans.	419
Bruhn, Verner: Varde på Tinge.	427
Lerche Nielsen, Michael: Runestenen i Horne og spørgsmålet om stenens oprindelige placering.	441
Gammelgaard, Arne: Juletragedien i Oksbøl.	449
Lauritsen, John T.: Teglværksliv i Esbjerg i 1890'erne	461
Pedersen, Olga: Tyve og landsstrygere	471
Et udvalg af historisk litteratur om Ribe Amt	483
Generalforsamling og årsmøde	492
Nye medlemmer 1999	495
Regnskab for 1999	495
Fra lokalarkivernes arbejdsmark i Ribe Amt	496
Beretninger fra amtets lokalhistoriske arkiver	500
Registre til bind XXVIII, 1999-2000-2001	524